

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rudzie Śląskiej
i innych miejskich jednostek
organizacyjnych pomocy społecznej
w 2007 roku**

**Zestawienie dochodów i wydatków
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
Miejskich jednostek organizacyjnych pomocy społecznej
za rok 2007 r.**

WYDATKI

Dział		Rozdział	Plan	Wykonanie
		Zadania własne	30 585 679,00	30 058 644,83
852	85203	Ośrodki wsparcia	4 212,00	2 564,64
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ub. em. i rent.	6 133 450,00	5 979 748,69
	85215	Dodatki mieszkaniowe	6 691 767,00	6 590 922,86
	85219	Ośrodki pomocy społecznej	11 603 408,00	11 466 692,89
	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	181 985,00	162 537,91
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	586 200,00	577 395,94
	85295	Pozostała działalność	5 384 657,00	5 278 781,90
		Zadania zlecone	26 239 250,00	25 656 392,97
851	85195	Pozostała działalność	11 492,00	11 492,00
852	85212	Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna	23 793 642,00	23 251 318,63
	85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	161 851,00	160 752,94
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	1 953 475,00	1 953 074,44
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	317 790,00	278 754,96
	85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	1 000,00	1 000,00
		Zadania własne powiatu	11 676 798,00	11 614 833,16
852	85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze (Rodzinne Domy Dziecka)	978 247,00	941 341,70
	85202	Domy pomocy społecznej	7 058 284,00	7 043 860,78
	85203	Ośrodki wsparcia (ŚDS)	60 000,00	60 000,00
	85204	Rodziny zastępcze	3 275 256,00	3 265 393,14
	85295	Pozostała działalność	100 000,00	99 998,98
	85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	118 990,00	118 980,56
	85324	PFRON	86 021,00	85 258,00
		Zadania zlecone powiatu	1 071 110,00	1 ,066 396,35
851	85156	Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego (RDD i DPS)	14 969,00	10 255,35
852	85203	Ośrodki wsparcia (ŚDS)	1 005 141,00	1 005 141,00
	85295	Pozostała działalność	51 000,00	51 000,00
		Porozumienia	880 610,00	873 066,36
852	85201	Placówki opiekuńczo – wychowawcze	506 538,00	501 133,81
	85204	Rodziny zastępcze	374 072,00	371 932,55
Razem			70 453 447,00	69 269 333,67

DOCHODY

Dział Rozdział		Plan	Wykonanie
Zadania własne		137 736,00	329 545,51
758	75814		172,52
852	85212		22 939,62
	85214		6 995,64
	85215		6 099,17
	85219	1 620,00	2 525,20
	85220	27 100,00	45 816,95
	85228	109 016,00	143 025,23
	85295		101 868,18
Zadania zlecone		6 000,00	148 066,49
852	85203		63 016,08
	85212		22 939,80
	85219		51 505,21
	85228	6 000,00	10 605,40
Zadania własne powiatu		158 828,00	241 430,43
852	85201	6 707,00	16 676,26
	85202	66 100,00	106 996,57
	85204		30 796,68
Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień			
Zadania własne powiatu		234 368,00	418 246,29
852	85201	131 080,00	181 556,64
	85204	103 288,00	232 330,52
758	75814		4 359,13
Zwroty świadczeń pobranych nienależnie – wypłaconych w latach ubiegłych (zwroty dotacji)			
		0,00	151 714,07
852	85204		2 094,37
	85212		135 976,89
	85214		13 642,81
Ogółem:		536 932,00	1 289 002,79

I. Informacje ogólne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej jest jednostką organizacyjną Miasta Ruda Śląska, powołaną uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w Rudzie Śląskiej Nr 55/XIII/90 z dnia 28 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, dla realizacji zadań pomocy społecznej. Podstawę działalności Ośrodka stanowi ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. 64, poz. 593 z późniejszymi zmianami).

Środki finansowe na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków samorządowych budżetu Miasta, z dotacji celowych z budżetu państwa oraz z innych prawem dopuszczalnych źródeł, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone.

II. Charakterystyka realizowanych zadań

Obowiązek wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej w 2007 roku spoczywał na organach jednostek samorządu terytorialnego oraz na administracji rządowej, w zakresie określonym ustawami. Powyższe zadania w Rudzie Śląskiej realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz inne miejskie jednostki organizacyjne pomocy społecznej, a także organizacje pozarządowe.

I. Do zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej należało:

- 1/ udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 2/ świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- 3/ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, celowych specjalnych oraz zasiłków okresowych,
- 4/ przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- 5/ przyznawanie pomocy rzeczowej,
- 6/ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom mniemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym
- 7/ opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad

- długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- 8/ przyznawanie i wypłacanie zasiłków i pożyczek, a także pomocy w naturze na ekonomiczne usamodzielnienie,
 - 9/ prowadzenie pracy socjalnej,
 - 10/ sprawienie pogrzebu w sposób ustalony przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego, w tym osobom bezdomnym,
 - 11/ udzielanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
 - 12/ tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
 - 13/ prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego i mieszkaniach chronionych,
 - 14/ kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
 - 15/ podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

2. Zadania zlecone gminie obejmowały:

- 1/ przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- 2/ opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym,
- 3/ świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4/ zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, bądź innych ustaw mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin po zagwarantowaniu odpowiednich środków - przyznawanie i wypłacanie zasiłków związanych z klęską żywiołową i ekologiczną,
- 5/ prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

3. Zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej obejmowały:

- 1/ zapewnienie, organizowanie i prowadzenie usług o określonym standardzie w domach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym,
- 2/ realizację projektów powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- 3/ udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach oraz specjalistycznego poradnictwa (prawnego, psychologicznego, socjalnego),

- 4/ pomoc dla osób opuszczających rodziny zastępcze, niektóre rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych i zakłady dla nieletnich,
- 5/ organizowanie opieki w rodzinach zastępczych i udzielanie pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci,
- 6/ prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych - Rodzinnych Domów Dziecka,
- 7/ pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających zakłady karne oraz niektóre rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych.

4. Zadania zlecone powiatowi z zakresu pomocy społecznej obejmowały:

- 1/ opłacanie składek za wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i niepełnoletnich pensjonariuszy domów pomocy społecznej,
- 2/ udzielanie pomocy repatriantom,
- 3/ organizowanie i zapewnienie funkcjonowania powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Środowiskowego Domu Samopomocy.

5. Inne zadania realizowane przez powiat wykonywane przez Ośrodek:

1/ z zakresu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych poprzez:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i leczniczych środków technicznych,
- dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny,

2/ z zakresu ustawy o dodatkach mieszkaniowych poprzez:

- a) rozpatrywanie wniosków i deklaracji oraz przeprowadzanie postępowań wyjaśniających w sprawie dodatków,
- b) opracowywanie projektów decyzji dot. dodatków mieszkaniowych,
- c) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem dotacji celowej na wypłatę dodatków mieszkaniowych,
- d) współpraca z zarządcami budynków w zakresie przyjmowania wniosków;

3/ z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych poprzez:

- a) prowadzenie postępowań w sprawach o świadczenia rodzinne,
- b) przyznawanie i wypłacanie zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami z tytułu:
 - urodzenia dziecka,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
 - samotnego wychowywania dziecka,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
 - rozpoczęcia roku szkolnego,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,
- c) przeprowadzanie wywiadu w przypadku wystąpienia wątpliwości dotyczących przyznania i wypłaty dodatku do zasiłku,
- d) ustalanie uprawnień i wypłata świadczeń opiekuńczych:
 - zasiłku pielęgnacyjnego,
 - świadczenia pielęgnacyjnego,
- e) opracowywanie projektów decyzji,
- f) współpraca z właściwą komórką windykacji w sprawie zwrotu świadczeń nienależnie pobranych,

4/ z zakresu ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej poprzez:

- a) przygotowanie dokumentacji do wniosku o dotację z budżetu Państwa na realizację zaliczek alimentacyjnych,
- b) prowadzenie postępowań w sprawach o zaliczki alimentacyjne,
- c) ustalanie uprawnień, wypłata zaliczek alimentacyjnych,
- d) dokonywanie rozliczeń pomiędzy wypłaconymi zaliczkami alimentacyjnymi, a wyegzekwowanymi przez komorników świadczeniami alimentacyjnymi,
- e) opracowywanie projektów decyzji,
- f) współpracę z komornikami sądowymi prowadzącymi postępowania w sprawie egzekucji świadczeń alimentacyjnych oraz innymi instytucjami zobligowanymi do wykonywania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Ponadto do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej należy sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej Wojewodzie Śląskiemu, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego oraz sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej.

III. Charakterystyka osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej

Liczba osób i rodzin objętych pomocą

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0	1	2	3
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	9 355	4 378	11 959
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	732	716	1 398
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	9 176	4 391	11 973
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem; W tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej		3 283 178	9 361 395

Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0	1	2
Ubóstwo	2 388	6 842
Sieroctwo	2	8
Bezdomność	109	119
Potrzeba ochrony macierzyństwa	206	1 108
w tym wielodzietność	152	928
Bezrobocie	2 071	6 624
Niepełnosprawność	1 128	2 655
Długotrwała lub ciężka choroba	786	1 832
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem	735	3 053
w tym rodziny niepełne	332	1 242
rodziny wielodzietne	245	1 491
Przemoc w rodzinie	110	438
Alkoholizm	338	863
Narkomania	5	14
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	50	122
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze	15	21
Zdarzenie losowe	59	161
Sytuacja kryzysowa	89	158

Typy rodzin objętych pomocą

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	4 556	12 354
o liczbie osób: 1	1 448	1 448
2	817	1 634
3	880	2 640
4	707	2 828
5	425	2 125
6 i więcej	279	1 679
W tym rodziny z dziećmi ogółem	2 332	9 232
o liczbie dzieci: 1	804	2 248
2	776	2 881
3	422	1 999
4	175	985
5	83	580
6	41	305
7 i więcej	31	234
Rodziny niepełne ogółem	745	2 313
o liczbie dzieci: 1	334	759
2	246	785
3	102	437
4 i więcej	63	332
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	1 242	2 660
o liczbie osób: 1	620	620
2	224	448
3	191	573
4 i więcej	207	1 019

IV. Charakterystyka udzielonych świadczeń

I. Zadania własne gminy:

W roku sprawozdawczym zadania te realizowano w formie:

- udzielania posiłku dla **2 464** osób na kwotę **1 259 279**,
- zasiłku celowego na zakup niezbędnej odzieży dla **68** osób na kwotę **4 144 zł**,
- zasiłku celowego na pokrycie niezbędnych potrzeb powstałych w wyniku zdarzenia losowego dla **75** osób na kwotę **419 640 zł**,
- zasiłku okresowego dla **2 403** osób na kwotę **3 364 584 zł** – na realizację tych świadczeń gmina otrzymała dotację celową z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych w wysokości **1 956 318 zł**,
- sprawienia pogrzebu dla **38** osób na kwotę **35 393 zł**,
- usług opiekuńczych i opiekuńczo - pielęgnacyjnych* dla **305** osób na kwotę **577 396 zł**,
- schronienia dla **119** osób na kwotę **48 430 zł**.

Realizacja gminnych programów osłonowych z zakresu pomocy społecznej:

- Program „Oszczędzam z wodomierzem”

Program realizowany od kwietnia 2005 r. W roku 2007 udzielono pomocy łącznie **82** osobom na montaż 96 wodomierzy. Łączna kwota realizacji programu w 2007 r. wyniosła **6 937,13 zł**.

- Program „Wsparcie miasta dla Seniorów

Realizację programu rozpoczęto w kwietniu 2006 r. W roku 2007 pomocą objęto **473** osób. Koszt świadczeń wyniósł **181 720,65 zł**.

- Program „Nie jesteś sam w chorobie”

Realizację programu rozpoczęto w październiku 2006 r.. W roku 2007 pomocą objęto **439** osób. Koszt udzielonej pomocy wyniósł **64 757,06 zł**.

* Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił w drodze przetargu wykonanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych Ośrodkowi Pielęgniarstwa „Pomoc w Zdrowiu i Chorobie” w Rudzie Śląskiej - Wirku.

Pomoc ta organizowana jest dla osób samotnych w ich miejscu zamieszkania, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Usługi przyznawane są również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina, małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Od miesiąca lipca 2005 r., zgodnie z Uchwałą Nr 468/XXVI/2004 Rady Miejskiej w Rudzie Śląskiej z dnia 27.05.2004 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze zapewniane w miejscu zamieszkania oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania, w brzmieniu ustalonym Uchwałą Nr 786/XLI/2005 Rady Miejskiej w Rudzie Śląskiej z dnia 19.05.2005 r. zostały wprowadzone **usługi opiekuńcze w formie treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach niewydolnych**. Treningi mają na celu wyuczenie rodzin niewydolnych umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi, naukę planowania i monitorowania wydatków, wyuczenie nawyków i dbałości o higienę osobistą oraz najbliższego otoczenia, przygotowywanie racjonalnych posiłków, odpowiednich do wieku dziecka oraz właściwe żywienie rodziny. **Ważnym elementem ekonomicznym wprowadzenia usług w formie treningów w rodzinach niewydolnych jest możliwość poprawienia funkcjonowania tych rodzin w środowisku i zapobiegania umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo -wychowawczych.**

W dniu 10.04.2006r. zawarto umowę z Stowarzyszeniem Św. Filipa Nereusza z siedzibą w Rudzie Śl. ul. Leśna 37 na wykonanie od dnia 14.04.2006r. usług opiekuńczych w formie treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach niewydolnych. Treningi są prowadzone w domu klienta – od 1 do 7 dni w tygodniu, w różnych porach dnia, w zależności od potrzeb rodziny. Obejmują one trening budżetowy (wyuczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi, stopnia ważności gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi, poprzez określenie stopnia ważności potrzeb, naukę planowania i monitorowania wydatków), trening higieniczny (wyuczenie nawyków i dbałości o higienę osobistą oraz najbliższego otoczenia) oraz trening żywnościowy (przygotowywania racjonalnych posiłków odpowiednich do wieku dziecka).

Jednym z zadań obowiązkowych gminy jest prowadzenie pracy socjalnej, rozumianej jako zawodowa działalność skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. W zakres tych działań wchodzi pomoc w załatwianiu wszelkiego rodzaju spraw urzędowych, doradztwo, w tym prawne i psychologiczne, pomoc w utrzymaniu kontaktu z otoczeniem oraz zacieśnianiu więzi rodzinnych, integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem, pomoc w adaptacji i usamodzielnieniu osób opuszczających rodziny zastępcze, placówki wychowawcze, placówki resocjalizacyjne i zakłady karne, a także pomoc osobom bezdomnym w realizacji indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności.

Praca socjalna wymaga współpracy pracownika socjalnego z wieloma podmiotami, a w szczególności organizacjami społecznymi, instytucjami charytatywnymi, służbą zdrowia, szkołami, w celu przeprowadzenia wspólnych oraz uzupełniających działań.

Pracą socjalną w 2007 roku objęto **2 984** środowiska, w których występują problemy o różnym charakterze, a w szczególności bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, bezdomność, trudności osób po opuszczeniu placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych, zakładów karnych oraz przemoc domowa.

W roku 2007 w ramach prowadzonej intensywnej pracy socjalnej oraz kontraktów socjalnych odbyły się **784** zespoły interdyscyplinarne i **212** superwizje najtrudniejszych przypadków.

Ponadto objęto kontraktami socjalnymi **167** rodzin – w tym **61** rodzin z dziećmi i **106** osób prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe.

Jedną z form specjalistycznej pracy socjalnej była praca Działu Interwencji i Readaptacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Pracownicy Działu prowadzili terapię indywidualną krótkoterminową oraz długoterminową.

W roku sprawozdawczym Dział Interwencji i Readaptacji podjął następujące działania:

1) w stosunku do osób z zaburzeniami psychicznymi:

- pomocą objęto **156** osób,
- ogółem udzielono **642** konsultacje i porady dla rodzin, pracowników socjalnych, lekarzy i samych osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzono grupę wsparcia dla **25** osób (1 raz w miesiącu – poniedziałek w ŚDS) – **12** spotkań,
- udział w sprawach sądowych z wniosku Ośrodka dotyczących skierowania do domu pomocy społecznej lub na leczenie psychiatryczne bez zgody - **17**,
- współuczestniczenie w przewożeniu klientów na badania psychiatryczne bez zgody - **12**;

2) w stosunku do sprawców przemocy:

- zgłoszenia przemocy – „Niebieskie Karty” – **112**,
- zgłoszenia przemocy – bez spisania „Niebieskiej Karty” – **30**,
- sprawcy przemocy poddani psychoedukacji/ terapii – **57**,
- konsultacje udzielone pracownikom socjalnym w zakresie przemocy – **154**;

3) w stosunku do bezrobotnych klientów MOPS:

- grupa wsparcia dla kobiet:

- * „pracownia aktywizacji społecznej” – rozpoczęło **35** osób, ukończyło **18**,
 - * „grupa edukacyjno – rozwojowa dla bezrobotnych kobiet” – rozpoczęło **60** osób, ukończyło **20**,
 - * „grupa wsparcia o charakterze psychoedukacyjnym dla rodziców, których małoletnie dzieci zostały oddane w opiekę zastępczą” – rozpoczęło **18** osób, ukończyło **7**
- grupa wsparcia dla mężczyzn – rozpoczęły **33** osoby, ukończyło **20**,
 - spotkania indywidualne (doradztwo zawodowe) z bezrobotnymi mężczyznami, **560** spotkań, w których uczestniczyło **150** osób, skierowano do pracy **70** osób,
 - rekrutacja do prac społecznie użytecznych **22** osoby;
- 4) w stosunku do osób uzależnionych z obniżoną normą intelektualną:**
- w programie diagnostyczno – edukacyjnym uczestniczyły **63** osoby,
 - pomoc dla osób współuzależnionych – **36** osób,
 - ogółem udzielono **344** konsultacji i porad,
 - skierowano **37** wniosków o przymus leczenia do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 5) w stosunku do osób, które stały się niepełnosprawne fizycznie oraz dotkniętych chorobami przewlekłymi, chorobami nowotworowymi, otępiennymi:**
- pomocą objęto **31** osób niepełnosprawnych fizycznie,
 - praca z osobami dotkniętymi chorobą nowotworową – **8** osób, **32** spotkania,
 - konsultacje dla osób z zaburzeniami otępiennymi – **10** osób, **16** spotkań,
 - grupa wsparcia dla rodzin i opiekunów osób z chorobą Alzheimera – **9**,
 - konsultacje i porady ogółem **230**;
- 6) uczestnictwo w przeprowadzaniu procesu adopcji:**
- współpraca w zakresie organizacji procesu adopcyjnego dla **5** dzieci,
 - konsultacje w Sądzie Rejonowym, Rodzinnym Domu Dziecka, Poradni Pedagogicznej – Psychologicznej, Ośrodkach Adopcyjnych w Katowicach i Warszawie,
 - gromadzenie danych niezbędnych do rozpoczęcia procesu adopcyjnego **18** dzieci;
- 7) Udział w zespołach interdyscyplinarnych - **495**;**
- 8) Udzielanie pomocy psychologicznej lokatorom mieszkań chronionych i wspólnotowych – **73** spotkania;**
- 9) Warsztaty dla trenerek przygotowywanych do pełnienia usług specjalistycznych w rodzinach objętych intensywną pracą socjalną (**10** spotkań, **15** osób);**

- 10) Współuczestnictwo w spotkaniach z rodzicami biologicznymi i dziećmi, przebywającymi w placówkach opiekuńczo – wychowawczych (**11** rodzin, **142** spotkania);
- 11) Mediacje, pomoc psychologiczna, szkolenia dla pracowników WTZ Bykowina – **24** spotkania;
- 12) Grupa Edukacyjna dla matek z bezradnością opiekuńczo – wychowawczą – **71** osób;
- 13) Wideotreningi komunikacji **6** rodzin, każda rodzina **16** spotkań;
- 14) Diagnozy psychologiczne klientów MOPS (dorosłych i dzieci) **102**;
- 15) Pomoc i wsparcie psychologiczne w sytuacji żałoby – **8** osób, **11** spotkań;
- 16) Działania interwencyjne **38** (rodziny poszkodowane w wypadkach górniczych, osoby poszkodowane w katastrofie MTH Katowice, rodziny poszkodowane w wyniku wypadków śmiertelnych członków rodzin poza granicami kraju), **98** spotkań;
- 17) Praca edukacyjna w środowisku zamieszkania dla rodzin niewydolnych, objętych intensywną pracą socjalną – **42** rodziny, **298** spotkań;
- 18) Zajęcia psychoedukacyjne dotyczące tematyki uzależnienia dla mieszkanek Domu PCK – **2** spotkania szkoleniowe;
- 19) Konsultacje psychologiczne problemowych dzieci przebywających w Rodzinnych Domach Dziecka i Pogotowiach Rodzinnych – **6** dzieci, **8** spotkań.

Ponadto w roku sprawozdawczym pracownicy Działu Interwencji i Readaptacji byli współorganizatorami konferencji i szkoleń w Mieście:

- „Powiedzmy razem stop przemocy”, konferencja zorganizowana we współpracy z Miejskim Zespołem ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- „Prawo w zakresie przeciwdziałania przemocy – casusy” – szkolenie zorganizowane we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki i Integracji Społecznej,
- „Piękny Umysł”, konferencja z okazji Światowego Dnia Schizofrenii zorganizowana we współpracy ze Stowarzyszeniem na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi „Morela”.

Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej działa w oparciu o Programy zamieszczone w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

1. W ramach Klubu od początku jego działalności odbyły się łącznie zajęcia z zakresu readaptacji – w ramach grup warsztatowych dla bezrobotnych mężczyzn i kobiet:
 - 3 cykle zajęć adresowanych do grupy bezrobotnych mężczyzn, łączna ilość uczestników- **40**, do udziału w zajęciach zaproszono 136 potencjalnych odbiorców.

- 6 cykli zajęć adresowanych do grupy bezrobotnych kobiet, łączna ilość uczestniczek - **55**, do udziału w zajęciach zaproszono 207 potencjalnych odbiorców.

Rezultaty prowadzonych zajęć:

- podjęcie pracy w trakcie trwania zajęć lub po ich zakończeniu przez **37 osób** (16 mężczyzn, 21 kobiet),
- podjęcie pracy w ramach zatrudnienia wspieranego przez **15 osób** (6 mężczyzn, 9 kobiet),
- zerwanie kontraktu (powody: praca w szarej strefie, alkoholizm, niechęć do pracy, dodatkowe źródła dochodów-dotychczas nie ujawniane) – **21 osób** (15 mężczyzn, 6 kobiet),
- podjęcie decyzji o podnoszeniu kwalifikacji (kursy, szkolenia) przez **7 kobiet**,
- ukończenie zajęć bez wyraźnego efektu **11 osób** (3 mężczyzn, 8 kobiet),
- inne sytuacje życiowe (rezygnacja uzasadniona) – **4 osoby**,
- w ponad **270** przypadkach były podstawy aby przyjrzeć się faktycznemu zainteresowaniu bezrobotnych osób korzystających z wsparcia Ośrodka.

2. Praca w oparciu o uzgodnienia zawarte przez pracownika socjalnego z bezrobotnym klientom pomocy społecznej, zmierzające do pomocy ww. w podjęciu zatrudnienia:

Bezrobocie jest najczęstszą przyczyną korzystania przez osoby i rodziny ze świadczeń pomocy społecznej. Nawet w sytuacji znacznej podaży pracy, bezrobocie wśród klientów pomocy społecznej utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie.

Powyższe wynika z wielu czynników natury: mentalnościowej, świadomościowej, a także społecznej. W ramach KIS stworzono więc możliwość przełamywania barier w dostępie do ofert pracy tym wszystkim, którzy w wyniku procesu marginalizacji zatracili zdolność samodzielnego jej znalezienia.

Decyzję o konieczności aktywizacji klienta w kierunku poszukiwania pracy podejmuje pracownik socjalny Sekcji właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby. Osoba kierowana jest do Klubu gdzie konsultant doradca zawodowy, pracownik socjalny wraz z aspirantem pracy socjalnej starają się w możliwie najbardziej indywidualny sposób udzielić osobie pomocy.

W ramach Klubu od początku jego działalności z indywidualnej pomocy celem podjęcia zatrudnienia skorzystało łącznie - **1222** osoby.

- liczba osób, która podjęła zatrudnienie na ogólnym rynku pracy - **152**
- liczba osób, która zdecydowała się na przekwalifikowanie lub podniesienie posiadanych umiejętności - **10**

- liczba osób, która została zarekomendowana Urzędowi Pracy, jako kandydaci do udziału w przygotowaniu zawodowym - **10**

W 2007 roku Ośrodek dysponował **55** miejscami w ramach prac społecznie użytecznych, skupionych w **14** jednostkach miejskich. Od początku 2007 roku z możliwości skierowania do prac społecznie użytecznych skorzystało **93** bezrobotnych klientów MOPS. Dla części spośród uczestników programu jest to jedyna szansa na funkcjonowanie w warunkach rynku pracy. Do tej grupy zaliczyć można przede wszystkim kobiety po 55 roku życia oraz mężczyźni po 60 roku, kobiety samotnie wychowujące 2 i więcej małych dzieci, a także ludzi po zakończeniu lub w końcowej fazie terapii odwykowej, czy z innych względów mających problem w wejściu na ogólny rynek pracy. W grupie osób kierowanych na prace społecznie użyteczne znalazły się też osoby, dla których PSU były etapem w wejściu na rynek zatrudnienia, łącznie **5** osób. W prawie **40%** przypadków możliwość weryfikowania starań osoby na wyjście z trudnej sytuacji życiowej poprzez udział w zatrudnieniu wskazywało dalszy kierunek pracy socjalnej, poprzez odsłonięcie faktycznych przyczyn bierności zawodowej: alkoholizmu, czy też niechęci do zatrudnienia.

Godnym podkreślenia jest jednak fakt, że poprzez udział w **zatrudnieniu wspieranym** udało się zahamować proces marginalizacji znacznej części klientów pomocy społecznej. Zdrowe kontakty i relacje społeczne wyniesione z miejsca pracy, nie dokonują radykalnych zmian w postawach osób i ich rodzin z dnia na dzień, ale w perspektywie czasu można zauważyć zmiany w wyglądzie zewnętrznym, punktualność, zmniejszenie postaw roszczeniowych, chęć samodzielnej poprawy własnej sytuacji życiowej i większą inicjatywę. Zmiana postaw widoczna jest niezależnie od wieku i kwalifikacji zawodowych uczestników prac użytecznych. Poza tym zwiększenie dochodu gospodarstw domowych w wyniku wykonywania prac wpływa na ograniczenie wydatkowania środków pomocy społecznej na zasiłki.

Program „Prace społecznie użyteczne na rzecz budownictwa socjalnego”, na realizację którego MOPS pozyskał z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotację w wysokości 100 000 zł.

Program dotyczy pomocy osobom zagrożonym eksmisją z zajmowanego lokalu, a także osób bezdomnych posiadających prawo do lokalu socjalnego. Prawo do lokalu socjalnego nadaje sąd, orzekając wyrok eksmisyjny.

Drugą zmienną dotyczącą warunków zakwalifikowania do udziału w o programie jest status osoby bezrobotnej. Program jest więc adresowany do grupy osób borykających się z licznymi problemami

między innymi: bezrobociem – często długotrwałym, a także brakiem mieszkania lub też groźbą jego utraty w niedalekiej przyszłości.

Naszą rolą było opracowanie programu, który zapewni tej grupie osób możliwość nie tylko godziwego zamieszkiwania, ale także powrotu na rynek pracy. Beneficjenci naszego Programu zostali przygotowani do pracy w charakterze pracownika budowlanego – kończąc kurs gdzie uzyskali kwalifikacje ogólnobudowlane – kurs o nazwie „technik prac wykończeniowych”.

Osoby w 2008 roku rozpoczęły samodzielny remont otrzymanych z Miasta lokale, które po zakończeniu prac zostaną im przydzielone na zasadach jakim podlega kierowanie osób i rodzin do lokali socjalnych.

Samodzielna praca beneficjentów zadania przy remoncie mieszkań, które w przyszłości zostaną zasiedlone przez samych remontujących pozwoli nie tylko na pogłębienie przez uczestników zadania wiedzy w zakresie robót wykończeniowych, ale też sprawi że ludzie bierni zawodowo zaangażują się szczególnie w powierzane im pracę – pracują bowiem dla samych siebie.

Ludzie długotrwale bezrobotni mają problem z ponownym wejściem w rygory, jakie narzuca im pracodawca, brakuje im nierzadko tak zwanej dyscypliny pracy.

Mają problemy ze strukturą czasu – jaką posiadają ludzie pracujący, mający obowiązki pracownicze i podlegający różnego rodzaju kontroli. Ludzie CI będą pozostawali w swoistym stosunku pracy – pracy w ramach prac społecznie użytecznych. Praca przy mieszkaniach będzie wykonywana przez każdego przyszłego lokatora przez 10 godzin w tygodniu, jednak będzie świadczona zgodnie z dyscypliną pracowniczą i w ramach rygorów obowiązujących na stanowisku pracy. Za każdą przepracowaną godzinę uczestnik prac będzie otrzymywał 6,30 zł co w stosunku miesiąca daje łączną kwotę ok. 260 zł netto. Nie jest to wiele, ale stanowi dodatkowy bodziec i zachętę dla uczestników.

Program podzielony jest na 2 etapy:

1 etap – realizowany w 2007 roku, 2 etap realizowany od 2008 roku.

1. przygotowawczy, obejmujący:

- wybór beneficjentów zadania
- szkolenie uczestników
- wydzielenie mieszkań z zasobów komunalnych
- przygotowanie dokumentacji do prac społecznie użytecznych na 2008 rok
- dokonanie zakupów materiałów budowlanych, narzędzi i ubiorów roboczych
- rozliczenie otrzymanej dotacji

2. skierowanie uczestników prac społecznie użytecznych do miejsca wykonywania pracy, tj. do remontu lokalu jaki zostanie im przydzielony.
3. Zorganizowanie stanowisk pracy, bieżący monitoring, kontrola wykonywania obowiązków
4. Pomoc w zagospodarowaniu lokali.
5. Możliwa pomoc w powrocie na rynek pracy – czemu służyć miała readaptacja zawodowa prowadzona przy remoncie mieszkań.

2. Zadania zlecone gminie

Pomocy udzielono w następującej formie:

- zasiłku stałego (dla **673** osób na kwotę **1 953 074 zł**),
- zasiłku celowego na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną dla **2** osób na kwotę **1 000 zł**,
- składek na ubezpieczenie zdrowotne za **506** osoby pobierające zasiłki stałe i **1** osobę objętą indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności na kwotę **141 740 zł**,
- składek na ubezpieczenie zdrowotne za **40** dzieci przebywających w placówkach pełniących funkcje wychowawcze lub opiekuńcze na kwotę **8 429 zł**,
- składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pełniące funkcje zawodowej rodziny zastępczej (pogotowia rodzinnego) za **11** osób na kwotę **18 507 zł**,
- składek emerytalno – rentowych dla **11** osób otrzymujących wynagrodzenie rodziny zastępczej na kwotę **75 930 zł**,
- składek emerytalno – rentowych za osoby, które zrezygnowały z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem za **1** osobę na kwotę **1 307 zł**,
- specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla **80** osób na kwotę **278 755 zł**.
- przyznanie prawa do świadczeń zdrowotnych **110** osobom na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

3. Zadania własne powiatu

Realizowane w roku sprawozdawczym zadania własne obejmowały świadczenia na:

- pomoc rzeczową dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych na kwotę **15 356,00 zł**,
- pomoc finansową dla osób, które osiągnęły pełnoletniość w placówkach opiekuńczo – wychowawczych (obejmuje pomoc finansową w związku z kontynuowaniem nauki oraz pomoc finansową w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym) na kwotę **366 392,27 zł**,
- jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze na kwotę **29 646,00 zł**,
- częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na kwotę **2 509 358,75 zł**,
- pokrycie wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodziny (jednorazowe) - na kwotę **59 923,00 zł**,
- okresowa pomoc losowa dla rodziny zastępczej na kwotę **3 294,00 zł**
- wynagrodzenia dla rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego oraz wielodzietnych zawodowych rodzin zastępczych na kwotę **247 520,35 zł**,
- kontynuowanie nauki przez wychowanków z rodzin zastępczych na kwotę **282 156,66 zł**,
- jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze na kwotę **32 940,00 zł**,
- pomoc finansowa w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym na kwotę **2 330,00 zł**,
- pokrycie wkładu mieszkaniowego, kaucji mieszkaniowej dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze na kwotę **19 068,00 zł**,
- pomoc rzeczową dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze na kwotę **39 918,05 zł**.

Zgodnie z art. 86 ustawy z dnia 12.03.2004 r o pomocy społecznej w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej lub w rodzinie zastępczej poza terenem powiatu właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, istnieje konieczność podpisania porozumienia. Na mocy wskazanego porozumienia powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przekazuje dotację powiatowi, na terenie którego znajduje się placówka lub rodzina zastępcza. Wskazana regulacja w przypadku Rudy Śląskiej dotyczy zarówno dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, jak i rodzin zastępczych.

Ogółem liczba dzieci, dla których zostały zawarte porozumienia dotyczące umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej poza terenem Rudy Śląskiej z innymi powiatami i są przekazywane dotacje wynosi **31**. Wysokość przekazanej innym powiatom dotacji wyniosła **501 133,81 zł** (z uwzględnieniem zwrotów).

Ogółem liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poza terenem powiatu wynosi **29**. Natomiast liczba rodzin zastępczych poza powiatem **38**. Ogółem kwota dotacji przekazanej innym powiatom z tyt. zawartych porozumień dla rodzin zastępczych wyniosła **371 932,55 zł**.

3.1. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, specjalistyczne poradnictwo.

Zadaniem własnym powiatu realizowanym przez Ośrodek było informowanie o prawach i uprawnieniach klientów zgłaszających się do Ośrodka. W roku sprawozdawczym z porad w zakresie prawnym, psychologicznym i rodzinnym skorzystało **1 554** osób.

3.2. Domy Pomocy Społecznej

Osoby wymagające całodobowej opieki, w razie niemożności zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę, kierowane były do domów pomocy społecznej, ponieważ do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy organizowanie i zapewnienie usług o określonym standardzie w domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz kierowanie, decyzją administracyjną, osób ubiegających się o przyjęcie do określonego typu domu pomocy.

Na terenie Miasta funkcjonuje 5 domów pomocy społecznej, w tym jeden z nich prowadzony jest przez Miasto, natomiast cztery pozostałe przez organizacje pozarządowe – dwa domy przez Caritas Archidiecezji Katowickiej oraz dwa domy przez Zgromadzenie Sióstr Św. Karola Boromeusza.

W roku sprawozdawczym skompletowano **118** nowych wniosków o umieszczenie w domach pomocy społecznej na terenie Rudy Śląskiej. W domach pomocy społecznej umieszczono **93** osoby, w tym **74** mieszkańców Rudy Śląskiej. Na umieszczenie oczekuje **120** osób, w tym **87** osób to mieszkańcy Rudy Śląskiej. Ponadto **22** osoby zmarły, a **20** osób zrezygnowało.

Do domów pomocy społecznej poza powiat w 2007 roku skompletowano **62** nowe wnioski, umieszczono w domach pomocy poza powiatem **41** osób.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 pkt 3 obowiązek wnoszenia opłat za pobyt mieszkańców miasta umieszczonych wg nowych zasad w domach pomocy społecznej spoczywa na gminie, z której

osoba została skierowana do Domu. W związku z powyższym w 2007 roku gmina wniosła opłatę za pobyt mieszkańców miasta w domach pomocy społecznej na terenie Rudy Śląskiej w wysokości **1 845 160,12 zł** natomiast w domach pomocy społecznej poza powiatem w wysokości **1 185 435,66zł** co łącznie stanowi kwotę **3 030 595,78 zł**.

4. Zadania zlecone powiatowi

Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej – Halembie, ul. Kłodnicka 91

Środowiskowy Dom Samopomocy jest placówką przeznaczoną dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Dom przeznaczony był dla **60** osób, w tym miejsc hostelowych **20**, z czego **4** miejsca hostelowe dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo.

Jednakże w związku z prowadzoną od października 2007 r. reorganizacją placówki, do dnia 31.12.2007 r. zlikwidowano miejsca całodobowego pobytu- hostelowe. Osoby posiadające decyzje na pobyt w hostelu zostały zabezpieczone poprzez skierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie, Domów Pomocy Społecznej, mieszkań readaptacyjnych oraz powróciły do swoich środowisk. W okresie od 01.01.2007 r. do 31.12.2007 r. z pobytu dziennego skorzystało **60** osób, z pobytu w hostelu do października 2007 r. skorzystało **37** osób.

Do Środowiskowego Domu Samopomocy na pobyt dzienny skompletowano **26** nowych wniosków, a z pobytu dziennego zrezygnowało **21** osób. Liczba osób oczekujących na pobyt dzienny – **1** osoba. Na miejsce hostelowe skompletowano **17** nowych wniosków, z pobytu w hostelu zrezygnowało **37** osób.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Rudzie Śląskiej – Rudzie przy ul. Wolności 30.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest placówką przeznaczoną dla Osób z Uszkodzeniem Ośrodkowego Układu Nerwowego.

Rozpoczął swą działalność w grudniu 2007 r. – został wyłoniony w drodze konkursu.

Dom przeznaczony jest dla **21** osób. Działalność Domu prowadzona przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, w godz. od 7.30 do 15.30.

Zajęcia w domu organizowane są w grupach oraz indywidualnie. Dom zapewnia użytkownikom co najmniej 1 ciepły posiłek dziennie.

Głównym zadaniem placówki jest realizacja programu wspierająco - rehabilitacyjnego mająca służyć wszechstronnemu rozwojowi osób z uszkodzeniem Ośrodkowego Układu Nerwowego na miarę ich możliwości indywidualnych oraz przygotowanie ich do codziennego życia tak, by byli zaradni, umieli sterować własnym zachowaniem i mogli uczestniczyć w życiu społecznym.

Kierowanie osób do placówki od stycznia 2008 r.

Osoby ponoszą odpłatność za pobyt w placówce, w sytuacji, gdy dochód osoby kierowanej przekracza kwotę kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej określonej w ustawie o pomocy społecznej. Odpłatność za wyżywienie ustalana jest na poziomie stawki żywieniowej określonej zgodnie z kalkulacją obowiązujących cen towarów i usług.

5. Inne zadania realizowane przez powiat wykonywane przez Ośrodek

W roku sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późniejszymi zmianami).

Przyznane powiatowi Ruda Śląska algorytmem środki finansowe w wysokości **3.094.935 zł** Uchwałą Nr 85/VII/2007 Rady Miasta z dnia 01.03.2007 roku zostały podzielone pomiędzy zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej. W ciągu roku powiat otrzymał dodatkowe środki w kwocie **345.942 zł**, które Uchwałą Nr 230/XV/2007 z dnia 30.08.2007r. i Uchwałą Nr 370/XIX/2007 z dnia 30.11.2007r. zostały rozdzielone pomiędzy poszczególne zadania.

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej przeznaczono kwotę **3.413.398 zł**, natomiast środki w wysokości **27.479 zł** na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej przekazano Powiatowemu Urzędowi Pracy w Rudzie Śląskiej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje następujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej:

Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

Turnus rehabilitacyjny jest zorganizowaną formą rehabilitacji społecznej realizowaną poprzez aktywną rehabilitację, połączoną z elementami wypoczynku, mającą na celu przede wszystkim ogólną poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych. Pobyt na turnusie trwa 14 dni. Ośrodki organizujące turnusy rozmieszczone są w całej Polsce i przyjmują chętnych przez cały rok.

Powiat Ruda Śląska w 2007 roku przeznaczył na realizację dofinansowań do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym kwotę **188.835 zł**, z czego dla dzieci **108.835 zł**. W 2007 roku **338** osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami otrzymało dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie

rehabilitacyjnym .W tym okresie w turnusach uczestniczyły **282** osoby, z czego **90** dzieci i **121** opiekunów. Na ten cel wydatkowano środki PFRON w wysokości **169.945 zł**.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Na realizację tego zadania zgodnie z uchwałą Rady Miasta przeznaczone zostały środki w kwocie **531.986 zł.**, z czego dla dzieci **172.852 zł**

W 2007 roku zostały zawarte umowy z **132** osobami niepełnosprawnymi na kwotę **532.874 zł**, z czego wypłacono dofinansowanie **131** osobom, w tym 58 dzieciom, w łącznej wysokości **528.982 zł**.

W ramach likwidacji barier architektonicznych podejmowane są działania m.in. takie jak budowa podjazdu, montaż poręczy w ciągach komunikacyjnych, uchwyty w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, likwidację progów, przystosowywanie łazienek do potrzeb osoby niepełnosprawnej. W 2007 roku zawarto umowy na likwidację barier architektonicznych z **32** osobami i wypłacono dofinansowanie **32** osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę **249.436 zł**.

Natomiast do likwidacji barier w komunikowaniu się należy min. zakup telefonu, w tym telefonu ze wzmocnieniem głosu, dyktafonu, komputera z dostępem do Internetu, radioodtwarzacza. W okresie sprawozdawczym zawarto **79** umów na udzielenie dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się. Wypłacono dofinansowanie **79** osobom na łączną kwotę **182.222 zł**.

Do likwidacji barier technicznych należy zmiana sposobu oświetlenia mieszkania, instalacja dźwiękowa sygnalizacyjno-alarmowa, budzik świetlny wibracyjny, urządzenia wspomagające odbiór dźwięku telewizora, zakup podnośników wannowych, pomp insulinowych dla niepełnosprawnych. W 2007 roku zawarto **20** umów na likwidację barier technicznych. Dofinansowanie wypłacono **19** osobom na kwotę **97.324 zł**.

Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny

Osoby niepełnosprawne mogą starać się o dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego tj. m.in. aparaty słuchowe, obuwie ortopedyczne, wózki inwalidzkie, materace i poduszki przeciwoleżynowe, protezy. Warunkiem otrzymania dofinansowania do środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych jest uzyskanie potwierdzenia otrzymania dofinansowania z Narodowego Funduszu Zdrowia i przedłożenia faktury za zakupiony przedmiot.

Uchwałą Rady Miasta na realizację zadania przeznaczono środki w wysokości **435.000 zł**, z czego dla dzieci **75.000 zł**

W 2007 roku złożono **351** wniosków na kwotę **439.960 zł**. W okresie sprawozdawczym wypłacono dofinansowanie **347** osobom w łącznej wysokości **434.623 zł**, w tym dla **95** dzieci w kwocie **75.000 zł**

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

W ramach rehabilitacji społecznej ze środków PFRON pomoc otrzymują również stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych, które mogą otrzymać dofinansowanie do organizowania imprez z zakresu sportu, kultury rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych

W 2007 roku na realizację zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki Rada Miasta przeznaczyła środki w kwocie **101.277 zł**, z czego dla dzieci **34.810 zł**

W 2007 roku dofinansowano realizację 29 wniosków stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Na ten cel wykorzystano środki pieniężne na kwotę **101.074 zł**, z czego **34.809 zł** przeznaczono na realizację projektów skierowanych dla dzieci niepełnosprawnych.

Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.

W 2007 roku na terenie miasta Ruda Śląska działały dwa warsztaty terapii zajęciowej. Warsztat Terapii Zajęciowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przeznaczony dla 40 osób niepełnosprawnych oraz Warsztat Terapii Zajęciowej Caritas Archidiecezji Katowickiej przeznaczony dla 90 uczestników. Na realizację zadania Rada Miasta przeznaczyła ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kwotę 2.156.300 zł, co stanowi 95% pełnych kosztów działania Warsztatu. Pozostałe 5 % w wysokości 113.489,46 zł Warsztaty otrzymały z budżetu Miasta.

Ponadto zgodnie z art.10b ust.1 ustawy o rehabilitacji powiat, którego mieszkańcy są uczestnikami rehabilitacji w warsztacie działającym na terenie innego powiatu zobowiązany jest do pokrywania kosztów rehabilitacji w odniesieniu do swoich mieszkańców. W związku z powyższym powiat Ruda Śląska ponosi koszty uczestnictwa swoich mieszkańców w warsztatach działających w innych powiatach. W 2007 roku wydatkowane zostały środki w łącznej wysokości 5.491,10 zł stanowiące 5 % kosztów uczestnictwa w wtz dla 7 mieszkańców Miasta.

MIEJSKA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

W roku sprawozdawczym realizowano następujące projekty, zawarte w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, przyjęte do realizacji Uchwałą Rady Miasta:

Monitorowanie problemów społecznych [C₁K₁P₁]

Realizacja projektu od 2004 roku.

W 2007 roku:

- kontynuacja prac nad budową komputerowej bazy danych dotyczącej klientów MOPS (wprowadzanie podstawowych danych),
- uzupełnianie infrastruktury komputerowej w MOPS – koniecznej do gromadzenia i przetwarzania danych (zakup sprzętu komputerowego, oprogramowania),
- monitorowanie występowania ustawowych dysfunkcji wśród klientów MOPS (zamieszkałych w poszczególnych dzielnicach Miasta),
- określenie istotności problemów społecznych przy wykorzystaniu analizy Pareto (analiza ABC),
- diagnoza problemów społecznych wśród klientów MOPS – aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- analiza problemu zażywania środków psychoaktywnych przez młodzież w Rudzie Śląskiej.

Projekt kontynuowany będzie w roku 2008.

Monitoring socjalny – postępowanie w sytuacji kryzysowej długotrwałego pozostawania bez pracy [C₁K₂P₁]

Projekt realizowany od 1998 roku. Realizacja projektu zakończona w 2007 roku.

Dotychczasowe efekty prowadzonego zadania:

- 1222 osoby uczestniczyły w projekcie;
- 152 osób podjęło pracę zawodową na ogólnym rynku pracy.

Grupa wsparcia dla bezrobotnych mężczyzn [C₁K₂P₂]

Projekt realizowany od 2004 roku. Realizacja projektu zakończona w 2007 roku.

Dotychczasowe efekty prowadzonego zadania:

- 136 osób zaproszono do udziału w projekcie,
- 40 osób zawarło kontrakt socjalny,
- 16 osób podjęło pracę zawodową na ogólnym rynku pracy,
- 6 osób zostało skierowanych celem dalszej readaptacji zawodowej w formie prac społecznie użytecznych,

- 3 osoby zakończyły zajęcia w KIS bez podjęcia pracy, kursu lub skierowania na prace społecznie użyteczne,
- 15 zerwało zawarte kontrakty socjalne.

Reintegracja zawodowa kobiet „Grupa edukacyjno-rozwojowa dla bezrobotnych kobiet”
[C₁K₂P₃]

Projekt realizowany od 2004 roku. Realizacja projektu zakończona w 2007 roku.

Efekty prowadzonego zadania:

- 110 osób zaproszono do udziału w projekcie,
- 34 osoby podjęły kontrakt socjalny,
- 10 osób podjęło pracę zawodową na ogólnym rynku pracy,
- 6 osób zostało skierowanych celem dalszej readaptacji zawodowej w formie prac społecznie użytecznych i przygotowania zawodowego,
- 1 z uczestniczek zdecydowała się na podnoszenie kwalifikacji zawodowych, zapisując się na kurs oferowany przez Powiatowy Urząd Pracy,
- 9 osób zakończyło zajęcia w KIS bez podjęcia pracy, kursu lub skierowania na prace społecznie użyteczne,
- 5 zerwało zawarte kontrakty socjalne,
- 3 osoby zakończyły udział w zajęciach z przyczyn uzasadnionych.

Pracownia aktywizacji społecznej [C₁K₂P₄]

Projekt realizowany od 2005 roku. Realizacja projektu zakończona w 2007 roku.

Efekty prowadzonego zadania w 2007 r.:

- 32 osoby zaproszono do udziału w projekcie,
- 21 osób zawarło kontrakt socjalny,
- 5 osób podjęło pracę zawodową na ogólnym rynku pracy,
- 3 osoby zostały skierowane celem dalszej readaptacji zawodowej w formie prac społecznie użytecznych i przygotowania zawodowego,
- 7 zdecydowało się na podnoszenie kwalifikacji zawodowych, zapisując się na kurs oferowany przez Powiatowy Urząd Pracy lub Miejskie Centrum Wolontariatu,
- 1 osoba zakończyła zajęcia w KIS bez podjęcia pracy, kursu lub skierowania na prace społecznie użyteczne,
- 4 osoby zerwały zawarte kontrakty socjalne,
- 1 osoba zakończyła udział w zajęciach z przyczyn uzasadnionych.

Zdobywanie nowych umiejętności zawodowych. Reintegracja społeczno-zawodowa osób długotrwale bezrobotnych [C₁K₂P₄]

Projekt realizowany od 2005 roku. Realizacja projektu zakończona w 2007 roku.

Efekty prowadzonego zadania w 2007 r.:

- 15 osób zmotywowano do podniesienia kwalifikacji zawodowych,
- 7 osób podjęło przygotowanie zawodowe.

Tworzenie warunków powrotu na rynek pracy dla osób bezrobotnych korzystających ze środków MOPS. Reintegracja społeczno-zawodowa [C₁K₂P₄]

Projekt realizowany od 2006 roku. Realizacja projektu zakończona w 2007 roku.

Prace społecznie użyteczne. Reintegracja społeczno-zawodowa bezrobotnych klientów MOPS [C₁K₂P₄]

Projekt realizowany od 2006 roku.

W 2007 roku w Projekcie wzięło udział 14 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, organizacji i instytucji statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej w Mieście.

Do udziału w projekcie zostało zakwalifikowanych 200 bezrobotnych mężczyzn i kobiet (potencjalnych uczestników), z czego bezpośrednio do pracy zostało skierowanych 92 bezrobotnych:

- spośród nich 59 osób uczestniczyło w pracach społecznie użytecznych do grudnia 2007 roku – tj. do końca programowanego okresu,
- 33 bezrobotnych przerwało prace społecznie użyteczne z własnej winy, nie wskazując uzasadnionych przyczyn.

Wszyscy uczestnicy programu, którzy zdecydowali się na udział w pracach społecznie użytecznych, poprzez wykonywanie zadań w ramach obowiązków pracowniczych poprawili swoje funkcjonowanie społeczne. W znaczącym stopniu poprawie uległ wygląd zewnętrzny, punktualność, a także spadła roszczeniowość wobec systemu pomocy społecznej. Powyższe dotyczy jedynie osób, które uczestniczyły w projekcie przez minimum 6 miesięcy.

Należy nadmienić, że jest to często jedyna szansa na aktywizację zawodową, zahamowanie marginalizacji społecznej przez osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy: matki samotnie wychowujące dwoje i więcej dzieci oraz osób w wieku po pięćdziesiątym roku życia.

Projekt będzie kontynuowany w 2008 roku.

Prace w ramach przetargu UM Ruda Śląska. Reintegracja społeczno-zawodowa bezrobotnych klientów MOPS [C₁K₂P₄]

Projekt realizowany i zakończony w 2007 roku. Powodem zakończenia projektu jest przepis mówiący o równym dostępie osób do zatrudnienia. Powyższe uniemożliwia zatrudniania osób z wskazaniem na wiek, płeć oraz miejsce zamieszkania.

W projekcie wzięło udział 4 pracodawców, oferujących łącznie 14 miejsc pracy. Celem podjęcia zatrudnienia skierowano łącznie 76 bezrobotnych klientów pomocy społecznej. Proponowaną pracę przyjęło 46 spośród bezrobotnych, 30 odmówiło podjęcia pracy bezpośrednio pracownikowi kierującemu, jak i w trakcie lub po zakończeniu rozmowy kwalifikacyjnej. Spośród osób, które podjęły pracę w zatrudnieniu pozostawało na koniec projektu 3 spośród wcześniej skierowanych bezrobotnych, a 3 osoby zdecydowały się na zmianę pracodawcy. W zdecydowanej większości bezrobotni byli zwalniani w związku z naruszeniem dyscypliny pracy, bądź też rezygnowali na własną prośbę, nie podając przyczyn.

Mieszkania readaptacyjne dla osób wychodzących z bezdomności [C₁K₃P₁]

Projekt realizowany od 2004 roku.

W roku 2007 na terenie Rudy Śląskiej znajdowało się 18 mieszkań readaptacyjnych dla osób wychodzących z bezdomności.

Liczba mieszkań readaptacyjnych dla osób wychodzących z bezdomności wg stanu na dzień 31.12.2007 r. – 15 mieszkań.

W 2007 roku ze skierowania do mieszkań readaptacyjnych skorzystało łącznie 136 osób, w tym 114 kobiet z dziećmi oraz 22 mężczyzn.

80 osób powróciło do środowiska, w tym 75 kobiet z dziećmi oraz 5 mężczyzn (otrzymując mieszkania z zasobów miasta lub zamieszkując w prywatnych kwaterach). Z mieszkań na skutek naruszenia regulaminu obowiązującego w lokalu readaptacyjnym usunięto 5 osób, w tym 1 kobietę oraz 4 mężczyzn. 3 kobiety zostały umieszczone w Schronisku dla Bezdomnych. 5 osób umieszczono w Domach Pomocy Społecznej oraz Zakładzie Opiekuńczo – Lecznicy, w tym 2 kobiety oraz 3 mężczyzn. 1 kobieta powróciła do Ośrodka Szkolno – Wychowawczego.

Projekt kontynuowany będzie w roku 2008.

Grupa wsparcia dla mężczyzn wychodzących z bezdomności [C₁K₃P₂]

Program realizowany od 2004 roku.

W 2007 roku odbyły się łącznie 23 spotkania w ramach grupy wsparcia. W zajęciach uczestniczyli mieszkańcy lokali wspólnotowych. W każdym spotkaniu brało udział średnio 6 osób. Spadek

średniej związany jest z usamodzielnieniem części mieszkańców lokali readaptacyjnych i zmianą ilości miejsc w tych mieszkaniach wspólnotowych. Uczestnictwo w zajęciach wzmacnia proces usamodzielnienia, jak również pozwala na wymianę doświadczeń pomiędzy uczestnikami zajęć.

Efekty zajęć:

3 mężczyźni uzyskało przydział na mieszkania kwaterunkowe lub zakładowe,

1 zamieszkał w mieszkaniu wynajętym i samodzielnie pokrywa koszty jego wynajmu.

Projekt będzie kontynuowany w 2008 roku.

Pomoc mieszkaniowa osobom bezdomnym realizującym Indywidualny Program Wychodzenia

z Bezdomności [C₁K₃P₃]

Spośród mieszkańców lokali readaptacyjnych oraz noclegowni dla bezdomnych mężczyzn, w 2007 roku usamodzielnionych zostało 11 bezdomnych mężczyzn:

- 4 osoby zamieszkały w mieszkaniach kwaterunkowych lub zakładowych,
- 4 wynajęły lokale lub kwatery prywatne i samodzielnie pokrywa koszty ich wynajmu,
- 3 zamieszkały z rodziną.

Ponadto 5 osobom zapewniono skierowanie do Domów Pomocy Społecznej lub Zakładów Opiekuńczo - Leczniczych, gdyż nie były w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku.

Osobom bezdomnym udzielono pomocy w uzyskaniu środków koniecznych na wynajem lokalu lub kwatery, a także uzyskaniu dochodu wymaganego do otrzymania mieszkania kwaterunkowego z zasobów komunalnych. Na swój wniosek klienci Ośrodka otrzymywali pomoc w adaptacji i zagospodarowaniu mieszkania. Zdecydowana większość spośród usamodzielnionych osób współpracowała z pracownikiem socjalnym w wyjściu z trudnej sytuacji życiowej, realizując Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności lub współpracując na zasadzie zawieranych uzgodnień krótkoterminowych.

Projekt będzie kontynuowany w 2008 roku.

Jadłodajnia dla osób bezdomnych i ubogich [C₁K₃P₄]

1. Projekt realizowany od 2004 roku.
2. Zadanie realizowane przez Parafię Rzymsko – Katolicką Świętego Pawła w Rudzie Śląskiej.
3. Liczba miejsc w jadłodajni: 70. Z pomocy w formie ciepłego posiłku w 2007 r. skorzystało 118 osób.
4. W 2007 roku w jadłodajni odbywały się comiesięczne spotkania pracownika socjalnego, opiekuna zmiany oraz zastępcy dyrektora Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn z osobami

korzystającymi z gorących posiłków. W zdecydowanej większości odbiorcami tej formy wsparcia są osoby bezdomne. Łącznie odbyło się 12 spotkań, średnio w spotkaniu uczestniczyło 16 osób. Poruszane tematy dotyczyły spraw bieżących związanych z prowadzoną pracą socjalną, funkcjonowaniem placówki noclegowej, obejmowały także informowanie klientów o nowych możliwościach pomocy powstałych na terenie Miasta i możliwościach, jakie one za sobą pociągają.

5. Projekt kontynuowany będzie w 2008 roku.

Program psychoedukacyjny dla osób z problemem alkoholowym z obniżoną normą intelektualną oraz dla osób współzależnionych [C₁K₄P₁]

Projekt realizowany od 2001 roku, od 2007 roku przez Ośrodek Terapii Uzależnień i Pomocy Psychologicznej w Rudzie Śląskiej.

W 2007 roku w programie uczestniczyło 40 osób. Sesje grupowe prowadzono 4 razy w tygodniu – w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki. Łącznie przeprowadzono 90 sesji grupowych oraz 60 konsultacji indywidualnych.

Spośród wszystkich uczestników programu:

- 15 osób ukończyło program i rozpoczęło dalszą terapię
- 2 osoby wycofano z programu i skierowano do innych form terapii,
- 23 osoby przerwały terapię – większość z nich podjęła ją później ponownie.

Projekt kontynuowany będzie w 2008 roku.

Mieszkania chronione-wspólnotowe dla seniorów [C₁K₅P₁]

Projekt realizowany od 2004 roku.

W Rudzie Śląskiej znajdują się dwa mieszkania wspólnotowe dla seniorów:

1. w Rudzie Śląskiej – Rudzie przy ul. Matejki 9 (uruchomione w 1998 roku, dla 6 osób),
2. w Rudzie Śląskiej – Orzegowie przy ul. Bytomskiej 34 (uruchomione w 2004 roku, dla 4 osób).

W 2007 roku z mieszkań ogółem skorzystało 10 osób.

Projekt będzie kontynuowany w 2008 roku.

Dni Seniora w Rudzie Śląskiej – otwarte spotkania dzielnicowe [C₁K₅P₃]

1. Projekt realizowany od 2007 roku.
2. Zorganizowanie otwartego konkursu ofert na realizację zadania z zakresu przeciwdziałania marginalizacji społecznej osób starszych pt. „Dni Seniora w Rudzie Śląskiej – otwarte spotkania

dzielnicowe.”.

3. Wybór realizatorów zadania w postaci Oddziału Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Rudzie Śląskiej oraz Parafii Rzymskokatolickiej św. Pawła w Rudzie Śląskiej – Nowym Bytomiu.
4. Zorganizowanie 9 spotkań integracyjnych dla członków Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów z poszczególnych kół dzielnicowych. Łącznie w spotkaniach uczestniczyło 755 osób.
5. Zorganizowanie 7 spotkań dla seniorów z dzielnicy Nowy Bytom i Chebzie w ramach tzw. Dni Radości. Każdorazowo w spotkaniu brało udział ok. 140 osób.
6. Efekty:
 - aktywizacja społeczna osób starszych,
 - zapobieganie marginalizacji społecznej ludzi starszych i opuszczonych,
 - budowanie pomostu międzypokoleniowego.
7. Projekt będzie kontynuowany w 2008 roku.

Dzień Kombatanta. Spotkania integracyjne środowiska kombatantów [C₁K₅P₃]

1. Projekt realizowany od 2007 roku.
2. Zorganizowanie otwartego konkursu ofert na realizację zadania z zakresu przeciwdziałania marginalizacji społecznej osób starszych pn. „Dzień Kombatanta. Spotkania integracyjne środowiska kombatantów”.
3. Wybór realizatora zadania w postaci Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodka dla Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa”.
4. Zorganizowanie w dniu 12 listopada uroczystych obchodów Dnia Kombatanta:
 - przygotowanie ceremonii wręczenia aktów nominacji na wyższe stopnie oficerskie rudzkiemu kombatantom,
 - przygotowanie i odprawienie uroczystej Mszy św.,
 - prezentacja artystyczna niepełnosprawnej młodzieży z zespołu artystycznego „Od Serca” działającego przy Ośrodku dla Niepełnosprawnych w Halembie,
 - przeprowadzenie i rozstrzygnięcie konkursu plastycznego pn. „Moja Ojczyzna. W rocznicę odzyskania niepodległości” adresowanego do uczniów rudzkich szkół, przygotowanie wystawy prezentującej prace uczestników konkursu oraz wyróżnienie jego laureatów.
5. Efekty:
 - aktywizacja społeczna osób starszych, w tym kombatantów,
 - zapobieganie marginalizacji społecznej ludzi starszych i opuszczonych,

- przypomnienie znaczących rocznic historycznych oraz podkreślenie wagi ludzi biorących udział w tych wydarzeniach,
 - budowanie pomostu międzypokoleniowego,
 - rozbudzenie i rozwinięcie u młodych mieszkańców Rudy Śląskiej zainteresowań historycznych, artystycznych oraz świadomości patriotycznej,
 - w uroczystości Dnia Kombatanta wzięło udział ponad 100 osób: kombatantów, gości specjalnych, niepełnosprawnych artystów oraz laureatów konkursu plastycznego.
6. Projekt będzie kontynuowany w 2008 roku.

Aktywizacja starszych mieszkańców miasta poprzez udział w zajęciach Uniwersytetu Trzeciego Wieku [C₁K₅P₃]

1. Projekt realizowany od 2006 roku.
2. Zorganizowanie otwartego konkursu ofert na realizację zadania z zakresu aktywizacji społecznej osób starszych pn. „Aktywizacja osób starszych w ramach zajęć Uniwersytetu Trzeciego Wieku”.
3. Wybór realizatora programu – Rudzkiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.
4. Zorganizowanie 5 spotkań integracyjnych, cyklu wykładów, seminariów, lektoratów języków obcych oraz kursu komputerowego dla słuchaczy Uniwersytetu. Słuchacze wzięli udział w następujących zajęciach:
 - w wykładach 307 osób,
 - w seminariach z zakresu psychologii - 267 osób, socjologii – 254 osoby,
 - w wykładzie inauguracyjnym ok. 300 osób,
 - kursie komputerowym 12 osób,
 - spotkaniach integracyjnych przy muzyce 267 osób,
 - spotkaniach członków Stowarzyszenia 98 osób.
5. Efekty:
 - pobudzenie aktywności własnej uczestników zajęć, rozwój indywidualnych zainteresowań, zachowanie i zwiększenie intelektualnej, psychicznej i fizycznej sprawności członków Stowarzyszenia,
 - zapobieganie marginalizacji społecznej, wzmacnianie więzi koleżeńskich wśród słuchaczy Uniwersytetu.
6. Projekt będzie kontynuowany w 2008 roku.

Klub Seniora przy Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej [C₁K₅P₅]

1. Projekt rozpoczęty w 2000 roku. W roku 2007 odbyło się 48 spotkań.
2. W spotkaniach klubowych brało udział średnio 25 osób (spotkania odbywają się raz w tygodniu, we czwartki). Uczestnicy brali między innymi udział w zabawach karnawałowych, przyjęciach okolicznościowych, majówkach, wycieczkach itp.
3. Projekt kontynuowany będzie w 2008 roku.

Integracja lokatorów mieszkań chronionych-wspólnotowych dla seniorów [C₁K₅P₇]

Projekt realizowany od 2003 roku.

Projekt realizowany w dwóch mieszkaniach wspólnotowych, z grupą sześciu lokatorów mieszkania w dzielnicy Ruda oraz z grupą czterech osób w dzielnicy Orzegów.

W 2007 roku w każdym z mieszkań chronionych odbyło się ok. 50 spotkań pracownika socjalnego z mieszkańcami. Głównym celem spotkań była integracja i poprawa jakości życia lokatorów, stworzenie atmosfery sprzyjającej utrzymaniu wartościowych stosunków pomiędzy współmieszkańcami i konstruktywnego wychodzenia z problemów.

Mieszkańcy spotykali się również z psychologiem Działu Interwencji i Readaptacji – w Rudzie odbyło się 51 takich spotkań, w Orzegowie – 36.

Projekt realizowany będzie w 2008 roku.

Grupa wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi [C₁K₆P₂]

Program realizowany od 1998 roku.

W 2007 roku odbyło się 12 spotkań w ramach grupy, w których uczestniczyło 25 osób.

Od 2008 roku projekt będzie realizowany przez Wydział Zdrowia Urzędu Miasta.

Grupa wsparcia dla rodzin i opiekunów osób z chorobą Alzheimera, Parkinsona i innymi zaburzeniami otępiennymi OUN [C₁K₆P₂]

Program realizowany od 2004 roku.

Odbyło się 11 spotkań, w których uczestniczyło w sumie 15 osób, w tym 6 pozostawało w systematycznym kontakcie. Cel projektu został osiągnięty – poprzez spotkania grupowe opiekunowie uzyskali wszechstronne wsparcie oraz mieli możliwość odreagowania emocjonalnego.

Od 2008 roku projekt przekazany do Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta (jego realizator wyłoniony zostanie na drodze otwartego konkursu ofert).

Środowiskowy Dom Samopomocy z hostelem dla osób z uszkodzeniem OUN [C₁K₆P₃]

I etap budowy przeprowadzony został w 2005 roku. II etap budowy przeprowadzono w 2006 roku.

W 2007 roku wykorzystano łącznie: 271.909,32 zł, z tego:

- 60.000,00 zł wraz z odsetkami w wysokości 360,22 zł z Budżetu Miasta;
- 200.000,00 zł wraz z odsetkami w wysokości 805, 21 zł zgodnie z decyzją Wojewody Śląskiego;
- 10.743,89 zł (przyznana kwota dotacji 17.850,00 zł; kwota środków do zwrotu – niewykorzystane środki wraz z odsetkami – 7.106,11 zł), zgodnie z decyzją Wojewody Śląskiego.

Powyższa kwota została przeznaczona na:

- dostosowanie istniejącej części budynku (klatka schodowa) do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych,
- wykonanie ocieplenia ścian zewnętrznych,
- zagospodarowanie terenu przylegającego do Środowiskowego Domu Samopomocy,
- zakup pierwszego wyposażenia,
- wydatki na działalność bieżącą.

W roku 2008 projekt będzie kontynuowany i prowadzona będzie regularna działalność Środowiskowego Domu Samopomocy. W związku z ograniczeniem kwoty dotacji na prowadzenie ww. placówki (z Budżetu Państwa), podjęto decyzję o prowadzeniu wyłącznie miejsc pobytu dziennego – łączna liczba miejsc 21.

Pomoc psychologiczna w sytuacji kryzysowej w stosunku do osób niepełnosprawnych fizycznie [C₁K₆P₄]

Projekt realizowany od 2002 roku.

Pomocą objęto 29 osób niepełnosprawnych fizycznie, poprzez spotkania indywidualne, jak również z członkami rodzin tych osób. Cel projektu został osiągnięty – ma miejsce proces akceptacji niepełnosprawności, ograniczeń wynikających z tego stanu, wzmacnianie zasobów, odciążenie i wsparcie członków rodziny.

Od 2008 roku projekt będzie realizowany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Młodzieżowe Kluby prowadzone przez organizacje pozarządowe [C₁K₇P₁]

1. Projekt realizowany od kwietnia 2005 roku.
2. Zadanie realizowane było przez Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza (Kluby Młodzieżowe w dzielnicach: Ruda, Halemba, Bykowina). Podmiot wyłoniony został w drodze otwartego konkursu ofert.
3. Z oferty Klubów skorzystało ok. 385 osób.

4. W ofercie Klubów znajdowały się oddziaływania psychoprofilaktyczne, promowanie aktywności sportowej i artystycznej. Uprawiano różnorodne dyscypliny sportowe (ćwiczenia ogólnorozwojowe z elementami samoobrony, ćwiczenia w siłowni, aerobic, fitness, taniec nowoczesny), prowadzono również edukację kulturalną (wyjścia do kina, klub filmowy, zajęcia kulturalno-artystyczne) i pomoc w nauce. Młodzież mogła rozwijać swoje zainteresowania na zajęciach komputerowych, filmowych, sportowych, zajęciach z tańca współczesnego i gry na gitarze a także skorzystać z pomocy edukacyjnej i porady psychologicznej. Odbyły się również wyjazdy rekreacyjno-turystyczne.
5. W 2008 roku projekt będzie kontynuowany w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₅]

Prowadzenie rodzinnych domów dziecka [C₁K₇P₂]

1. W 2007 roku:
 - w Rodzinnym Domu Dziecka nr 1 przebywało 14 dzieci, placówka uregulowała sytuację prawną trojga dzieci, a dla jednego dziecka rozpoczęty został proces adopcyjny,
 - w Rodzinnym Domu Dziecka nr 2 przebywało dziewięcioro dzieci, placówka uregulowała sytuację prawną jednego dziecka, a dla trojga dzieci w 2007 roku rozpoczęty został proces adopcyjny,
 - Rodzinnym Domu Dziecka nr 3 przebywało dziewięcioro dzieci, placówka uregulowała sytuację prawną dla trojga dzieci – bezskutecznie.
2. Dzieciom skierowanym do placówki zapewniono całodobową i wszechstronną opiekę na czas przebywania poza rodziną biologiczną, co pozwoliło na realizację postanowień sądowych zarządzających umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Wyrównywano deficyty rozwojowe, wychowawcze i zdrowotne dzieci oraz regulowano sytuację prawną w celu umożliwienia dalszego wychowania w zastępczym środowisku rodzinnym.
3. W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₁]

Rodzicielstwo zastępcze – popularyzowanie idei [C₁K₇P₃]

1. Projekt realizowany od 2006 roku.
2. W 2007r. Dział Opieki nad Dzieckiem MOPS w Rudzie Śląskiej zorganizował 26 września 2007 roku konferencję „Rodzice Zastępczy – Ludzie Nieprzypadkowi”. Zainaugurowała ona XIV edycję ogólnopolskiej akcji „Szukam Domu”. Celem konferencji było propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego oraz przybliżenie problematyki związanej z tym tematem.

Konferencja przeznaczona była dla pracowników instytucji z terenu Rudy Śląskiej: miejskich jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, placówek oświatowych, sędziów, pracowników Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej, kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych, rodzin zastępczych oraz osób zainteresowanych tematyką rodzicielstwa zastępczego.

3. W celu pozyskania kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze wykorzystywano pomoc lokalnej prasy oraz telewizji (publikowano artykuły, apele i audycje dotyczące rodzicielstwa zastępczego).
4. W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₁]

Tworzenie na terenie miasta Ruda Śląska zawodowych rodzin zastępczych [C₁K₇P₃]

1. Projekt realizowany od 2004 roku.
2. W roku 2007 zawarto umowę z jedną zawodową niespokrewnioną rodziną zastępczą wielodzietną.
3. W 2007 roku na terenie Rudy Śląskiej funkcjonowały cztery zawodowe rodziny wielodzietne.
4. Poprzez pozyskiwanie zawodowych rodzin zastępczych umożliwia się realizację orzeczeń sądowych oraz zabezpieczenie w warunkach domowych opieki dzieciom pozbawionym opieki rodziców naturalnych.
5. W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₁]

Tworzenie na terenie miasta Ruda Śląska zawodowych niespokrewnionych rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego [C₁K₇P₄]

1. Projekt realizowany od 2004 roku.
2. W 2007 roku zawarto umowę z jedną zawodową niespokrewnioną rodziną zastępczą o charakterze pogotowia rodzinnego.
3. W 2007 r. na terenie miasta Ruda Śląska funkcjonowało sześć rodzin zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego.
4. Poprzez pozyskiwanie zawodowych rodzin zastępczych umożliwia się realizację orzeczeń sądowych oraz zabezpieczenie profesjonalnej opieki dzieciom, znajdującym się w sytuacjach kryzysowych.
5. W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₁]

Program szkolenia rodzin zastępczych „Dom” [C₁K₇P₅]

Projekt realizowany od 2002 r.

Szkolenie dla rodzin zastępczych prowadzone jest w Ośrodku Pomocy Dzieciom i Rodzinie od 2002 roku. Odbywa się według autorskiego programu „Dom”, zatwierdzonego

decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Obejmuje ono 14 spotkań, które odbywają się raz w tygodniu (56 godzin dydaktycznych). Szkolenie prowadzi dwóch psychologów.

W 2007 roku odbyły się dwie edycje szkolenia:

I edycja od lutego do czerwca 2007 roku – uczestniczyło w niej 16 osób, szkolenie ukończyło 13 osób, II edycja od października 2007 roku do stycznia 2008 roku – uczestniczyło w niej 20 osób, szkolenie ukończyło 20 osób.

Ogółem w szkoleniu uczestniczyło 36 osób, w tym 8 kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych oraz 28 rodziców zastępczych już ustanowionych. Szkolenie ukończyło 26 osób.

Do pełnienia funkcji rodzin zastępczych Komisja Kwalifikacyjna w składzie: pracownicy Punktu Konsultacyjnego dla Rodzin OPDiR oraz pracownicy Działu Opieki nad Dzieckiem MOPS zakwalifikowała 1 rodzinę, kolejne 3 rodziny zostaną zakwalifikowane w styczniu 2008 r.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₂]

Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych [C₁K₇P₆]

Projekt jest realizowany od 2004 r., w Punkcie Konsultacyjnym OPDiR, w dzielnicy Ruda.

Systematycznie raz na dwa miesiące odbywały się spotkania rodzin zastępczych. W 2007 roku odbyło się 5 spotkań, uczestniczyło w nich 12 osób. Podczas spotkań rodzice zastępczy dzielili się swoimi problemami wynikającymi ze sprawowania opieki zastępczej, szczególnie trudnościami wychowawczymi dotyczącymi dzieci bardzo zaburzonych, po traumach. Rodzice wymieniali się doświadczeniami, wspólnie poszukiwali rozwiązań.

Założenia projektu realizowane będą w 2008 roku w ramach programu „**Nie musisz być sam**” – **system wsparcia rodzin zastępczych**”.

Grupa wsparcia dla dzieci przebywających w rodzinie zastępczej [C₁K₇P₇]

Projekt realizowany w Punkcie Konsultacyjnym dla Rodzin w dzielnicy Ruda. Spotkania grupowe odbywały się od października do grudnia 2007 roku; w sumie miało miejsce 12 spotkań. Zajęcia prowadziło dwóch psychologów. Uczestniczyło w nich 7 dzieci w wieku od 15 do 16 lat.

Podczas spotkań poruszano następujące wątki tematyczne: trudne wydarzenia życiowe, moja rodzina, moje trudności i problemy, moje mocne i słabe strony, podstawy prawidłowej komunikacji. Zajęcia były prowadzone metodami aktywnymi m.in. psychorysunek, scenki symulowane, rozmowy kierowane.

Założenia projektu realizowane będą w 2008 roku w ramach programu „**Nie musisz być sam**” – **system wsparcia rodzin zastępczych**”.

Grupa edukacyjna dla osób usamodzielnianych [C₁K₇P₈]

1. Od września 2004r. działa grupa wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze mająca na celu rozwijanie podstawowych umiejętności życiowych.
2. W roku 2007 spotkania grupy edukacyjnej odbywały się raz w miesiącu poza okresem wakacji oraz okresami świątecznymi. W spotkaniach wzięło udział 15 wychowanków.
3. Podczas spotkań usamodzielniani wychowankowie nabywali podstawowe umiejętności interpersonalne, które poprawiły identyfikowanie im własnych problemów oraz wspólne poszukiwanie możliwości ich rozwiązania.
4. W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₃]

Grupy edukacyjne dla matek przejawiających bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego [C₁K₇P₉]

1. Projekt realizowany od 2002 roku.
2. W 2007 roku ukończono 3 edycje grupy, które stanowiły kontynuację grup rozpoczętych w 2006 roku. Jedyna nowa grupa rozpoczęta w 2007 roku nie została ukończona.
 - Bykowina: kontynuacja z 2006r. – uczestniczyło 15 osób, grupę ukończyło 9 osób.
 - Godula i Orzegów: kontynuacja z 2006r. – uczestniczyło 7 osób, grupę ukończyły 3 osoby.
 - Ruda Śl.1: kontynuacja z 2006- uczestniczyło 6 osób, ukończyły 4 osoby.
 - Nowy Bytom: od 14 lutego - 9 spotkań – uczestniczyły 4 osoby, edycja zawieszona z uwagi na małą frekwencję uczestniczek.
3. Wszystkie uczestniczki trzech pierwszych edycji grupy były w stanie prawidłowo wypełnić ankietę ewaluacyjną (maksymalnie popełniały 3 błędy); najwięcej problemu sprawiało im zapamiętanie materiału dotyczącego zagadnień zdrowotnych i świadomego planowania rodziny.
4. Z ocen przeprowadzonych przez pracowników socjalnych wynika, że u 10 osób, które ukończyły cykl spotkań nastąpiła wyraźna poprawa funkcjonowania, u 3 osób poprawa nastąpiła tylko w niektórych aspektach, natomiast u 3 osób nic się nie zmieniło.
5. W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₄]

Intensywny trening dla matek dzieci w wieku do trzeciego roku życia niewydolnych pod względem opiekuńczo-wychowawczym w połączeniu z aktywizacją zawodową [C₁K₇P₉]

W 2007 roku projekt przeprowadzony był pilotażowo – odbyła się jedna edycja treningu.

Sekcje Pracowników Socjalnych skierowały do udziału w projekcie 27 kobiet. Do programu zakwalifikowano ostatecznie 17 z nich. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu od stycznia do marca 2007 roku (dziewięć dwugodzinnych spotkań). Uczestniczyły w nich matki wraz z dziećmi.

Trening ukończyło pięć kobiet. Z pozostałych uczestniczek: dwie podjęły pracę w trakcie trwania treningu, dwie wyprowadziły się z Rudy Śląskiej, dwie przerwały trening ze względu na problemy zdrowotne dzieci, a sześć przerwało trening bez podania przyczyny.

Kobiety, które ukończyły trening zostały skierowane do MCI na kurs komputerowy. Ukończyły go w zakresie podstawowej obsługi komputera.

Projekt nie będzie kontynuowany ze względu na jego pilotażowy charakter i brak zainteresowania nim ze strony adresatów.

Grupa wsparcia o charakterze psychoedukacyjnym dla rodziców, których dzieci przebywają w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub opiece zastępczej [C₁K₇P₁₀]

Projekt realizowany od 2006 roku.

W 2007 roku nie odbyło się żadne spotkanie z powodu braku kandydatów, w związku z powyższym projekt nie będzie kontynuowany w 2008 roku. Podczas naboru do pierwszej w 2007 roku edycji grupy ujawniono przesłanki zdrowotne u kobiet, przekreślające możliwość ich uczestnictwa w pracy grupowej, dlatego nie kontynuowano spotkań. W związku z brakiem kolejnych zgłoszeń realizację grupy zawieszono.

„Pralnia treningowa” – trening sanitarno-higieniczny dla rodzin dysfunkcyjnych żyjących w trudnych warunkach socjalno-bytowych [C₁K₇P₁₂]

1. Projekt realizowany od 2003 roku.
2. Zadanie realizowane było przez Polski Czerwony Krzyż, Śląski Zarząd Okręgowy PCK (pralnia znajduje się w Domu PCK w dzielnicy Ruda).
3. W roku 2007 z pralni treningowej skorzystało 11 klientów MOPS. Liczba wykonanych usług: 24. Pralnia działała tylko w pierwszym kwartale 2007 roku i zakończyła swoją działalność.
4. Projekt nie będzie kontynuowany w 2008 roku.

Punkt pomocy rzeczowej (magazyn rzeczy używanych: mebli, odzieży, artykułów gospodarstwa domowego) [C₁K₇P₁₃]

Zadanie realizowane przez Polski Czerwony Krzyż, Zarząd Okręgowy PCK w Katowicach od 2004 roku. W 2007 roku ze wsparcia udzielanego przez Punkt Pomocy Rzeczowej skorzystało 297 osób, którym udzielono 658 usług. Osobom potrzebującym wydawano odzież, bieliznę pościelową, ręczniki, zasłony, meble, wózki dziecięce, wózki inwalidzkie, meble kuchenne itp.

W 2008 roku nastąpi zmiana realizatora zadania (otwarty konkurs ofert) i projekt będzie kontynuowany w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₄]

Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu interwencyjnego dla dzieci do 7 roku życia [C₁K₇P₁₄]

Projekt realizowany jest od 2005 roku przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP Niepokalanie Poczętej na podstawie umowy pomiędzy Miastem Ruda Śląska a Zgromadzeniem.

W 2007 roku pomocą zostało objętych 47 dzieci z terenu Miasta. W tym samym czasie placówkę opuściło 31 dzieci:

- 3 dzieci wróciło do rodzin biologicznych,
- 2 dzieci zostało zabezpieczonych w rodzinach zastępczych,
- 9 dzieci zostało zabezpieczonych w rodzinach adopcyjnych,
- 17 dzieci zabezpieczonych w innej placówce.

Dzieciom skierowanym do ośrodka zapewniono całodobową i wszechstronną opiekę na czas przebywania poza rodziną. Wyrównywano deficyty rozwojowe, wychowawcze i zdrowotne oraz regulowane były sytuacje prawne dzieci w celu umożliwienia dalszego wychowania w rodzinie własnej lub zastępczym środowisku rodzinnym.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₁]

Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego dla dziewcząt [C₁K₇P₁₄]

1. Projekt realizowany jest od 2006 roku przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodkiem Wychowawczo – Rehabilitacyjnym „Święta Rodzina” w Ustroniu – Nierodzimiu (na podstawie umowy z Miastem Ruda Śląska).
2. W 2007 r. pomocą objęto 20 osób (spośród nich jedna dziewczyna została skierowana do Ośrodka na wniosek rodzica, jedna z przebywających tam dziewcząt wróciła do domu, a trzy usamodzielniały się).

3. Dziewczętom skierowanym do Ośrodka w Ustroniu – Nierodzimiu zapewniono całodobową opiekę na czas pobytu poza rodziną. Umieszczenie dziewcząt z rodzin niewydolnych wychowawczo w placówce pozwoliło uniknąć im powielania negatywnych wzorców zachowań i modelu życia dysfunkcyjnych rodziców. Wyrównywano deficyty rozwojowe, wychowawcze i zdrowotne poprzez wyrobienie nawyków higienicznych, uzupełnienie zaległości szkolnych, nabycie umiejętności właściwego funkcjonowania w różnych grupach społecznych oraz wzrostu poczucia własnej wartości.
4. W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₁]

„Mieszkania rodzinkowe” [C₁K₇P₁₄]

Projekt realizowany od listopada 2005 roku, kiedy uruchomiono pierwsze „Mieszkanie rodzinkowe” w dzielnicy Bielszowice. Dwa kolejne „Mieszkania rodzinkowe” zostały utworzone w 2006 roku – w styczniu w dzielnicy Ruda, w czerwcu w dzielnicy Wirek. W lutym 2007 roku w dzielnicy Wirek utworzono czwarte mieszkanie. W trzecim kwartale 2007 roku prowadzono prace remontowe i adaptacyjne w obiekcie w dzielnicy Bielszowice – w ramach przygotowań do uruchomienia piątego „Mieszkania rodzinkowego”.

W 2007 roku funkcjonowały cztery „Mieszkania rodzinkowe”. Każde dysponowało 10 miejscami dla dzieci w wieku od 4 do 18 lat, pozbawionych opieki, postanowieniem Sądu Rodzinnego skierowanych do placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego.

Ogółem pomocą objęto 51 dzieci z 26 rodzin.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₁]

Pomoc mieszkaniowa dla usamodzielnianych wychowanków – działalność socjalizacyjna wielofunkcyjnej placówki opiekuńczo – wychowawczej [C₁K₇P₁₅]

Projekt realizowany od 2005 roku.

W 2007 roku z pomocy skorzystała jedna osoba (wychowanek rodziny zastępczej), dla której zabezpieczono wkład mieszkaniowy. Udzielenie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych w rezultacie umożliwiło samodzielne życie poza rodziną zastępczą i placówką

W 2008 roku ze względu na brak środków budżetowych projekt nie będzie realizowany.

Mieszkania chronione dla osób usamodzielnianych [C₁K₇P₁₅]

W 2007 roku na terenie miasta dysponowano 4 mieszkaniami chronionymi dla usamodzielnianych wychowanków.

Łącznie w 2007r. z mieszkań chronionych skorzystało 7 usamodzielnianych wychowanków.

Dzięki zapewnieniu mieszkań z niezbędnymi usługami, przygotowano usamodzielnianych wychowanków do samodzielnego życia oraz uzyskali oni wsparcie do czasu samodzielnego mieszkania z zasobów Miasta. W wyniku zmieniających się potrzeb trzy spośród czterech mieszkań przeznaczonych dla osób usamodzielnianych zostały przekształcone w mieszkania readaptacyjne.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₃]

Grupa edukacyjno-terapeutyczna dla dzieci i młodzieży będących ofiarami i świadkami przemocy [C₁K₇P₁₆]

Projekt realizowany od 2004 roku w Punkcie Konsultacyjnym OPDiR w dzielnicy Ruda.

W 2007 roku odbywały się dwie edycje:

I edycja od października 2006 roku do stycznia 2007 roku. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu. Przeprowadzono w sumie 12 spotkań grupowych, w których uczestniczyło w nich 8 dzieci w wieku od 12 do 14 lat;

II edycja od marca do czerwca 2007 roku. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu. Przeprowadzono w sumie 12 spotkań grupowych; uczestniczyło w nich 11 dzieci w wieku od 14 do 16 lat.

Zajęcia prowadziło dwóch psychologów. Podczas zajęć wykorzystywane były metody aktywne m.in. gry i zabawy integracyjne, psychodramy, psychorysunek, burza mózgów. Poruszane były następujące tematy: radzenie sobie z przemocą, dobry i zły dotyk, szukanie swoich mocnych stron, rozpoznawanie i wyrażanie emocji.

Od 2008 roku projekt zmienia realizatora, którym od tej pory będzie Ośrodek Interwencji Kryzysowej w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₆]

Grupa edukacyjno-profilaktyczna dla dzieci i młodzieży – „Jak radzić sobie z przemocą” [C₁K₇P₁₇]

Projekt realizowany w Świetlicach Socjoterapeutycznych OPDiR w dzielnicach Ruda, Nowy Bytom, Orzegów od 2004 roku.

Cykl zajęć obejmował cztery spotkania prowadzone przez wychowawcę i psychologa. Zajęcia realizowane od stycznia do grudnia, z wyłączeniem wakacji.

W Świetlicy w Rudzie zajęcia odbywały się w trzech grupach: w grupie najmłodszej – 13 osób, w grupie średniej - 10 osób, w grupie najstarszej - 7 osób.

W Świetlicy w Nowym Bytomiu zajęcia odbywały się w dwóch grupach – w grupie młodszej – 13 osób, w grupie starszej – 15 osób.

W Świetlicy w Orzegowie zajęcia realizowane były w dwóch grupach: w grupie najmłodszej - 16 osób, w grupie średniej - 8 osób.

Program przygotowano w oparciu o materiały „Przemoc wobec dzieci” Alicji Pacewicz. Tematyka zajęć dotyczyła przemocy w rodzinie, dobrego i złego dotyku, jak i gdzie szukać pomocy w sytuacji przemocy w rodzinie. Podczas zajęć wykorzystywano aktywne metody – scenki symulowane, rysunki, pantomimę, burzę mózgów.

Ogółem programem zostało objętych 82 dzieci.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₅]

„Przystań” – Klub dla Dzieci i Młodzieży przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4 [C₁K₇P₁₇]

Projekt realizowany od 2004 roku.

W 2007 roku dotychczasowy realizator zadania zawiesił działalność, w związku z czym projekt nie był realizowany i nie będzie kontynuowany w kolejnych latach.

Grupy profilaktyczno-rozwojowe dla dzieci w wieku szkolnym [C₁K₇P₁₇]

Rok 2007 przebiegał pod hasłem „Dom i szkoła wspólne wychowanie” – wspólne wychowanie, dlatego wszelkie działania profilaktyczne, wychowawcze, edukacyjne, ukierunkowane były na dzieci i młodzież szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W szkołach realizowane były programy profilaktyczne. MOPiIS organizował szkolenia dla nauczycieli, pedagogów i realizował programy w szkołach.

Działania profilaktyczne organizowane były również w świetlicach, klubach sportowych. W tym celu zorganizowano 2 konkursy: „Programy profilaktyczne dla rodzin oraz dzieci i młodzieży” oraz „Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży”. W pierwszym z nich wzięły udział 4 podmioty, a mianowicie: Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza, Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Convivo – Życ Wspólnie, Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Gigant”, Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety.

Realizatorów profilaktyki alternatywnej realizowano również poprzez konkurs „Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży”. Wzięło w nim udział 11 podmiotów.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₅]

Terapia dziecka z zaburzonym zachowaniem [C₁K₇P₁₈]

Projekt realizowany od września 2006 roku do grudnia 2007 roku w Świetlicach Socjoterapeutycznych w dzielnicach Bykowina i Orzegów.

W Świetlicy w Bykowie programem zostało objętych 15 dzieci. Odbyło się 14 spotkań grupowych. Pięcioro dzieci zostało dodatkowo objętych indywidualną terapią pedagogiczną prowadzoną Metodą Dobrego Startu. Odbyły się 64 sesje indywidualne.

W ramach programu odbyło się również 5 grupowych spotkań z rodzicami. Wzięło w nich udział 11 rodziców.

W Świetlicy w Orzegowie programem zostało objętych 11 dzieci. Odbyło się 26 spotkań grupowych. Pięcioro dzieci zostało dodatkowo objętych indywidualną terapią pedagogiczną prowadzoną Metodą Dobrego Startu. Odbyło się 80 sesji indywidualnych.

W ramach programu odbyło się także 6 spotkań dla rodziców. Wzięło w nich udział 16 rodziców.

Program skierowany do dzieci szczególnie zaburzonych oraz ich rodziców uwzględniał specjalistyczne metody pracy mające na celu stymulowanie rozwoju dziecka i usprawnianie zaburzonych funkcji. Dobór metod poprzedzała diagnoza rozwoju dziecka, jego zasobów i deficytów. W ramach programu realizowano zajęcia grupowe wykorzystujące metodę Kinezylogii Edukacyjnej, elementów neurostymulacji i ćwiczeń usprawniających rozwój dziecka; zajęcia indywidualne prowadzone w oparciu o Metodę Dobrego Startu M. Bogdanowicz; zajęcia warsztatowe – edukacyjne dla rodziców.

Ogółem programem zostało objętych 26 dzieci.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₅].

Zajęcia profilaktyczno-korekcyjne dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym -Praca z agresją (C₁K₇P₁₈)

Projekt realizowany w Świetlicach Socjoterapeutycznych OPDiR w dzielnicach Bykowina, Ruda, Nowy Bytom i Orzegów oraz w Placówce Interwencyjno-Socjalizacyjnej w dzielnicy Halemba.

W Świetlicy w Bykowie projekt realizowany był w okresie od stycznia do czerwca. Zajęcia odbywały się w dwóch grupach. W grupie starszej w zajęciach uczestniczyło 16 dzieci, odbyło się 26 spotkań.

W grupie młodszej w zajęciach uczestniczyło 10 dzieci, odbyło się 16 spotkań.

W Świetlicy w Rudzie projekt realizowany był w okresie od stycznia do czerwca i od września do grudnia. Zajęcia odbywały się w trzech grupach. W grupie najmłodszej – w zajęciach uczestniczyło 12 osób, odbyło się 18 spotkań. W grupie średniej uczestniczyło w zajęciach 10 osób, odbyły się 24 spotkania. W grupie starszej – w zajęciach uczestniczyło 7 osób, odbyło się 7 spotkań.

W Świetlicy w Nowym Bytomiu projekt realizowany był w okresie od października do grudnia. Zajęcia odbywały się w dwóch grupach. W grupie najstarszej uczestniczyło w zajęciach 10 dzieci,

odbyły się 3 spotkania – program jest kontynuowany w 2008 roku. W grupie najmłodszej w zajęciach uczestniczyło 11 dzieci, odbyło się 8 spotkań.

W Świetlicy w Orzegowie projekt był realizowany w okresie od stycznia do czerwca i od września do grudnia. Zajęcia odbywały się w trzech grupach. Dwukrotnie zajęcia prowadzono w grupie najmłodszej, uczestniczyło w nich w sumie 25 dzieci, jeden cykl zajęć obejmował 10 spotkań. W grupie średniej - uczestniczyło w zajęciach 21 osób, odbyło się 19 spotkań. W grupie starszej – w zajęciach uczestniczyło 9 osób, odbyło się 9 spotkań.

W Placówce Interwencyjno-Socjalizacyjnej zajęcia odbywały się od stycznia do kwietnia. Odbyło się 14 spotkań. W zajęciach uczestniczyło 25 dzieci

Ilość zajęć dostosowana była do wieku, potrzeb i możliwości dzieci. Podczas zajęć dzieci uczyły się rozpoznawania emocji, konstruktywnych sposobów ich wyrażania, zastępowania agresji zachowaniami asertywnymi. Podczas zajęć wykorzystywano elementy treningu zastępowania agresji, ćwiczenia umiejętności prospołecznych, gry i zabawy interakcyjne.

Ogółem programem objętych było 156 dzieci.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₅]

Pomoc metodyczna osobom pracującym z rodziną dysfunkcyjną [C₁K₇P₁₉]

Projekt realizowany od 2006 roku.

W ramach projektu przeprowadzono warsztaty dla nauczycieli Szkoły Podstawowej na temat agresji – wzięło w nich udział 25 osób, warsztat dla pracowników świetlic na temat metody treningu zastępowania agresji - wzięło w nim udział 12 osób oraz wykład dla kuratorów sądowych na temat wykorzystania seksualnego dzieci – wzięło w nim udział 35 osób.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₈P₂]

Wideotrening Komunikacji (VIT) jako metoda pracy z rodziną z problemem niewydolności opiekuńczo-wychowawczej oraz z problemem komunikacji interpersonalnej [C₁K₇P₂₀]

1. Projekt realizowany od 2006 roku.
2. W roku 2007 objęto wideotrenowaniem komunikacji 4 rodziny – łącznie odbyło się 51 spotkań indywidualnych. Trzy rodziny ukończyły wideotrening i uzyskały poprawę w relacjach rodzinnych, natomiast jedna rodzina wycofała się z programu z uwagi na długotrwałą chorobę dziecka.
3. W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₄]

Środowiskowa praca z rodziną dziecka umieszczonego w wielofunkcyjnej placówce opiekuńczo-wychowawczej na rzecz jego powrotu do rodziny naturalnej [C₁K₇P₂₀]

Projekt realizowany od 2004 roku w Placówce Interwencyjno-Socjalizacyjnej OPDiR. Ogółem programem objęto 38 rodzin dzieci przebywających w Placówce Interwencyjno-Socjalizacyjnej.

W ramach pracy z rodzinami odbywały się:

- konsultacje z pracownikiem socjalnym na terenie placówki – 152,
- wizyty pracownika socjalnego w środowisku – 120 ,
- zajęcia warsztatowe dla rodziców z zakresu umiejętności wychowawczych – 20,
- zespoły interdyscyplinarne poświęcone pracy z wybranymi rodzinami – 62.

W wyniku prowadzonej pracy 19 osób podjęło terapię odwykową, 5 osób dotkniętych problemem przemocy nawiązało kontakt z psychologiem.

Ogółem 23 dzieci z rodzin objętych programem powróciło do domu.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₄]

Intensywna praca socjalna z rodziną biologiczną dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą, z wykorzystaniem kontraktu socjalnego i treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego [C₁K₇P₂₀]

Projekt realizowany jest od 2005 roku. W 2007 roku prowadzono intensywną pracę socjalną z wykorzystaniem kontraktu socjalnego w 63 rodzinach, w których przebywało 201 dzieci.

W tym:

- kontrakt został zerwany w 8 środowiskach (z 31 dziećmi) – we wszystkich przypadkach sąd rodzinny został poinformowany o sytuacji rodziny,
- w 39 środowiskach (z 125 dziećmi) kontrakt kontynuowany będzie w 2008 roku (w 20 z nich zachodzi już widoczna poprawa w funkcjonowaniu rodziny),
- kontrakt zakończono w 16 rodzinach (z 45 dziećmi) – we wszystkich nastąpiła wyraźna poprawa w funkcjonowaniu rodziny.

Równolegle w rodzinach prowadzona jest praca socjalna dotycząca uzależnień, przemocy, prawidłowych relacji rodzic-dziecko.

W sytuacji, w której kontrakt socjalny nie mógł być podpisany przez wzgląd na ograniczenia funkcjonalne rodziny lub kiedy rodzina odmówiła jego podpisania, intensywna praca socjalna prowadzona była z wykorzystaniem karty pracy socjalnej.

Sytuacja w rodzinach, w których intensywna praca socjalna z wykorzystaniem kontraktu socjalnego została zakończona, poddawana jest dalszej ewaluacji.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₄]

Rekonstrukcja zdeintegrowanych zachowań sprawców przemocy [C₁K₇P₂₁]

Projekt realizowany jest od 2000 roku.

W 2007 roku w ramach projektu podjęto działania wobec 128 osób. Zarejestrowano 112 zgłoszeń przemocy „Niebieskie Karty” (od pracownika socjalnego, policji lub innej instytucji) oraz 16 zgłoszeń bez spisanych kart. Do wszystkich wyżej wymienionych osób wysłano 174 zaproszenia do udziału w projekcie. Liczba ta przewyższa liczbę zgłoszeń przemocy ponieważ (zgodnie z procedurą) w sytuacji, gdy osoba zapraszana nie podejmuje kontaktu, po dwóch tygodniach zaproszenie wysyłane jest powtórnie. Treść zaproszenia obejmuje informację o celu spotkań, którym jest koncentracja na innych niż agresja sposobach radzenia sobie w sytuacjach trudnych. 61 osób nie zgłosiło się w ogóle, 67 podjęło kontakt i został im zaproponowany udział w programie. Pełen program ukończyły 34 osoby.

Informacja o braku współpracy sprawcy przemocy przekazywana była instytucjom i służbom publicznym zgłaszającym problem (policja, sąd, pracownicy socjalni).

Od 2008 r. program będzie realizowany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej pod nazwą „Program edukacyjno – korekcyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie *Program Pomocy Osobom Stosującym Przemoc*”.

Grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy domowej [C₁K₇P₂₂]

Projekt realizowany od 2000 roku w Punkcie Konsultacyjnym OPDiR w dzielnicy Ruda.

Zajęcia dla kobiet odbywały się:

- od września 2006 roku do lutego 2007 roku – uczestniczyło w nich 6 kobiet,
- od lutego do lipca 2007 roku – uczestniczyło w nich 8 kobiet,
- od września 2007 roku do stycznia 2008 roku – uczestniczyło w nich 11 kobiet.

Ogółem w zajęciach uczestniczyło 25 kobiet. Każdy cykl zajęć obejmował 18 spotkań, odbywały się one raz w tygodniu, prowadziło je dwóch psychologów.

Kobiety dzieliły się swoimi doświadczeniami, wspierały się w działaniach mających na celu przerwanie przemocy w rodzinie, uczyły się jak i gdzie szukać pomocy, poszukiwały swoich mocnych stron w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami.

Od 2008 roku projekt zmienia realizatora, którym od tej pory będzie Ośrodek Interwencji Kryzysowej w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₆]

Grupa psychoedukacyjna dla rodziców doskonaląca umiejętności wychowawcze oraz rodziców niewydolnych wychowawczo [C₁K₇P₂₄]

Projekt realizowany od 2003 roku w Punkcie Konsultacyjnym dla Rodzin OPDiR w dzielnicy Ruda. Zajęcia warsztatowe dla rodziców odbywały się w okresie od marca do maja oraz od września do listopada, ogółem odbyło się 21 spotkań. Podczas zajęć były wykorzystywane metody aktywne m.in. scenki, ćwiczenia, burza mózgów. W zajęciach uczestniczyło ogółem 17 osób.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₄]

Świetlice środowiskowe prowadzone przez organizacje pozarządowe [C₁K₇P₂₅]

1. Czas realizacji projektu od 2004 roku.
2. Zadanie realizowane było przez:
 - Świetlicę Środowiskową Sióstr Świętej Elżbiety,
 - Świetlicę Środowiskową „Aniołów Stróżów” Caritas Archidiecezji Katowickiej,
 - Świetlicę Terapeutyczną „Convivo – Życ Wspólnie” Caritas Archidiecezji Katowickiej,
 - Świetlicę Środowiskową „Ducha Św.” Caritas Archidiecezji Katowickiej
 - Świetlicę Socjoterapeutyczną św. Filipa Nereusza,
 - Świetlicę Socjoterapeutyczną bł. Józefa Czempieła prowadzoną przez Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza.
3. Liczba miejsc w świetlicach - 295. Pomocą objęto łącznie 417 dzieci z 217 rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych marginalizacją społeczną
4. Podejmowane działania: organizowanie dożywiania, pomoc w rozwiązywaniu trudności szkolnych, wspieranie rozwoju dziecka poprzez rozwój zainteresowań, zajęcia edukacyjno – wychowawcze, zajęcia socjoterapeutyczne (dot. świetlic socjoterapeutycznych), organizacja czasu wolnego – w tym organizowanie kolonii, półkolonii, współpraca z rodziną (indywidualne spotkania rodziców z wychowawcą i psychologiem – na bieżąco, zebrania rodziców z elementami psychoedukacji – średnio raz na kwartał).
5. Projekt kontynuowany będzie w 2008 roku w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₅]

Świetlica Socjoterapeutyczna – specjalistyczna pomoc dzieciom zagrożonym niedostosowaniem społecznym [C₁K₇P₂₅]

Projekt realizowany od 1998 roku przez Świetlice Socjoterapeutyczne OPDiR:

- Świetlicę Socjoterapeutyczną w dzielnicy Bykowina (liczba miejsc 30),
- Świetlicę Socjoterapeutyczną w dzielnicy Ruda (liczba miejsc 40),
- Świetlicę Socjoterapeutyczną w dzielnicy Orzegów (liczba miejsc 40),

- Świetlicę Socjoterapeutyczną w dzielnicy Nowy Bytom (liczba miejsc 40).

W 2007 roku do Świetlic Socjoterapeutycznych uczęszczało 227 dzieci z 137 rodzin, w tym:

- do Świetlicy Socjoterapeutycznej w dzielnicy Bykowina – 47dzieci z 30 rodzin,
- do Świetlicy Socjoterapeutycznej w dzielnicy Ruda – 56 dzieci z 34 rodzin,
- do Świetlicy Socjoterapeutycznej w dzielnicy Orzegów – 61 dzieci z 37 rodzin,
- do Świetlicy Socjoterapeutycznej w dzielnicy Nowy Bytom – 63 dzieci z 36 rodzin,

Uczestnicy zajęć to dzieci i młodzież w wieku od 6 do 16 lat. W Świetlicach były prowadzone zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia odbywały się w grupach koedukacyjnych, które liczyły od 12 do 15 uczestników.

W Świetlicach realizowano również programy profilaktyczne, programy zajęć rozwijających zainteresowania, organizowano wypoczynek letni i zimowy.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₅]

Zespoły interdyscyplinarne [C₁K₇P₂₆]

Zespoły interdyscyplinarne wykorzystywane są w pracy socjalnej w Rudzie Śląskiej od 1999 roku. Za ich pomocą udało się zintegrować działania instytucji budujących system wsparcia i pomocy rodzinom dysfunkcyjnym.

Liczba zespołów interdyscyplinarnych organizowanych w poszczególnych dzielnicach Miasta w 2007 roku:

Ruda – 200 zespołów,

Godula / Orzegów – 127 zespołów,

Bykowina – 30 zespołów,

Halemba – 32 zespołów,

Kochłowice – 28 zespołów,

Nowy Bytom – 269 zespołów,

Wirek – 54 zespoły,

Bielszowice – 43 zespoły.

Łącznie odbyło się 784 zespoły interdyscyplinarne.

W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₈P₂]

Wprowadzenie trzeźwego alkoholika do prac zespołów interdyscyplinarnych w rodzinach z problemem alkoholowym [C₁K₇P₂₆]

Projekt realizowany od 2006 roku. W 2007 roku jeden trzeźwy alkoholik uczestniczył w zespole interdyscyplinarnym. W 2008 roku założenia projektu będą realizowane w ramach projektu Zespoły interdyscyplinarne, w związku z czym nie będzie już wykazywany osobno.

Organizacja procesu adopcyjnego dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych [C₁K₇P₂₇]

1. Proces adopcyjny organizowany jest w Rudzie Śląskiej od 2005 roku.
2. W 2007 r. wypełniono 21 nowych kart zgłoszeniowych do adopcji:
 - w przypadku 9 dzieci – zakończono adopcję (zgłoszenia z 2006 r.),
 - w przypadku 3 dzieci adopcja wszczęta i zakończona w 2007 r.,
 - w przypadku 18 dzieci - w trakcie postępowania adopcyjnego, w tym dla 7 dzieci nawiązano kontakt z rodzina adopcyjną,
 - w przypadku 11 dzieci - oczekują na uregulowanie sytuacji prawnej; umieszczenie w niespokrewnionej rodzinie zastępczej poza powiatem.
3. W 2008 roku projekt kontynuowany będzie w przestrzeni projektowej [C₁K₇P₇]

Indywidualne wsparcie dla matek naturalnych dzieci kierowanych do adopcji [C₁K₇P₂₇]

1. Projekt realizowany od 2007 roku.
2. Działania prowadzone w 2007 roku:
 - wsparcie i pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów (w przypadku 7 matek – 30 konsultacji),
 - edukacja w zakresie rozwiązań formalno-prawnych związanych z procesem adopcyjnym (w przypadku 7 matek – 30 konsultacji),
 - edukacja w zakresie świadomego macierzyństwa (w przypadku 2 matek – 5 konsultacji).
3. W 2008 r. projekt połączony zostanie z projektem „Organizacja procesu adopcyjnego dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych” [C₁K₇P₂₇], którego będzie integralnym elementem, dlatego nie będzie wykazywany osobno.

Dostosowanie organizacji pomocy społecznej do podejmowanych zadań [C₁K₈P₁]

Projekt realizowany od 2004 roku. Dostosowano strukturę Ośrodka do realizowanych działań, dokonując zmiany w Regulaminie Organizacyjnym:

- utworzono Zespół ds. Rehabilitacji,

- włączono realizację Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do Działu Metodyczno-Konsultacyjnego, likwidując Samodzielne Stanowisko ds. Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- w Dziale Interwencji i Readaptacji wyodrębniono trzy sekcje.

Ilość etatów pracowników socjalnych w stosunku do ilości mieszkańców osiągnęła standard określony w ustawie o pomocy społecznej:

- w ramach podnoszenia kwalifikacji pracownicy brali udział w szkoleniach specjalistycznych organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Śląski Urząd Wojewódzki oraz firmy specjalizujące się w szkoleniach z zakresu prawa pracy, ubezpieczeń społecznych i ochrony danych osobowych,
- zorganizowano wyjazdowe warsztaty dla pracowników socjalnych i konsultantów MOPS z zakresu „Intensywna praca socjalna z rodziną biologiczną dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą, z wykorzystaniem kontraktu socjalnego i treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego”.

Doposażono stanowiska pracy w sprzęt biurowy i komputerowy.

Organizacja systemu pomocy społecznej dostosowana została do realizowanych zadań, a dalsza realizacja projektu uwarunkowana jest potrzebami – zarówno społecznymi, jak i uregulowaniami prawnymi w tym zakresie.

Kontynuacja programu w 2008r.

PROGRAM PEAD

W Rudzie Śląskiej pomoc z programu PEAD rozdzielana była w 2007 roku przez wchodzące w strukturę Caritas Archidiecezji Katowickiej: Ośrodek „Najświętsze Serce Jezusa” na Halembie, DPS „Św. Elżbieta” w Rudzie oraz Ośrodek „Convivo – Życ Wspólnie” w dzielnicy Wirek. Korzystający z programu mieszkańcy miasta typowani byli zgodnie z zasadami PEAD przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, który koordynował rozdział żywności.

Pomoc udzielana była w postaci podstawowych produktów żywnościowych, takich jak makaron, cukier, mąka, kasza, płatki kukurydziane, sery żółte i topione oraz mleko. Wszystkie te produkty pochodziły z nadwyżek żywnościowych w krajach UE. Pomoc została udzielona indywidualnie **1335** osobom. Łącznie w Rudzie Śląskiej rozdano w ten sposób około **110 ton** żywności i ponad **80 000** litrów mleka.

WSPÓLPRACA OŚRODKA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, organy administracji rządowej i samorządowej mogą zlecać realizację zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zleconego zadania:

- organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej,
- osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym działającym na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie pomocy społecznej.

W roku 2007 ogłoszono 10 otwartych konkursów ofert na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

Liczba dotowanych wniosków: 19 (w tym 5 kontynuacja umów z 2005 i 2006).

Zadania realizowane przez podmioty uprawnione:

- prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych w dzielnicach: Halemba, Ruda,
- prowadzenie świetlic środowiskowych w dzielnicach: Czarny Las, Godula, Nowy Bytom,
- prowadzenie świetlicy terapeutycznej w dzielnicy Wirek,
- prowadzenie Klubów Młodzieżowych w dzielnicach: Ruda, Halemba, Bykowina,
- prowadzenie Punktu Pomocy Rzeczowej,
- prowadzenie jadłodajni dla osób bezdomnych i ubogich,
- prowadzenie usług w formie treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach niewydolnych pod względem opiekuńczo – wychowawczym,
- wsparcie dystrybucji żywności wśród najuboższych mieszkańców Miasta Ruda Śląska w ramach Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebujących – PEAD,
- organizacja letniego obozu terapeutycznego dla dzieci z rodzin zastępczych,
- prowadzenie placówki socjalizacyjnej (w formie mieszkania usamodzielnienia) dla dzieci w wieku 14 – 18 lat, pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej,

- prowadzenie grup profilaktyczno – rozwojowych dla dzieci w wieku przedszkolnym w dzielnicach Goduła, Wirek,
- prowadzenie zajęć terapeutyczno – rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych w dzielnicach Bykowina, Halemba,
- prowadzenie mieszkania chronionego dla seniorów,
- prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego (zadanie realizowane ze środków przyznanych przez Wojewodę Śląskiego).

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowało łącznie 9 podmiotów:

- Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza w Rudzie Śląskiej przy ul. Leśnej 37,
- Parafię Rzymsko – Katolicką Św. Pawła w Rudzie Śląskiej Pl. Jana Pawła II 5,
- Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek „Convivo – Życ Wspólnie” w Rudzie Śląskiej przy ul. Ściegiennego 6,
- Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety Prowincji Katowickiej – Świetlica Socjoterapeutyczna Św. Elżbiety w Rudzie Śląskiej przy ul. Rencistów 2,
- Stowarzyszenie Polski Czerwony Krzyż, Śląski Zarząd Okręgowy PCK w Katowicach ul. PCK 8,
- Caritas Archidiecezji Katowickiej Dom Pomocy Społecznej „Św. Elżbieta” Ruda Śląska przy ul. Wolności 30,
- Caritas Archidiecezji Katowickiej, Katowice ul. Plebiscytowa 59,
- Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek dla Niepełnosprawnych Najświętsze Serce Jezusa 41-706 Ruda Śląska, ul. Kłodnicka 103,
- Stowarzyszenie Rodzin Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja” 41-705 Ruda Śląska, ul. Gwarecka 2.

Łączna kwota dotacji przyznana na realizację ww. zadań z budżetu Miasta: **2 397 892 zł**

MIESZKANIA CHRONIONE I READAPTACYJNE

Kolejną formą pomocy udzielanej mieszkańcom naszego Miasta jest prowadzenie mieszkań chronionych i readaptacyjnych.

1) mieszkania chronione wspólnotowe

Na terenie miasta znajdują się 2 mieszkania chronione dla osób starszych. Mieszkanie chronione w Rudzie Śląskiej 1 przy ul. Matejki zostało oddane do użytku w listopadzie 1998 r. i przeznaczone jest dla 6 osób. W okresie od 01.01.2007r. do 31.12.2007r. z mieszkania korzystało 6 osób.

Kolejne mieszkanie otwarto w październiku 2004r. i znajduje się w Rudzie Śląskiej 4 przy ul. Bytomskiej i przeznaczone jest dla 4 osób. W okresie od 01.01.2007r. do 31.12.2007r. z mieszkania korzystały 4 osoby.

Mieszkania usytuowane są na parterze, bez barier architektonicznych. Mieszkańcy posiadają samodzielne pokoje, a do ich dyspozycji oddano wspólną kuchnię, pokój dzienny oraz 2 węzły sanitarne. Kwalifikacja do zamieszkania w mieszkaniu odbywa się po wnikliwej analizie sytuacji osoby ubiegającej się o taką formę pomocy.

Wszyscy mieszkańcy korzystają z usług opiekuńczych, których wykonanie zlecono Ośrodkowi Pielęgniarstwa „Pomoc w Zdrowiu i Chorobie” w Rudzie Śląskiej 10.

2) mieszkania chronione – wspólnotowe dla osób z zaburzeniami psychicznym

Mieszkania zostały oddane do użytku 18 grudnia 2001 roku oraz 6 stycznia 2003 roku i przeznaczone są dla 6 osób. Mieszkanie prowadzone jest przez Caritas Archidiecezji Katowickiej - Ośrodek Najświętsze Serce Jezusa w Rudzie Śląskiej – Halembie, przy ulicy Kłodnickiej 91.

W okresie od 01.01.2007r. do 31.12.2007r. z mieszkania korzystało 7 osób.

Kwalifikacje do zamieszkania w mieszkaniu odbywają się po wnikliwej analizie sytuacji osoby ubiegającej się o taką formę pomocy, określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego oraz Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Kierowanie do mieszkania jest oparte o decyzję administracyjną wydaną przez uprawniony podmiot.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są zapewnione przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a wykonanie ich zlecono Ośrodkowi Pielęgniarstwa „Pomoc w Zdrowiu i Chorobie” w Rudzie Śląskiej 10.

3) mieszkania chronione dla usamodzielnianych wychowanków

Zapewnienie mieszkań chronionych z niezbędnymi usługami wspierającymi dla pełnoletnich wychowanków jest niezbędnym etapem w złożonym i długotrwałym procesie usamodzielniania.

Łącznie z mieszkań chronionych w roku sprawozdawczym skorzystało 7 usamodzielnianych wychowanków.

4) mieszkania readaptacyjne

Mieszkanie readaptacyjne ma na celu przygotowanie mieszkańców do pełnej samodzielności i powrotu do środowiska.

Prawo do otrzymania pomocy w formie mieszkania readaptacyjnego mają osoby spełniające łącznie następujące warunki:

- jest osobą bezdomną w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej,
- realizuje założenia programu wychodzenia z bezdomności, współpracując w tym zakresie z pracownikiem socjalnym,
- posiada umiejętność życia w grupie,
- ostatnim miejscem stałego zameldowania była Ruda Śląska,
- zobowiązuje się do przestrzegania „Regulaminu korzystania z mieszkania readaptacyjnego”.

Pobyt w mieszkaniu readaptacyjnym jest odpłatny w sytuacji, gdy dochód osoby zamieszkującej przekracza 100% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, zgodnie z tabelą odpłatności.

Koszt utrzymania mieszkania, na który składają się koszty eksploatacji oraz mediów jest aktualizowany co rok w oparciu o koszty poniesione w ciągu poprzednich 12 miesięcy i dostosowany do aktualnej liczby mieszkańców.

WOLONTARIAT

W 2007 roku kontynuowano współpracę z wolontariuszami. Na podstawie wypełnianych przez wolontariuszy kwestionariuszy stworzono bazę informacyjną, dzięki której posiadamy szczegółowe informacje o wolontariuszach, ich wykształceniu, umiejętnościach, preferencjach, oczekiwaniach itp. Fakt ten pozwala na adekwatne dopasowanie potrzeb i umiejętności wolontariuszy do potrzeb naszych klientów i naszej instytucji. Tylko wówczas gdy potrzeby klienta i możliwości oraz oczekiwania samego wolontariusza wzajemnie uzupełniają się, wolontariat może spełniać swoją rolę.

W okresie od 01.01.2007 roku do 31.12.2007 roku z tut. Ośrodkiem współpracowało 24 wolontariuszy. Wolontariuszami były wyłącznie kobiety.

Wolontariusze to głównie osoby młode, posiadające wykształcenie wyższe lub podnoszące swoje kwalifikacje. Z uwagi na stan cywilny są to osoby głównie stanu wolnego, nie posiadające zobowiązań rodzinnych. Większość z nich z różnych przyczyn nigdy nie pracowała.

Wolontariusze w roku 2007 roku przepracowali **1.657** godz., co stanowi wartość **24.991,15zł**. Udzielono **45** konsultacji wolontariuszom.

Wolontariat prowadzony jest w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej na rzecz następujących kategorii osób:

- 1) osoby starsze
- 2) osoby niepełnosprawne
- 3) dzieci pochodzące z rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (pomoc w edukacji).

Wśród wolontariuszy w 2007 roku pracowali zarówno lekarz, psycholog, pedagog, studenci, osoby w wieku emerytalnym itp.

W dniu 25.01.2007 roku zorganizowano w tut. Ośrodku szkolenie prowadzone przez Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych KaFOS w ramach projektu: „Wolontariat w Ośrodkach Pomocy Społecznej”. Szkolenie to nie wymagało partycypowania w kosztach ze strony instytucji w nim uczestniczących. Szkolenie było finansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Uczestniczyło w nim 11 osób będących pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej. Z uwagi na fakt, że możliwość odbycia takiego szkolenia spotkała się z dużym zainteresowaniem jednostek współpracujących z tut. Ośrodkiem, osoby prowadzące to szkolenie wyraziły zgodę na dołączenie do szkolenia dodatkowo 11 osób z instytucji działających w zakresie pomocy społecznej. Ogółem w szkoleniu wzięły udział 22 osoby. Ponadto dwóch pracowników Działu Usług Opiekuńczych uczestniczyło w rocznym szkoleniu dla koordynatorów wolontariatu w ramach projektu „Wolontariat w Ośrodkach Pomocy Społecznej” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej.

W dniu 27.11.2007 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej otrzymał Nagrodę Prezydenta Miasta Ruda Śląska oraz tytuł Najbardziej Przyjaznej Wolontariuszom Organizacji Roku 2007.

V. Zadania realizowane przez Ośrodek na podstawie innych ustaw.

ŚWIADCZENIA RODZINNE.

Wydatki na świadczenia rodzinne w roku sprawozdawczym przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Wydatki
1.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	153 601	12 585 059 zł
2.	Świadczenia opiekuńcze	37 498	941 066 zł
3.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	1 401	1 401 000 zł
Razem:		192 500	14 927 125 zł

Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

Wyszczególnienie	Liczba osób, za które opłacono składki	Wydatki
składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	1 955	253 900 zł
składki na ubezpieczenie zdrowotne	504	19 014 zł
Razem:		272 914 zł

ZALICZKA ALIMENTACYJNA

W roku 2007 wydatki na zaliczki alimentacyjne finansowane z dotacji celowej budżetu państwa wyniosły **2 044 104 zł**. Od stycznia do grudnia 2007 roku wydano **1 061** decyzji administracyjnych. Koszt obsługi ww. zadania wyniósł **104 006 zł**. Od dłużników alimentacyjnych uzyskano zwrot zaliczek alimentacyjnych w wysokości **45 880 zł**, z czego kwotę **22 940 zł** przekazano na dochody budżetu państwa, a kwotę **22 940 zł** na dochody własne gminy.

W roku 2007 prowadzono postępowania wobec dłużników alimentacyjnych poprzez:

- zlecenie wywiadów środowiskowych u dłużników alimentacyjnych,
- wystąpiono do Powiatowego Urzędu Pracy z prośbą o przedstawienie informacji o możliwości aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych.

DODATKI MIESZKANIOWE

Dotatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r.

o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71 , poz.734 z 10 lipca 2001 r. z późniejszymi zmianami). Ustawa ta reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach.

Ustawa upoważniła Radę Gminy do podwyższenia lub obniżenia, nie więcej niż o 20 punktów procentowych, wysokości wskaźników procentowych, określających wysokość dodatku mieszkaniowego w stosunku do wydatków ponoszonych na lokal lub przypadających na normatywną powierzchnię lokalu, ustawowo określonych na poziomie 70%.

Zgodnie z Uchwałą Nr 608/XXXIII/2004 Rady Miejskiej w Rudzie Śląskiej 25.11.2004 r. w sprawie ustalenia poziomu wskaźników określających wysokość dodatku mieszkaniowego, poziom tych wskaźników w roku sprawozdawczym obniżono i ustalono:

- a/ do 50% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego, lub
- b/ do 50% faktycznych wydatków ponoszonych za lokal mieszkalny, jeżeli powierzchnia tego lokalu jest mniejsza lub równa normatywnej powierzchni.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego.

Liczba wniosków o dodatki mieszkaniowe w okresie od I-XII 2007 r. – **8 303**

w tym rozpatrzonych pozytywnie: **5 999**

odmownie: **600**

inne: **1 704**

Ogółem wydano **8 303** decyzje (przyznające, odmowne, wstrzymujące dodatek mieszkaniowy, wznawiające jego wypłatę).

Wśród gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe, największy procent stanowią gospodarstwa domowe:

1 - osobowe (25%),

3 - osobowe (22%),

4 - osobowe (21%),

gospodarstwa 6-cio i więcej osób stanowią 6% w ogólnej liczbie przyznanych dodatków.

Najwięcej dodatków mieszkaniowych przyznano najemcom, których lokale należą do komunalnych i spółdzielczych zasobów (prawie po 44%), niecały 0,001% wypłacany jest najemcom TBS-ów, 0,022% stanowią wpłaty na rzecz wspólnot, 0,054% dla prywatnych zarządców.

Łącznie w roku 2007 wypłacono **45 469** dodatków mieszkaniowych na kwotę **6 589 765,17 zł.**

Co stanowi średnio miesięcznie **3 789** świadczenia.

Na opłaty pocztowe wydano kwotę **1 157,69 zł**,
Średnia wysokość wypłaconych dodatków **144,93 zł**.

AUDYT WEWNĘTRZNY I KONTROLA

W 2007 r. audytor wewnętrzny przeprowadził cztery zadania audytowe, zgodnie z planem audytu na 2007 r.:

- dokonywanie wydatków o wartości do 6 000 EURO (Dział Techniczno – Gospodarczy),
- płace (Dział Finansowo – Księgowy),
- prowadzenie archiwum zakładowego ((Dział Techniczno – Gospodarczy),
- zarządzanie zasobami ludzkimi (Dział Organizacji i Spraw Pracowniczych).

W 2007 r. audytor sporządził i zatwierdził plan audytu na 2008 r. oraz sprawozdanie z realizacji planu audytu wewnętrznego za rok 2006.

W roku sprawozdawczym Zespół ds. Kontroli:

- 1) przeprowadził 9 kontroli zgodnie z planem kontroli na 2007 r. w następujących jednostkach:
 - Klubach Młodzieżowych Stowarzyszenia Św. Filipa Nereusza,
 - Świetlicy Socjoterapeutycznej Stowarzyszenia Św. Filipa Nereusza,
 - Polskim Czerwonym Krzyżu - Centrum Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej,
 - NZOZ – Ośrodku Pielęgniarstwa „Pomoc w Zdrowiu i Chorobie”,
 - Parafialnej Jadłodajni Św. Zyty prowadzonej przez Rzymsko - Katolicką Parafię Św. Pawła w Rudzie Śląskiej,
 - Warsztacie Terapii Zajęciowej – Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek dla Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa”,
 - MOPS – Warsztacie Terapii Zajęciowej,
- 2) sporządził 9 protokołów pokontrolnych,
- 3) wydał 7 zaleceń pokontrolnych,
- 4) sporządził sprawozdanie z realizacji czynności kontrolnych w 2007 r.,
- 5) opracował plan kontroli na 2008 r.

VI. Struktura zatrudnienia oraz podnoszenie kwalifikacji pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i innych jednostek organizacyjnych

pomocy społecznej.

Zatrudnienie

Na koniec 2007 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał **249** pracowników:

89 pracowników socjalnych, w tym

- **25** specjalistów pracy socjalnej,
- **12** starszych pracowników socjalnych,
- **52** pracowników socjalnych,

4 aspirantów pracy socjalnej,

1 starszego specjalistę pracy socjalnej - koordynatora

11 konsultantów,

144 pozostałych pracowników (kierownicy działów, zespołów, sekcji oraz obsługa administracyjna i pracownicy pomocniczy np. gońcy, magazynier).

Szkolenia pracowników

Celem prowadzonej działalności szkoleniowej było dostarczenie specjalistycznej wiedzy i wykształcenie umiejętności przydatnych w pracy socjalnej, prowadzących do zwiększonej efektywności w niesieniu pomocy oraz tworzeniu nowych sposobów, form i metod pomocy klientom Ośrodka.

W 2007 roku pracownicy Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach z zakresu:

- a) zmiany przepisów ustaw: o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, zaliczce alimentacyjnej, zamówieniach publicznych, świadczeniach rodzinnych, dodatkach mieszkaniowych, rehabilitacji,
 - b) prawa dostępu do informacji publicznej w działalności ośrodków pomocy społecznej,
 - c) prawa podatkowego,
 - d) czasu pracy w 2008 r.,
- a także w konferencjach, seminariach i warsztatach szkoleniowych, zajęciach superwizyjnych dotyczących :
- terapii rodzin,
 - postępów w neurologii i psychiatrii,
 - psychoterapii poznawczo – behawioralnej dzieci i młodzieży,

- intensywnej pracy socjalnej z rodziną biologiczną dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą z wykorzystaniem kontraktu socjalnego,
- diagnozy problemów społecznych,
- prawno – psychologicznych aspektów stosowania nowej regulacji prawnej oceny okresowej,
- podsumowania prac społecznie użytecznych,
- programu operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013,
- ewidencji wydatków w jednostkach budżetowych,
- inwentaryzacji w sektorze finansów publicznych,
- procedur kontroli finansowej w jednostce sektora finansów publicznych.

Szkolenia płatne

Liczba szkoleń	Liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach	Koszt
40	98	36 035,10 zł

Szkolenia bezpłatne

Liczba szkoleń	Liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach
60	127

W 2007 roku pracownicy tut. Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach w ramach projektu "Superspołecznik" – kompleksowe szkolenia dla pracowników ośrodków pomocy społecznej współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, koordynatorem którego była Agencja Rozwoju Lokalnego S.A. w Jaworznie.

Ogółem w projekcie udział wzięło **35 pracowników**, uczestnicząc w szkoleniach z zakresu:

- kontraktu socjalnego,
- zarządzania placówką,
- organizacji pomocy społecznej,
- metod terapii mających zastosowanie w działaniach pomocy społecznej,
- sytuacji prawnej i psychologicznej dziecka krzywdzonego,

- technik obrony i pierwszej pomocy,
- rodziny wieloproblemowej,
- pracy z osobami uzależnionymi od alkoholu.

Miejsce realizacji szkoleń: Katowice, Częstochowa, Jaworzno, Rybnik.

Celem projektu było podniesienie kwalifikacji zawodowych i interpersonalnych pracowników ośrodków pomocy społecznej, przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu a także umożliwienie wymiany doświadczeń pomiędzy pracownikami placówek pomocy społecznej.

Od miesiąca października 2007 roku rozpoczęła się również realizacja projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich - "Profesjonalny pracownik społeczny w miastach regionu przemysłowego", którego koordynatorem jest Rudzka Agencja Rozwoju "INWESTOR" Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej.

W ramach tego projektu pracownicy tut. Ośrodka wzięli dotychczas udział w 2 szkoleniach w zakresie:

- kurs języka angielskiego – **21 pracowników** (termin zakończenia kwiecień 2008),
- komunikacja społeczna – **12 pracowników**

Pozostałe szkolenia w ramach projektu odbędą się w 2008 roku i będą dotyczyć m.in. uregulowań prawnych pomocy społecznej w Polsce a także w Unii Europejskiej, prywatyzacji pomocy społecznej, wsparcia osób długotrwale bezrobotnych, specyfiki wsparcia kobiet.

W ramach projektu "Wolontariat w Ośrodkach Pomocy Społecznej", realizowanego przez Centrum Wolontariatu w Warszawie i współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego we współpracy z Centrum Wolontariatu przy Śląskim Forum Organizacji Socjalnych KAFOS w Katowicach uczestniczyły **2 osoby**.

A ponadto, pracownicy Ośrodka wzięli udział w bezpłatnych szkoleniach dotyczących między innymi następujących zagadnień:

- pracy ze sprawcą przemocy domowej,
- ekonomii społecznej jako nowego podejścia do pracy socjalnej,
- przetwarzania danych osobowych w realizacji zadań jednostek pomocy społecznej,
- wspierania aktywności i zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
- rozwoju i upowszechnianiu aktywnej integracji.

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat Terapii Zajęciowej w Rudzie Śląskiej – Bykownie, przy ul. Plebiscytowa 12 jest wyodrębnioną placówką pobytu dziennego. Przeznaczony jest dla 40 osób upośledzonych umysłowo w wieku od 16 do 40 roku życia.

W roku 2007 do Warsztatu uczęszczało **40** osób.

Od 01 stycznia 2008 roku Warsztat prowadzony jest przez Caritas Archidiecezji Katowickiej.

VII. Pomoc udzielana przez inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Na terenie Miasta działają następujące jednostki organizacyjne pomocy społecznej o zasięgu lokalnym:

Dzienny Ośrodek Opiekuńczy dla Dzieci do Lat Trzech (do lipca 2007 r., od sierpnia 2007 r.

Placówka Opiekuńczo Wychowawcza),

Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie,

Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych,

Dzienny Dom Pomocy Społecznej,

Rodzinne Domy Dziecka.

1. DZIENNY OŚRODEK OPIEKUŃCZY DLA DZIECI DO LAT TRZECH

PLACÓWKA OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZA

Dzienny Ośrodek Opiekuńczy dla Dzieci do Lat Trzech w Rudzie Śląskiej – Wirku, przy ul. 1 Maja 286. Przeznaczony był dla 45 dzieci. W 2007 roku wykorzystano średnio 36 miejsc. Koszty wyżywienia oraz przygotowania posiłków pokrywali rodzice.

Oddział Dziennego Ośrodka Opiekuńczego dla Dzieci do Lat Trzech w Rudzie Śląskiej – Orzegowie, przy ul. Piasecznej 2 przeznaczony także dla 45 dzieci. W 2007 roku wykorzystano 42 miejsca. Koszty wyżywienia oraz przygotowania posiłków pokrywali rodzice.

Zwolnieniu z opłat w Ośrodku podlegały dzieci z rodzin kwalifikujących się do pomocy finansowej przyznanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Wyżej wymieniony Ośrodek zapewniał podstawowe świadczenia opiekuńcze dzieciom w wieku do trzeciego roku życia z rodzin niewydolnych pod względem socjalnym i pedagogicznym, a także innym dzieciom pozbawionym opieki domowej w czasie pracy rodziców lub opiekunów, w szczególności

zapewniał warunki dla prawidłowego rozwoju dziecka, posiłki podczas pobytu dziecka, poradnictwo i doradztwo dla rodziców z zakresu zaspokajania podstawowych potrzeb rozwoju i higieny dziecka oraz prowadził działalność szkoleniową dla praktykantów.

Z uwagi na konieczność dostosowania infrastruktury do wymogów ustawy o pomocy społecznej placówka ta została zlikwidowana, a od sierpnia 2007 r. utworzono Placówkę Opiekuńczo – Wychowawczą.

Jest to placówka całodobowa, przeznaczona dla dzieci całkowicie pozbawionych opieki rodzicielskiej.

Ilość miejsc – 30

Koszt utrzymania jednego dziecka wynosił w 2007 r. – **2418 zł.**

2. OŚRODEK POMOCY DZIECIOM I RODZINIE

Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie jest specjalistyczną, wielofunkcyjną placówką opiekuńczo – wychowawczą realizującą koncepcję systemowej pomocy dzieciom (znajdującym się w trudnej sytuacji emocjonalnej, społecznej, biologicznej i ekonomicznej) oraz pomoc rodzinom dysfunkcyjnym i ofiarom przemocy domowej. Ośrodek realizuje zadania statutowe.

W ramach Ośrodka działają:

- Świetlice Socjoterapeutyczne (placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego w dzielnicach: Bykowina, Ruda, Orzegów i Nowy Bytom (w marcu 2007r przeniesiona została placówka z dzielnicy Chebzie do Nowego Bytomia);
- Placówka Interwencyjno-Socjalizacyjna (część interwencyjna – Hotelik dla Dzieci, część socjalizacyjna – „Mieszkanie Rodzinkowe”),
- Punkty Konsultacyjne dla Rodzin w dzielnicach: Bykowina, Ruda, Nowy Bytom, Orzegów,
- Grupa edukacyjno – rozwojowa dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych (na terenie Świetlicy Socjoterapeutycznej w Nowym Bytomiu).

ŚWIETLICE SOCJOTERAPEUTYCZNE

W strukturze Ośrodka funkcjonowały cztery Świetlice Socjoterapeutyczne w dzielnicach Bykowina, Ruda, Nowy Bytom, Orzegów. Podstawowym zadaniem Świetlic była praca socjoterapeutyczna z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych obejmująca m.in.:

- wdrażanie dzieci do przestrzegania norm i zasad współżycia w grupie, tworzenie bezpiecznego kontaktu emocjonalnego, korygowanie utrwalonych negatywnych sposobów funkcjonowania i komunikowania się z otoczeniem;

- pomoc w przezwyciężaniu trudności wynikających z zaburzonych relacji dziecko – rodzic, dziecko – dorosły, dziecko – dziecko;
- stwarzanie odpowiednich warunków do nauki oraz udzielanie pomocy w przezwyciężaniu trudności szkolnych;
- działania profilaktyczne obejmujące tematykę uzależnień oraz przemocy.

Dzieci uczęszczające na zajęcia korzystały z posiłków (z jednego posiłku w okresie roku szkolnego i z dwóch posiłków w okresie ferii i wakacji). Stawka żywieniowa w czasie roku szkolnego wynosiła 2,50 zł, w okresie ferii i wakacji 3,50 zł.

W 2007 roku socjoterapią objętych zostało 227 dzieci z 137 rodzin. Stan na 31 grudnia 2007 roku – 154 dzieci z 92 rodzin. Do Świetlic uczęszczały dzieci w wieku od 6 do 16 lat.

Dane dotyczące poszczególnych Świetlic zawiera poniższa tabela:

Dane	Bykowina	Ruda	Nowy Bytom	Orzegów	Ogółem
Liczba miejsc	30	40	40	40	150
Liczba dzieci objętych socjoterapią od I - XII	47 dzieci z 30 rodzin	56 dzieci z 34 rodzin	63 dzieci z 36 rodzin	61 dzieci z 37 rodzin	227 dzieci / 137 rodzin
Stan na 31 grudnia 2007 r.	31 dzieci z 19 rodzin	36 dzieci z 24 rodzin	43 dzieci z 24 rodzin	44 dzieci z 25 rodzin	154 dzieci / 92 rodzin
Liczba dzieci w wieku od 6 do 13 lat	32	40	48	45	165
Liczba dzieci w wieku od 14 do 16 lat	15	16	15	16	62
Osobodni wykorzystane	5 652	7 782	8 205	8 368	30 007

Rodziny, z których pochodzą dzieci uczęszczające do świetlic to rodziny dysfunkcyjne, które nie są w stanie w pełni zaspokoić potrzeb dzieci. Z naszych analiz wynika, że w rodzinach tych występują takie zjawiska jak: bezradność opiekuńczo - wychowawcza, bezrobocie, wielodzietność, alkoholizm, przemoc.

Specyfikę dysfunkcji w rodzinach przedstawia poniższa tabela

Dysfunkcje występujące w rodzinach	Liczba rodzin / liczba dzieci				
	Bykowina	Ruda	Nowy Bytom	Orzegów	Ogółem
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	26 rodzin / 42 dzieci	29 rodzin/ 45 dzieci	31 rodzin/ 51 dzieci	33 rodziny/ 57 dzieci	119 rodzin/ 195 dzieci
Nadużywanie alkoholu	14 rodzin/ 23 dzieci	27 rodzin/ 47 dzieci	28 rodzin/ 49 dzieci	18 rodzin/ 35 dzieci	87 rodzin/ 154 dzieci
Przemoc	9 rodzin / 15 dzieci	21 rodzin/ 35 dzieci	18 rodzin/ 32 dzieci	9 rodzin/ 19 dzieci	57 rodzin/ 101 dzieci
Bezrobocie	5 rodzin / 10 dzieci	25 rodzin/ 39 dzieci	27 rodzin/ 45 dzieci	17 rodzin/ 27 dzieci	74 rodziny/ 121 dzieci
Rodziny rozbite, niepełne	10 rodzin / 15 dzieci	12 rodzin / 19 dzieci	8 rodzin/ 13 dzieci	14 rodzin/ 21 dzieci	44 rodziny 68 dzieci
Konkubinat	5 rodzin / 8 dzieci	8 rodzin / 13 dzieci	12 rodzin/ 20 dzieci	11 rodzin/ 20 dzieci	36 rodzin/ 61 dzieci

Dysfunkcje w rodzinach dzieci są podłożem zaburzeń w funkcjonowaniu poznawczym, emocjonalnym i społecznym. Dominujące objawy u dzieci uczęszczających do naszych świetlic to: agresja słowna i fizyczna, bunt, łamanie norm, problemy szkolne. Jednym z objawów jest również wycofywanie się z kontaktów społecznych, zamykanie się w sobie, reagowanie lękiem i niejednokrotnie objawami psychosomatycznymi.

Kategorie zaburzeń występujących u dzieci przedstawia poniższa tabela:

Kategorie zaburzeń	Liczba dzieci				
	Bykowina	Ruda	Nowy Bytom	Orzegów	Ogółem
- nasilona agresja słowna, fizyczna, bunt, negacja, łamanie norm	18	20	25	23	86
- zahamowanie – zamykanie się w sobie, objawy psychosomatyczne	2	7	6	4	19

Jednym z podstawowych problemów występujących u dzieci były **trudności szkolne** – wagary, zaległości szkolne, mała motywacja do nauki, trudności z przyswajaniem materiału szkolnego. Problem ten dotyczył ponad połowy dzieci.

W związku z tym praca wychowawcza koncentrowała się na:

- wyrabianiu nawyków systematycznej nauki poprzez codzienne odrabianie zadań domowych,
- zachęcaniu dziecka do rozwijania aktywności poznawczej poprzez zabawę rozwijającą myślenie, wyobraźnię, twórczość,
- pokonywanie niechęci do nauki i szkoły poprzez pozytywne wzmacnianie dziecka w Świetlicy, przekazywanie pochwał rodzicom, nauczycielom i pedagogom szkolnym.

Dzieci przejawiające szczególne trudności w nauce były objęte indywidualną pomocą udzielaną przez wolontariuszy – ogółem z tej formy pomocy skorzystało 19 dzieci.

Spośród 146 dzieci będących uczestnikami zajęć świetlicowych (według stanu na dzień 22.06.2007 roku) 128 otrzymało promocję do następnej klasy, w tym do egzaminów poprawkowych w sierpniu przystąpiło 12 dzieci. Ze względu na bardzo duże deficyty rozwojowe, zaległości szkolne i wagary 18 dzieci nie uzyskało promocji.

W pracy z rodzinami i dziećmi uwzględniano współpracę z innymi specjalistami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny. Regularnie odbywały się konsultacje indywidualne. Tabela poniżej przedstawia dane dotyczące konsultacji.

Konsultacje indywidualne - specjaliści	Bykowina	Ruda	Chebzie	Orzegów	Ogółem
Pracownicy socjalni	93	102	136	121	452
Pedagodzy	119	222	171	192	704
Inni (kuratorzy, psychologzy, policjanci)	41	69	23	103	236
Ogółem	253	393	330	416	1 392

Okazją do planowania działań systemowych stały się konsultacje interdyscyplinarne, w trakcie których przygotowano m.in. plany pracy z rodzinami oraz wymieniano informacje na temat ich realizacji.

Podczas zebrań zespołów interdyscyplinarnych zajmowano się również:

- ustaleniem wspólnego kierunku pracy między osobami pracującymi z rodziną,
- uzgadnianiem sposobu kompleksowej opieki nad rodzinami,
- poszukiwaniem sposobów nawiązywania i utrzymywania kontaktu z rodzinami.

Na terenie świetlic organizowano stałe zespoły do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, na których dokonywano oceny metod stosowanych oraz rezultatów pracy z dzieckiem. Na niektóre zespoły zapraszano również osoby zaangażowane w pomoc dziecku i jego rodzinie (pracowników socjalnych, pedagogów). Dane dotyczące liczby spotkań zamieszczono poniżej:

Rodzaje konsultacji zespołowych	Bykowina	Ruda	Chebzie	Orzegów	Ogółem
Konsultacje interdyscyplinarne	35	76	25	17	153
Konsultacje interdyscyplinarne z udziałem rodziny	32	30	9	26	97
Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dzieci	37	59	70	88	254

Na terenie świetlic systematycznie odbywały się konsultacje zespołu wychowawców z psychologiem, podczas których omawiano problemy pracy z grupami dziecięcymi oraz planowano pracę indywidualną z poszczególnymi dziećmi. Odbyły się 93 konsultacje. Pomocą psychologiczną objętych zostało objętych 31 dzieci.

Z naszych doświadczeń wynika, że praca nad trudnościami dziecka przynosi największe efekty wówczas, gdy do współpracy włączani są rodzice. Wychowawcy organizowali indywidualne spotkania z rodzicami, podczas których prezentowali plan pracy z dzieckiem, motywowali do współpracy i ustalali jej zasady. Systematycznie odbywały się zebrania z rodzicami.

	Bykowina	Ruda	Chebzie	Orzegów	Ogółem
Konsultacje indywidualne z rodzicami	482	795	551	675	2 503
Zebrania z rodzicami	7	3	2	6	18

Do stałej współpracy udało się pozyskać rodziców z 58 rodzin. Rodzice z 45 rodzin kontaktowali się z reguły na prośbę wychowawcy. Nie udało się nawiązać współpracy z 34 rodzicami.

Analiza problemów występujących w rodzinach dzieci oraz objawów prezentowanych przez dzieci była punktem wyjścia do opracowywania i realizowania programów korekcyjnych, edukacyjnych, profilaktycznych.

W 2007 roku w Świetlicach Socjoterapeutycznych realizowano następujące programy:

- Profilaktyczno - edukacyjne z zakresu postępowania w sytuacjach przemocy – cykl 4 spotkań prowadzonych przez wychowawcę i psychologa. Ogółem w zajęciach uczestniczyło 82 dzieci („Jak radzić sobie z przemocą” - Świetlice w Nowym Bytomiu, Rudzie, Orzegowie);
- Profilaktyczno-edukacyjne obejmujące problematykę agresji – ogółem w zajęciach uczestniczyło 131 dzieci (Świetlica w Bykowie, Nowym Bytomiu, Rudzie i Orzegowie,);
- Profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy rówieśniczej – ogółem w zajęciach uczestniczyło 35 dzieci (program „Primus” - Świetlica w Rudzie i „Żabolek” w Orzegowie);
- Psychoedukacyjne z zakresu nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów – ogółem w zajęciach uczestniczyło 25 dzieci (program „Negocjator” - Świetlica w Bykowie i Nowym Bytomiu);
- Profilaktyczne z zakresu uzależnień – ogółem w zajęciach uczestniczyło 47 dzieci („Jestem O.K.” – Świetlica w Nowym Bytomiu, „Trzeźwy umysł” oraz „Sobą być, dobrze żyć” – Świetlica w Rudzie, „Spotkania z rodziną Misiów Parpusiaków” – Świetlica w Orzegowie);

- Zajęcia specjalistyczne dla dzieci przejawiających zaburzenia zachowania - program skierowany do dzieci szczególnie zaburzonych oraz ich rodziców uwzględniał specjalistyczne metody pracy mające na celu stymulowanie rozwoju dziecka i usprawnianie zaburzonych funkcji. W ramach programu realizowano zajęcia grupowe, zajęcia indywidualne z pedagogiem oraz zajęcia warsztatowe – edukacyjne dla rodziców. Ogółem programem zostało objętych 26 dzieci;
- Zajęcia korekcyjne prowadzone w oparciu o metodę Weroniki Sherborne „Radosny Ruch” – program realizowano w grupie najmłodszej w Świetlicy w Rudzie, w zajęciach uczestniczyło 9 dzieci, prowadzony przez wychowawcę i kierownika świetlicy;
- Programy promujące zdrowy styl życia i higienę ciała – ogółem w zajęciach uczestniczyło 46 dzieci („Higiena dla maluszków” – w świetlicy w Orzegowie i Nowym Bytomiu; „Zdrowiej i bezpieczniej” w Świetlicy Orzegów);
- W związku z zaobserwowanym problemem z przestrzeganiem zasad higieny i słabo utrwalonymi nawykami, zwłaszcza wśród dzieci ze świetlic w Rudzie, Nowym Bytomiu i Orzegowie. organizowano regularne kąpiele i zabiegi higieniczne, podczas których dzieci uczyły się jak dbać o swoje ciało. W ramach współpracy z Centrum Kształcenia Ustawicznego na terenie Świetlic raz w miesiącu odbywały się spotkania z fryzjerami, w ramach których udzielano dzieciom porad na temat pielęgnacji włosów. Dzieci mogły skorzystać z bezpłatnego strzyżenia i modelowania włosów. Z oferty CKU, na terenie pracowni skorzystali również rodzice;
- Zajęcia z nauki pływania, prowadzone przez instruktora na terenie basenu krytego MOSiR w Rudzie Śląskiej - w zajęciach uczestniczyło 36 dzieci ze Świetlicy w Orzegowie;
- „Mosty Tolerancji”, „W jedności siła” – całoroczne programy socjoterapeutyczne mające na celu integrację społeczności świetlicowej.

Zainicjowano i rozwijano działalność klubów dziecięcych – programy klubów miały na celu integrację ze środowiskiem lokalnym poprzez udział najmłodszych mieszkańców pobliskich osiedli w zajęciach i uczenie dzieci przydatnych w życiu umiejętności oraz sposobów wykorzystywania czasu wolnego. Działające w 2007 roku kluby zajmowały się:

- Kluby Filmowe – organizowaniem seansów filmowych połączonych z dyskusjami, oceną filmów (Bykowina, Ruda, Orzegów);
- Kluby Kulinarne – przygotowaniem drobnych przekąsek, deserów, uczeniem zasad savoir vivre’u i dekorowania (Nowy Bytom, Ruda, Orzegów);

- Klub Miłośników Fantasy – organizowaniem sesji samodzielnie tworzonych gier planszowych, RPG, ekonomicznych i strategicznych (Nowy Bytom);
- Kluby Taneczne – nauką różnorodnych form tanecznych i ruchowych, rozwijaniem umiejętności tanecznych (Nowy Bytom, Ruda, Orzegów);
- Klub Małego Artysty – wykorzystujący elementy arteterapii (Ruda);
- Kluby Sportowe, Aerobik – doskonaleniem umiejętności sportowych, rozwijaniem kultury fizycznej, utrwalaniem nawyków higienicznych (Nowy Bytom, Ruda, Orzegów);
- Kluby Plastyczne, Klub Małego Rękodziela – przygotowywaniem prac plastycznych do konkursów, dekoracji, wytworów sztuki, rozwijanie zdolności plastycznych (Bykowina, Nowy Bytom, Ruda, Orzegów);
- Kluby Muzyczne – przygotowaniem oprawy świąt i uroczystości, poznawaniem różnorodnych technik muzycznych (Ruda, Orzegów);
- Klub Naukowy, Klub Informatyczny, Klub Dziennikarski, – rozwijaniem posiadanej wiedzy oraz nabywaniem umiejętności praktycznych i uczeniem zastosowania ich codziennym życiu (Nowy Bytom);
- Klub Teatralny - przygotowaniem oprawy świąt i uroczystości, uczeniem swobodnego poruszania się na scenie oraz rozwijaniem technik scenicznych (Ruda);
- Klub Absolwenta - adresowany do młodzieży, objętej wsparciem świetlicy w poprzednich latach (Ruda).

Ponadto:

- redagowano i rozprowadzano gazetkę Świetliczek – Pętliczek (czasopismo przygotowywane przez dzieci ze Świetlicy w Nowym Bytomiu);

Uczestnicząc w zajęciach klubowych dzieci mogły między innymi poznawać własne emocje, uczyć się konstruktywnego wyrażania negatywnych emocji, odreagowywać napięcia, poznawać swoje mocne strony, podnosić poczucie własnej wartości, uczyć się wrażliwości i pewności siebie oraz podnosić kulturę osobistą.

Uczestnicy zajęć świetlicowych brali udział w:

- konkursie plastycznym zorganizowanym przez Urząd Miasta, pod nazwą „Słucham Przedstawiam Rozumiem”;
- festynie z okazji dnia dziecka, pod nazwą „Mama tata i ja”, który odbył się na terenie targowiska w Wirku;
- III Międzyświetlicowym Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Dyrektora MOPS w Rudzie Śląskiej;
- V Festiwalu Świetlic Środowiskowych i Socjoterapeutycznych „Świetlandia 2007”;

- I Turnieju Piłki Halowej dla dzieci objętych wsparciem świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych;
- wykonaniu ozdób choinkowych, które zostały zawieszane na choince w holu Urzędu Miasta;

Ponadto:

- wychowankowie Świetlicy w Orzegowie wzięli udział w akcji ogłoszonej przez Chevrolet Poland pod nazwą „Kids4Kids”. Za wykonane z modeliny samochody marzeń otrzymały karnety na bezpłatną naukę pływania, prowadzoną przez instruktorów MOSiR w Rudzie Śląskiej;
- przygotowali upominki i odwiedzili mieszkańców Domów Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej z okazji dnia Babci i Dziadka;
- przygotowali i zaprezentowali Jasełka Bożonarodzeniowe dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej i Przedszkolaków;
- Zorganizowali kolejną akcję „Dając – Otrzymujemy”, w ramach której rozdawali w dniu Wigilii, mieszkańcom dzielnicy, przygotowane wcześniej świąteczne pierniki.

Dla uczestników zajęć świetlicowych zorganizowano:

- wypoczynek zimowy dla 163 dzieci, w ramach którego zorganizowano 2 całonocne wycieczki, wyjazdy do obiektów rekreacyjnych na terenie miasta oraz konkursy i turnieje w ramach spartakiady sportowej;
- uroczyste Śniadania Wielkanocne z udziałem zaproszonych gości i rodziców;
- Festyn „Pięćolatek” dla wszystkich dzieci objętych wsparciem Ośrodka, z okazji pięciolecia działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej w Orzegowie;
- Festyn Rodzinny dla dzieci i ich rodziców na osiedlu Kaufhaus,
- wypoczynek letni dla 178 dzieci, (w lipcu, w świetlicach w Nowym Bytomiu i Rudzie, w sierpniu w świetlicach w Bykowie i Orzegowie); w programie znalazły się wyjazdy do obiektów rekreacyjnych na terenie miasta, Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie, nad zalew Nakło – Chechło. Świetlice w Rudzie i Orzegowie zorganizowały również kilkudniowe obozowiska w obrębie świetlicy w Orzegowie.
- uroczyste Spotkania Wigilijne z udziałem zaproszonych gości oraz rodziców;
- Dni Otwarte i imprezy okolicznościowe dla rodziców, rówieśników oraz mieszkańców pobliskich osiedli: (Dzień Babci i Dziadka, Pikniki Rodzinne, Dni Rodziny, Jasełka”).

- imprezy wynikające z kalendarium, między innymi: Bal karnawałowy, Walentynki, Dzień Kobiet, Powitanie wiosny, Andrzejki, Mikołaj;
- dla wszystkich dzieci objętych wsparciem Ośrodka odbywały się również spotkania o charakterze integracyjnym. W 2007 roku zorganizowano: Karnawałowy Bal Malucha dla dzieci z najmłodszych grup, turnieje piłki nożnej dla chłopców, wspólne dyskoteki;
- w marcu 2007 roku odbyło się uroczyste otwarcie nowego obiektu Świetlicy Socjoterapeutycznej przy ul. Gwardii Ludowej 21 – 23, gdzie została przeniesiona Świetlica Socjoterapeutyczna z dzielnicy Chebzie.

GRUPA EDUKACYJNO – ROZWOJOWA

Od września 2007 roku Ośrodek realizuje Miejski Program Działań Osłonowych w ramach pomocy społecznej pod nazwą „Grupa edukacyjno – rozwojowa dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat, wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych”. Program został przyjęty Uchwałą Rady Miasta, realizowany jest na terenie Świetlicy Socjoterapeutycznej na osiedlu Kaufhaus”.

Głównym zadaniem realizowanego programu było:

- wspieranie i stymulowanie rozwoju dzieci w sferach poznawczej, emocjonalnej i społecznej;
- kompensowanie niedoborów wychowawczych;
- wdrażanie do przestrzegania podstawowych norm społecznych;
- przygotowanie dzieci do funkcjonowania w grupie przedszkolnej.

Zajęcia z dziećmi odbywały się od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8⁰⁰ do 12⁰⁰. Dzieci korzystały z dwóch posiłków: śniadania i obiadu. Stawka żywieniowa wynosiła 3,50 zł. Wykorzystano 1541 osobodni.

Od września do grudnia pomocą zostało objętych 22 dzieci z 18 rodzin, w tym dzieci:

- w wieku 3 lat - 4
- w wieku 4 lat – 10
- w wieku 5 lat - 8

Stan na 31 grudnia 2007 roku wynosił – 20 dzieci z 16 rodzin.

Uczestnikami zajęć były dzieci z rodzin objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w których zaobserwowano dysfunkcje i problemy oraz niekorzystne warunki socjalno – bytowe.

Z informacji uzyskanych od rodziców wynika, że spośród 22 dzieci objętych pomocą:

- 14 wychowywanych jest przez jednego z rodziców (w tym śmierć rodzica – 5, pobyt w zakładzie karnym – 5, separacja, opuszczenie rodziny, niezalegalizowanie związku – 4). Dwoje dzieci spośród 14 wychowuje się w rodzinie zrekonstruowanej - konkubinat ojca.
- 6 dzieci wychowuje się w rodzinach pełnych;
- 2 dzieci, których rodzice niezalegalizowali związku.

Ponadto dzieci doświadczają skutków występowania dysfunkcji w rodzinach, między innymi:

- bezradność opiekuńczo – wychowawcza rodziców (13 dzieci),
- nadużywanie alkoholu przez przynajmniej jednego z rodziców lub innych wspólnie zamieszkujących członków rodziny (13 dzieci), w tym związanej z alkoholem przemocy (7 dzieci),
- ubóstwo (8 dzieci),
- trudne warunki mieszkaniowe – brak w mieszkaniu łazienki i ubikacji, mały metraż mieszkania (7 dzieci).

Niekorzystne czynniki w rodzinie utrudniają prawidłowy przebieg rozwoju dziecka, sprzyjają powstawaniu zaburzeń zachowania. Wśród dzieci uczęszczających na zajęcia zaobserwowano:

- słabo usprawnione procesy poznawcze (w tym spostrzeganie, uwaga, pamięć, myślenie, sprawność manualna, grafomotoryczna) – 20 dzieci, w tym poważne deficyty poznawcze – 6 dzieci,
- słabo rozwinięta mowa, wady wymowy – 11 dzieci,
- trudności z nawiązywaniem prawidłowych relacji z rówieśnikami (zachowania agresywne, zahamowanie i wycofanie z kontaktu) – 13 dzieci,
- trudności z przystosowaniem się do norm – 6 dzieci.

Realizując cele programu grupy edukacyjno – rozwojowej podjęto działania:

- dla każdego dziecka opracowano indywidualną diagnozę uwzględniającą jego zasoby i umiejętności oraz deficyty poznawcze, emocjonalne i społeczne;
- przeprowadzono wywiady z rodzicami na temat przebiegu rozwoju dziecka;
- na podstawie informacji od rodziców, obserwacji dziecka podczas zajęć oraz wskazówek zawartych w diagnozie opracowano indywidualne plany pracy z poszczególnymi dziećmi;

- 6 dzieci zostało skierowanych na badania do poradni pedagogiczno – psychologicznej, w związku z zaobserwowanym opóźnieniem rozwoju;
 - 6 dzieci zostało skierowanych na indywidualną terapię logopedyczną, w związku z zaobserwowanymi wadami wymowy;
 - dla wszystkich dzieci prowadzono grupowe zajęcia stymulujące procesy poznawcze, usprawniające mowę i narządy artykulacyjne oraz rozwijające sprawność grafomotoryczną.
- Ponadto odbyło się
- 35 indywidualnych konsultacji z rodzicami, podjęto 30 interwencji (m.in. w związku z zaobserwowaną wszawicą, dłuższa nieobecność dziecka);
 - 25 indywidualnych konsultacji z pracownikami socjalnym na temat sytuacji rodzinnej dziecka oraz planu pracy z rodziną;
 - odbyło się 1 spotkanie z rodzicami na temat zasad współpracy z Ośrodkiem;
 - odbyło się 1 spotkanie z pracownikami socjalnymi – zebranie informacji na temat sytuacji dzieci w rodzinach, przygotowanie diagnozy.

PLACÓWKA INTERWENCYJNO - SOCJALIZACYJNA

Podstawowym zadaniem Placówki Interwencyjno - Socjalizacyjnej jest zapewnienie całodobowej opieki dzieciom znajdującym się w sytuacji kryzysu w rodzinie (Hotelik dla Dzieci – część interwencyjna) oraz zapewnienie opieki i wychowania dzieciom, które decyzją Sądu zostały skierowane do placówki socjalizacyjnej („Mieszkania Rodzinkowe” – część socjalizacyjna).

HOTELIK DLA DZIECI – CZĘŚĆ INTERWENCYJNA

Placówka Interwencyjna dysponuje 24 miejscami (12 dla dziewcząt i 12 dla chłopców) i 1 dostawką (w zależności od potrzeb). Od 01.01.2007r. do 31.12.2007r. w Placówce Interwencyjnej przebywało 91 dzieci z 61 rodzin, w tym 48 dziewcząt i 43 chłopców.

Stan na 31.12.2007r. wynosił 25 dzieci z 17 rodzin. Wykorzystano: 8088 osobodni przy stawce żywieniowej 8 zł na dzień.

Największą grupę dzieci umieszczanych w placówce stanowiły dzieci w przedziale wiekowym od 15 do 16 lat (27,47%). Wiek dzieci przebywających w Hoteliku dla Dzieci przedstawia tabela.

Przedziały wiekowe	Liczba dzieci
od 7 do 8 lat	6
od 9 do 10 lat	13
od 11 do 12 lat	21
od 13 do 14 lat	17
od 15 do 16 lat	25
17 lat	9
Ogółem	91

Regulamin Placówki Interwencyjnej zakłada, iż dzieci mogą w niej przebywać do 3 miesięcy, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach czas ten może być przedłużony do 6 miesięcy. Okres pobytu dzieci w placówce przedstawia poniższa tabela.

Okres pobytu	Liczba dzieci
do 1 miesiąca	20
do 3 miesięcy	17
do 6 miesięcy	20
powyżej 6 miesięcy	27
pobyt czasowy (związany np. z urlopowaniem lub ucieczką z innej placówki)	7
ogółem	91

Najczęstszą przyczyną umieszczenia dzieci w placówce był alkoholizm rodziców /opiekunów (63%). Dane dotyczące przyczyn umieszczania dzieci w placówce zawarto w tabeli poniżej.

Przyczyny umieszczenia dzieci	Liczba dzieci
Uzależnienie rodziców/opiekunów	55 z 37 rodzin
Przemoc	5 z 5 rodzin
Ostry kryzys w rodzinie	8 z 8 rodzin
Brak opieki nad dzieckiem	9 z 4 rodzin
Niezrealizowanie obowiązku szkolnego	3 z 1 rodzin
Złe warunki bytowe	2 z 1 rodziny
Nielegalny pobyt w Polsce (uchodźcy z Mołdawii)	2 z 1 rodzin
Urlopowanie lub ucieczka z innej placówki	7 z 4 rodzin
Ogółem	91 z 61 rodzin

U dzieci przyjętych do placówki występowały najczęściej takie problemy jak – problemy zdrowotne wynikające z zaniedbań opiekunów (niedobór masy ciała lub wzrostu, osłabienie, wady postawy, zgryzu, moczenie nocne itp.), problemy szkolne (wagary, zaległości w nauce, mała motywacja do nauki), objawy zaburzeń emocjonalnych i zachowania (agresja, łamanie norm,

trudności z prawidłowym nawiązywaniem relacji), oraz zaniedbania higieniczne (brak nawyków higienicznych, wszawica, świerzb).

Dane liczbowe przedstawia tabela.

Problemy występujące u dzieci przyjętych do placówki	Liczba dzieci
Problemy zdrowotne	49
Problemy szkolne	47
Zaburzenia emocjonalne i zachowania	32
Zaniedbania higieniczne	31

W związku z problemami zdrowotnymi dzieci, pracownicy Ośrodka byli w stałym kontakcie z lekarzami prowadzącymi dzieci w przychodniach rejonowych i specjalistycznych, oraz stosowali zalecenia lekarzy. Odbyły się 374 konsultacje z lekarzami, w tym: z pediatrami – 124, z innymi specjalistami – 250. Ponadto 8 dzieci wymagało hospitalizacji.

W trakcie pobytu w Hoteliku dzieci realizowały obowiązek szkolny w swoich macierzystych szkołach. Wychowawcy utrzymywali stały kontakt z pedagogami szkolnymi, kontrolowali obecność dzieci na lekcjach, pomagali im w nauce i odrabianiu lekcji, stwarzali warunki do nadrobienia i zaliczenia zaległości. W tym celu odbyło się 380 konsultacji z nauczycielami, pedagogami i wychowawcami dzieci. 16 wychowanków było również diagnozowanych w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Wszystkie dzieci przebywające w placówce zostały objęte pomocą psychologiczną, która miała na celu m.in.:

- pomoc w przystosowaniu się do nowych warunków w Hoteliku,
- umożliwienie dziecku odreagowania emocji związanych z traumatycznymi doświadczeniami,
- przygotowanie dziecka do rozprawy sądowej,
- przygotowanie dziecka do powrotu do domu lub do zmiany środowiska, jeśli powrót do domu okazał się niemożliwy.

Odbyło się 388 sesji z psychologiem, w tym:

- diagnoza - 154 spotkań,
- terapia wspierająca - 162 spotkań,
- konsultacje indywidualne - 72 spotkania,

Ponadto psycholog sporządzał opinie na temat dziecka i jego sytuacji rodzinnej m. in. na użytek Sądu Rodzinnego (46 opinii), Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (13 opinii), Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Miejskiego Zakładu Obsługi Placówek Oświatowych i innych instytucji (11 opinii). Ogółem sporządzono - 70 opinii.

Pracę z dzieckiem i jego rodziną na terenie naszej placówki prowadzono w ścisłej współpracy z kuratorem sądowym, pracownikiem socjalnym, pedagogiem, policjantem, oraz innymi specjalistami. Współpraca odbywała się w formie konsultacji indywidualnych oraz zespołów interdyscyplinarnych. Odbyło się również 105 zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

W ramach pracy z rodzinami odbyły się:

- konsultacje z pracownikiem socjalnym na terenie placówki – 185
- wizyty w środowisku rodzinnym – 146
- spotkania grupy wsparcia dla matek – 20 (w tym zajęcia warsztatowe),
- zespoły interdyscyplinarne poświęcone pracy z wybranymi rodzinami – 59
- konsultacje systemowe – 5
- przeprowadzono 87 rozmów telefonicznych z rodzicami naturalnymi,
- wysłano 38 wezwań listem poleconym do rodziców dzieci przebywających w placówkach.

Ponadto przeprowadzono 712 konsultacji telefonicznych z pracownikami instytucji zaangażowanych na rzecz pomocy rodzinie, w tym:

- z pracownikami Sądu Rodzinnego – 139
- z pracownikami socjalnymi – 184
- z pracownikami DOD – 201
- z pracownikami OTU – 64
- inne DIR, UM, ZUS, NFZ – 124

W wyniku prowadzonej pracy 19 osób podjęto terapię odwykową, 5 osób nawiązało kontakt z psychologiem, 18 kobiet uczestniczyło w spotkaniach grupy wsparcia dla matek.

Inne rezultaty podjętych działań przedstawia poniższa tabela.

Rezultaty podjętych działań	Liczba dzieci
Powrót do domu	26 z 16 rodzin
Umieszczenie w placówce socjalizacyjnej typu „mieszkanie rodzinkowe”	14 z 10 rodzin
Umieszczenie w placówce socjalizacyjnej	13 z 9 rodzin
Umieszczenie w Rodzinie Zastępczej,	4 z 3 rodziny
Powrót do macierzystej placówki	7 z 4 rodzin

Sprawa w Sądzie Rodzinnym w toku	14 z 9 rodzin
Skreślenie z listy wychowanków w związku z uzyskaniem pełnoletniości	4 z 4 rodzin
Orzeczenie Sądu o umieszczeniu w placówce socjalizacyjnej	9 z 6 rodzin
Ogółem	91 dzieci z 61 rodzin

W 2007r. w Hoteliku były realizowane następujące programy terapeutyczne dla dzieci:

- „Saper” – program profilaktyczny dotyczący agresji – 8 spotkań dla 25 dzieci,
- „Trening zastępowania agresji” – 6 spotkań dla 25 dzieci,
- „Poznaj swoje emocje” – 6 spotkań dla 14 dzieci,
- „Przemoc seksualna wobec rówieśników” – 10 spotkań dla 25 dzieci,
- „Bajki terapeutyczne” – 15 spotkań dla 14 dzieci,
- „Pedagogika zabawy” – 18 spotkań dla 25 dzieci,
- „Jak radzić sobie ze stresem” – 4 spotkania dla 12 dzieci.

Ponadto dla dzieci przebywających w Hoteliku zorganizowano m.in. „Dzień Rodziny”, „Pikniki przy grillu”, bal karnawałowy, Śniadanie Wielkanocne, zabawę Andrzejkowa, Wigilię Bożego Narodzenia, Bal Sylwestrowy, oraz wyjścia m.in. do kina „Patria”, Teatru Rozrywki w Chorzowie, Teatru Lalek w Katowicach, Sali zabaw „Urwis”, restauracji Sfinks.

Placówka Interwencyjna organizowała także wypoczynek zimowy i letni dla swoich wychowanków. Na terenie placówki odbywały się półkolonie, w ramach których dzieci miały m.in. możliwość uczestniczenia w jednodniowych wycieczkach po najbliższej okolicy (m.in. wyjazd do WPKiW w Chorzowie, wyjazd do ZOO, zwiedzanie Straży Pożarnej oraz Komendy Miejskiej Policji) darmowego korzystania z kawiarenki internetowej, basenu, Groty Solnej w Chorzowie, wyjść do restauracji Mc Donalda oraz Pizzerii „Marek” w Rudzie Śląskiej.

W czasie wakacji letnich część dzieci przebywała także na koloniach lub obozach – 4 dzieci wyjechała do Danii, 7 dzieci – do Rabki, 14 dzieci uczestniczyła w koloniach nad morzem lub w górach.

Korzystaliśmy także z usług oferowanych przez Centrum Kształcenia Ustawicznego w Rudzie Śląskiej w ramach projektów: „Przez kuchnię do Europy” oraz „Masz swój styl”.

„MIESZKANIA RODZINKOWE” – CZĘŚĆ SOCJALIZACYJNA

W strukturze Ośrodka w 2007 r. funkcjonowały cztery „Mieszkania Rodzinkowe” w dzielnicach: Bielszowice, Ruda, Wirek. Ogółem mieszkania dysponowały 40 miejscami.

W trzecim kwartale 2007 r. przygotowywano się do uruchomienia piątego „Mieszkania Rodzinkowego” na 10 miejsc, w dzielnicy Bielszowice – trwały prace remontowe, dokonywano zakupu pierwszego wyposażenia. Otwarcie nastąpiło w styczniu 2008 r.

W roku 2007 przebywało w nich ogółem 51 dzieci z 26 rodzin. Dane liczbowe dotyczące poszczególnych mieszkań zostały zawarte w tabeli.

	„Mieszkania Rodzinkowe”				
	Bielszowice	Ruda	Wirek 1	Wirek 2	Ogółem
Liczba miejsc	10	10	10	10	40
Liczba dzieci w 2007 r.	12 dzieci z 7 rodzin	14 dzieci z 8 rodzin	14 dzieci z 6 rodzin	11 dzieci z 5 rodzin	51 dzieci z 26 rodzin
Stan na 31.12.2007 r.	10 dzieci z 5 rodzin	10 dzieci z 5 rodzin	10 dzieci z 6 rodzin	10 dzieci z 5 rodzin	40 dzieci z 21 rodzin
Osobodni wykorzystane	2 989	3 464	3 276	2 979	12 708

W „Mieszkaniach Rodzinkowych” przebywały dzieci w wieku od 4 do 18 lat. Dane dotyczące wieku zawiera tabela poniżej.

Przedziały wiekowe	Liczba dzieci
od 4 do 6 lat	2
od 7 do 8 lat	5
od 9 do 10 lat	11
od 11 do 12 lat	10
od 13 do 14 lat	11
od 15 do 16 lat	5
od 17 do 18 lat	7

Dzieci zostały umieszczone w „Mieszkaniach Rodzinkowych” zgodnie z postanowieniem Sądu Rodzinnego. Przyczyną umieszczenia ich w placówce były dysfunkcje występujące w rodzinach – najczęściej było to głębokie uzależnienie rodziców, ich bezradność opiekuńczo-wychowawcza, dopuszczanie się przez nich rażących zaniedbań. Dane dotyczące dysfunkcji przedstawia tabela.

Dysfunkcje w rodzinach	Liczba rodzin/liczba dzieci
Wielodysfunkcyjność (uzależnienie, bezradność opiekuńczo-wychowawcza, przemoc)	14 / 33
Uzależnienie od alkoholu	10 / 16
Przemoc	2 / 2

U dzieci, które skierowane zostały do „Mieszkań Rodzinkowych” występowały wyraźne deficyty w sferze poznawczej (mały zasób słów, pojęć, trudności z koncentracją uwagi, wnioskowaniem), objawy zaburzeń emocjonalnych (psychosomatyczne), zachowania agresywne, trudności szkolne. Wśród dzieci przebywających w mieszkaniach jest 6 uczniów szkoły specjalnej, 1 uczeń w klasie integracyjnej. Dane liczbowe dotyczące występujących u dzieci problemów zawarto w tabeli poniżej.

Problemy występujące u dzieci	Liczba dzieci
Deficyty poznawcze – mały zasób słów, trudności z koncentracją uwagi,	19
Objawy psychosomatyczne – moczenie, bóle głowy, brzucha	8
Zachowania agresywne, łamanie norm	18
Trudności szkolne	20
Wagary/Brak promocji do następnej klasy	3
Egzamin warunkowy	1

W „Mieszkaniach Rodzinkowych” z każdym wychowankiem prowadzona była praca wychowawcza według indywidualnych planów pracy, ponadto 24 dzieci korzystało ze stałej pomocy psychologa uczestnicząc w terapii wspierającej prowadzonej przez psychologa, 27 dzieci korzystało z doraźnej pomocy psychologicznej. Ogólna suma spotkań z psychologiem wynosiła 273.

Psycholog przeprowadził 32 diagnozy dla 18 dzieci. Obecnie przygotowywanych jest 2 dzieci z 2 rodzin do umieszczenia w rodzinie zastępczej .

Odbyły się również zajęcia integracyjne prowadzone przez psychologa „Poznajmy siebie” uczestniczyło w nich 10 dzieci w 20 spotkaniach oraz realizowany był program zajęć psychoedukacyjnych na temat dojrzewania p.t. „Dojrzewamy”(18 spotkań), w zajęciach uczestniczyło 8 dzieci oraz „Dobry i zły dotyk” uczestniczyło w nim 6 dzieci w 4 spotkaniach.

Prowadzone były również programy dotyczące:

- radzenia sobie z agresją – „Saper”, w którym uczestniczyło 10 dzieci w 15 spotkaniach;
- „Trening umiejętności prospołecznych” (w 12 spotkaniach uczestniczyło 10 dzieci);
- cykl zajęć profilaktycznych „Zanim spróbujesz”(w 5 spotkaniach uczestniczyło 10 dzieci);
- „Praca z iluzją i złudzeniem – co nam zniekształca postrzeganie świata”(w 4 spotkaniach uczestniczyło 10 dzieci);

- „Afirmacja i techniki relaksacyjne”(w 5 spotkaniach uczestniczyło 10 dzieci);
- „Gry i zabawy glottodydaktyczne”(w 10 spotkaniach uczestniczyło 10 dzieci);
- „Gry i zabawy rozwijające percepcję wzrokowo-ruchową i słuchową” (w 10 spotkaniach uczestniczyło 10 dzieci);
- „Bajka terapeutyczna”(w 10 spotkaniach uczestniczyło 10 dzieci);

W okresie ferii zorganizowano wypoczynek dla 39 dzieci. Podczas ferii realizowano program „Poznaj swój region” uczestniczyło w nim 39 dzieci oraz „Grupa bawi się i poznaje” uczestniczyło 10 dzieci.

W okresie wakacji zorganizowano wypoczynek dla 38 dzieci, ds. wyjazdy na kolonie do Św. Puszczy k/Olsztyna (8 dzieci), do sanatorium w Rabce (19 dzieci), na kolonie do Ciechocinka (2 dzieci), do Danii (9 dzieci), do Istebnej (4 dzieci), do Mszany Dolnej (1 dziecko), do Kuźnicy Brzeźnickiej (6 dzieci), do Jarosławca (2 dzieci).

Elementem pracy z dziećmi jest pielęgnowanie tradycji – uroczyste obchodzenie świąt, urodzin, innych ważnych wydarzeń z życia dziecka (Pierwsza Komunia – 4 dzieci, Bierzmowanie – 3 dzieci).

Regularnie odbywały się Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, w sumie odbyły się 64 zespoły.

Zorganizowano 15 konsultacji interdyscyplinarnych z udziałem pracowników socjalnych, pedagogów, kuratorów oraz 6 konsultacji systemowych z rodzicem.

Wychowawcy na bieżąco kontaktowali się z innymi specjalistami – pedagogami szkolnymi, lekarzami (w zależności od potrzeb i problemów zdrowotnych dzieci), pracownikami socjalnymi, kuratorami – ogółem odbyło się 933 konsultacje.

Efektami intensywnej pracy pedagogiczno – psychologicznej z dziećmi są wyraźne pozytywne zmiany w ich funkcjonowaniu – mniejszy poziom agresji (u 15 dzieci), ustąpienie objawów psychosomatycznych (u 3 dzieci), lepsze funkcjonowanie w roli ucznia (15 dzieci poprawiło oceny, 3 dzieci zaczęło regularnie uczęszczać do szkoły), duża motywacja do rozwijania swoich zainteresowań (7 chłopców czynnie trenuje piłkę nożną w klubach sportowych, 12 dziewczynek uczęszcza na zajęcia taneczne oraz 3 chłopców jest członkami koła wędkarskiego).

W 2007 roku – 2 wychowanków z 2 rodzin usamodzielniało się (w tym 1 osoba otrzymała mieszkanie chronione, 1 osoba wróciła do rodziny naturalnej).

Ponadto wystosowano również 2 wnioski do Sądu Rodzinnego o pozbawienie rodziców praw rodzicielskich wobec dzieci (dotyczy dwójki dzieci z dwóch rodzin), 3 dzieci z 2 rodzin zostało przekazanych do rodzin zastępczych, 2 dzieci z 1 rodziny zostało umieszczonych w rodzinie adopcyjnej, 1 dziecko z 1 rodziny wróciło do rodziny naturalnej.

PUNKT KONSULTACYJNY DLA RODZIN

Głównym zadaniem Punktu Konsultacyjnego jest udzielanie szeroko rozumianej pomocy psychologicznej. Zakres pomocy obejmuje następujące usługi:

- konsultacje indywidualne i systemowe (czas trwania konsultacji indywidualnej wynosi średnio 1 godzinę, konsultacji systemowej – do 2 godzin),
- poradnictwo psychologiczne (indywidualne, rodzinne),
- terapia (indywidualna i rodzinna),
- diagnoza psychologiczna (zebranie informacji na temat sytuacji dziecka – wywiad z pracownikiem socjalnym, kuratorem, pedagogiem, opiekunami dziecka; przeprowadzenie testów psychologicznych badających relacje w rodzinie; opracowywanie wyników badań; opiniowanie),
- prowadzenie grup (grupy wsparcia, grupy edukacyjne).

Ponadto w Punkcie Konsultacyjnym w dzielnicy Ruda realizowano system pomocy ofiarom przemocy (specjalistyczna pomoc psychologiczna i pomoc prawna) oraz prowadzono szkolenie dla kandydatów na rodziców zastępczych według autorskiego programu „Dom”.

Punkty Konsultacyjne dla Rodzin działają w dzielnicach: Bykowina, Ruda, Chebzie, Orzegów.

W związku z problemami rodzinnymi i osobistymi w kontakcie z psychologiem było 753 osoby (w tym: 186 rodzin (445 osób) i 308 osób indywidualnie).

Wśród osób korzystających z pomocy psychologicznej było 255 osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie, w tym:

- osoby doświadczające przemocy fizycznej i psychicznej – 198 (w tym: 156 kobiet, 38 dzieci, 4 mężczyzn),
- świadkowie przemocy – 24 (w tym: 21 dzieci, 2 kobiety, 1 mężczyzna),
- ofiary wykorzystywania seksualnego – 13 (w tym: 10 dzieci i 3 kobiety),
- sprawcy przemocy – 20 (14 mężczyzn, 5 kobiety, 1 dziecko).

Dane dotyczące rodzaju zgłaszanych problemów zawiera poniższa tabela.

Rodzaj zgłaszanych problemów	Liczba
Problemy wychowawcze	127
Przemoc w rodzinie	84
Problemy emocjonalne dziecka	65
Problemy rodzinne	68
Problemy związane z rodzinną opieką zastępczą	30
Kryzysy małżeńskie	28
Kryzysy osobiste	27
Wykorzystanie seksualne	24
Problemy emocjonalne dorosłych	5
Uzależnienia	15
Inne	21
Ogółem	494

Ogólna liczba usług, z których skorzystały osoby zgłaszające się wynosi – **2 521**.

Dane określające ilość poszczególnych usług przedstawia tabela.

Rodzaj usługi	Liczba
Terapia	1 172
Konsultacja	714
Diagnoza	351
Poradnictwo	122
Działania interwencyjne	16
Zajęcia grupowe	143
Inne (ds. obserwacja kontaktów rodzica z dzieckiem)	3
Ogółem	2 521

Osoby indywidualne oraz rodziny zgłaszające się do psychologa kontaktowały się regularnie lub doraźnie korzystając z różnych form pomocy. Dane przedstawiono w tabelach poniżej.

Rodzaj pomocy – rodzaj kontaktów	Liczba rodzin
Poradnictwo, konsultacja – jednorazowy kontakt	43

Poradnictwo rodzinne, terapia rodzinna krótkoterminowa – regularnie do 3 miesięcy	42
Poradnictwo rodzinne, terapia rodzinna – regularnie do 6 miesięcy	24
Terapia rodzinna – regularnie powyżej 6 miesięcy	14
Terapia rodzinna długoterminowa – regularnie powyżej 1 roku	27
Doraźne porady, konsultacje	36
Ogółem	186

Rodzaj pomocy – częstotliwość kontaktów	Liczba osób
Poradnictwo, konsultacja – jednorazowy kontakt	120
Poradnictwo rodzinne, terapia indywidualna krótkoterminowa – regularnie do 3 miesięcy	62
Poradnictwo, terapia indywidualna – regularnie do 6 miesięcy	23
Terapia indywidualna – regularnie powyżej 6 miesięcy	13
Terapia indywidualna długoterminowa –regularnie powyżej 1 roku	26
Doraźne porady, konsultacje	64
Ogółem	308

Najczęściej do psychologa trafiały osoby z dzielnic: Ruda, Bykowina, Halemba, Nowy Bytom w wieku: 31-50 lat, z wykształceniem: zawodowym, średnim, zgłaszające się samodzielnie oraz skierowane przez: pracownika socjalnego, pedagoga szkolnego, sąd.

W Punktach Konsultacyjnych odbywały się konsultacje z innymi specjalistami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie. W konsultacjach brało udział 169 specjalistów, ogółem odbyło się 297 konsultacji.

Raz w tygodniu psychologowie brali udział w konsultacjach z zespołem wychowawców każdej ze świetlic, poświęcone były one ds. omawianiu problemów pracy z grupami dziecięcymi, planowaniu pracy indywidualnej. Psycholodzy brali również udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dzieci uczęszczających do Świetlicy Socjoterapeutycznej oraz przebywających w Rodzinnych Domach Dziecka.

Realizowane programy:

- **„Program grupy wsparcia dla kobiet ofiar przemocy”** – ogółem w programie uczestniczyło 25 osób; (I edycja od września 2006 r. do lutego 2007 r. – 18 sesji grupowych, uczestniczyło 6 osób; II edycja od lutego do lipca 2007 r. – 18 sesji grupowych, uczestniczyło 8 osób; III edycja od września 2007 r. do stycznia 2008 r. - 18 sesji grupowych, uczestniczyło 11 osób);
- **„Program – grupa rozwoju umiejętności społecznych dla dzieci ofiar i świadków przemocy oraz dzieci przebywających w rodzinach zastępczych”** – ogółem w programie uczestniczyło 26 dzieci w wieku od 11 – 14 lat; (I edycja – od października 2006 r. do stycznia 2007 r. – 12 sesji grupowych, liczba uczestników – 8; II edycja – od marca do czerwca 2007 r. – 12 sesji grupowych, liczba uczestników – 11; III edycja – od października do grudnia 2007 r. – 12 sesji grupowych, liczba uczestników – 7),
- **„Program grupa wsparcia dla rodzin zastępczych”** – spotkania odbywały się co dwa miesiące – ogółem odbyło się 5 spotkań, w grupie uczestniczyło 12 osób;
- **„Program szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze – Dom”** ogółem w szkoleniu uczestniczyło 36 osób, w tym: 8 kandydatów do pełnienia funkcji rodziców zastępczych, (I edycja od lutego do czerwca 2007 r., liczba spotkań – 14, liczba uczestników – 16, szkolenie ukończyło 13 osób; II edycja od października 2007 r. do stycznia 2008 r. , liczba spotkań – 14, liczba uczestników – 20, szkolenie ukończyło 20 osób),
- **„Grupa psychoedukacyjna dla rodziców doskonalących umiejętności wychowawcze oraz dla rodziców niewydolnych wychowawczo”** – ogółem uczestniczyło w zajęciach 17 osób (I edycja – od marca do maja 2007 r. – 12 sesji grupowych, liczba uczestników 13; II edycja – od września do listopada 2007 r. – 9 sesji grupowych, liczba uczestników 4),
- **„Grupa wsparcia dla rodziców”** – w zajęciach uczestniczyło 8 osób, odbyło się w okresie od marca do listopada 6 sesji grupowych.

Ponadto w 2006 roku:

- odbyło się 46 superwizji pracowników Punktu Konsultacyjnego (w tym 5 superwizji z udziałem superwizora Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego),
- przeprowadzono badania psychologiczne kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych (w badaniach uczestniczyły 4 rodziny – 14 osób), przygotowano 4 opinie na temat kandydatów, psychologowie uczestniczyli w 3 komisjach kwalifikujących kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych odbywających się w Dziale Opieki nad Dzieckiem MOPS, do pełnienia funkcji rodziny zastępczej została zakwalifikowana 1 rodzina (trzy kolejne rodziny – kwalifikacja w styczniu 2008 r.),

- psycholodzy regularnie uczestniczyli w zespołach ds. okresowej sytuacji dziecka i w zespołach wychowawczych w Świetlicach Socjoterapeutycznych,
- psycholodzy uczestniczyli w 10 zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka odbywających się w Rodzinnych Domach Dziecka,
- w „Niebieskim Pokoju” do przesłuchań dzieci ofiar i świadków przemocy, odbyło się 11 przesłuchań,
- psycholodzy przeprowadzili – warsztaty pt. „Jak radzić sobie z agresją” dla nauczycieli szkoły podstawowej nr 6, brało w nich udział 18 osób; warsztaty na temat Treningu Zastępowania Agresji dla wychowawców Świetlic, wzięło w nim udział 12 osób; wykład dla kuratorów sądowych pt. „Wykorzystanie seksualne” wzięło w nim udział 35 osób,
- jeden z psychologów opublikował artykuły na temat pracy z ofiarami przemocy w specjalistycznym czasopiśmie „Niebieska Linia” oraz książkę „Dziecko krzywdzone i wykorzystywane seksualnie. Poradnik dla nauczycieli, pedagogów i pracowników socjalnych”,

Przy Punkcie Konsultacyjnym w dzielnicy Bykowina dyżurował prawnik udzielający porad z zakresu prawnych aspektów przemocy w rodzinie oraz prawa rodzinnego.

Odbyły się 443 konsultacje. Skorzystały z nich 242 osoby. Sprawy najczęściej omawiane z prawnikiem to sprawy alimentacyjne, rozwodowe, którym towarzyszy zjawisko przemocy w rodzinie. Dane szczegółowe przedstawiono w tabeli.

<i>Rodzaj zgłaszanych spraw</i>	<i>Liczba</i>
Sprawy alimentacyjne i rozwodowe – w tle zjawisko alkoholizmu i przemocy w rodzinie	242
Sprawy opiekuńcze	65
Sprawy związane z przemocą w rodzinie – doniesienie o przestępstwie znęcania się nad rodziną	43
Inne – problemy rodzinne, sprawy z zakresu prawa rodzinnego	93
Ogółem	443

Prawniki brał również udział w zajęciach grupy wsparcia dla kobiet ofiar przemocy oraz na bieżąco konsultował również problemy prawne dotyczące dzieci przebywających w Placówce Interwencyjno – Socjalizacyjnej.

Za działalność na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zespół psychologów Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie otrzymał „Złoty Telefon” nagrodę przyznawaną przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

SZKOLENIA PRACOWNIKÓW

Pracownicy systematycznie doskonalili swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc między innymi w:

- studiach podyplomowych z zakresu organizacji pomocy społecznej (ukończyło 4 kierowników świetlic),
- studiach podyplomowych z zakresu psychokorekcji zaburzeń zachowania (koordynator – wychowawca),
- studium socjoterapii (ukończyło 4 wychowawców),
- szkoleniu z zakresu pracy terapeutycznej z dziećmi FAS/FAE (ukończyło 4 wychowawców, 1 psycholog),
- Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (ukończył 1 psycholog),
- szkoleniu na temat interwencji kryzysowej (ukończyło 5 psychologów i pracownik socjalny),
- szkoleniu z zakresu systemowej terapii rodzin (3 psychologów ukończyło szkolenie, jeden kontynuuje),
- szkoleniu podyplomowym z zakresu psychoterapii (1 psycholog)
- szkoleniu z zakresu rodzinnej opieki zastępczej (ukończył 1 psycholog),
- konferencjach „Pomoc dzieciom ofiarom przestępstw” (1 psycholog), „Przeciw przemocy w rodzinie” (1 psycholog);

ŚRODKI POZYSKANE Z DOTACJI

W 2007 roku pozyskano:

- 20.000 zł w drodze konkursu ofert na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej ogłoszonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej; środki przeznaczone na realizację programu zajęć specjalistycznych dla dzieci przejawiających zaburzenia zachowania w dzielnicach Bykowina, Orzegów,
- 30.000 zł. z dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie osiągnięcia standardów w placówkach opiekuńczo – wychowawczych; środki przeznaczone na realizację

projektu „Mieszkania Rodzinkowe” – uruchomienie piątego mieszkania w dzielnicy Bielszowice.

ŚRODKI POZYSKANE OD SPONSORÓW

W 2007 roku Ośrodek pozyskał darowizny w postaci finansowej na wartość 500 zł, oraz rzeczowej na wartość 3 602, 47 zł. Ogólna wartość darowizn na rzecz Ośrodka wyniosła 4 102, 47 zł.

STAŻYŚCI, PRAKTYKANCI, WOLONTARIUSZE

W 2007 roku do Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie zostało skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy 11 osób w ramach prac społeczno – użytecznych;

Sąd skierował do Ośrodka celem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne 21 osób (w tym 10 osób jest w trakcie odpracowywania).

Praktykę pedagogiczną na terenie Ośrodka odbywało 11 osób.

Regularnie pracę wychowawców wspomagało ogółem 26 wolontariuszy.

3. OŚRODEK ADAPTACYJNY DLA DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Ośrodek przeznaczony jest dla 40 dzieci niepełnosprawnych w wieku od 1 do 12 lat.

W okresie od 01.01.2007r. do 31.12.2007r. liczba dzieci zapisanych (średnio) 40.

Liczba dzieci chodzących (średnio) 37. W tym liczba dzieci od 3 do 4 lat (średnio) 7 dzieci; liczba dzieci od 4 do 6 lat (średnio) 22 dzieci, liczba dzieci powyżej 6 lat (średnio) 11 dzieci.

Liczba osobodni wykonanych 5652.

Ośrodek Adaptacyjny jest specjalistyczną placówką opiekuńczo – wychowawczą wsparcia dziennego, realizującą cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, w szczególności wspomaga rodzinę wychowującą dziecko niepełnosprawne w zakresie prowadzenia rehabilitacji ruchowej dziecka, opieki pedagogicznej.

4. DZIENNY DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - Nowym Bytomiu, ul. Markowej 20a

Dom przeznaczony jest dla **44** pensjonariuszy. Rzeczywista liczba osób korzystających z usług w okresie sprawozdawczym - **60** osób. Osobodni wykonane 9573.

Pensjonariusze pokrywają koszty żywienia, w wysokości dziennej stawki żywieniowej, która wynosi - 4,50 zł. Pensjonariusze korzystający z dziennego domu, są ludźmi starszymi,

schorowanymi w związku z tym umożliwia się im korzystanie z porady lekarskiej oraz zleconej przez lekarza rehabilitacji.

W 2000 roku rozpoczął działalność Klub Seniora. Do klubu uczęszcza 25 osób. Spotkania odbywają się w każdy czwartek w godzinach od 15⁰⁰ do 18⁰⁰. Działalność Klubu ma na celu przede wszystkim integrację ludzi samotnych. Dla członków Klubu organizowane są zajęcia terapeutyczne grupowe i indywidualne, dostosowane do możliwości i zainteresowań. Są to: kinezyterapia, ćwiczenia grupowe o charakterze ogólnousprawniającym i ogólnoregeneracyjnym, ćwiczenia relaksacyjne i rozluźniające, gry stolikowe (gra w karty, gra w szachy, gry planszowe), rozmowa, czytanie prasy, opowiadanie dowcipów, dyskusje np. przy czytaniu artykułów, gry, zabawy, konkursy, imprezy okolicznościowe, śpiew przy akompaniamencie, nauka piosenek, spotkania urodzinowe oraz wycieczki.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej – Oddział w Rudzie Śląskiej – Rudzie ul. Kościelna 31.

Dom przeznaczony jest dla **28** pensjonariuszy. Rzeczywista liczba osób korzystających z usług w okresie sprawozdawczym - **34** osoby. Osobodni wykonane 5845.

Pensjonariusze pokrywają koszty wyżywienia według dziennej stawki żywieniowej, która wynosi - 4,50 zł.

Dom pełni opiekę nad ludźmi, którzy ze względu na stan zdrowia, nieporadność życiową mają trudności w zorganizowaniu prac domowych. Przeważnie są to ludzie samotni, nierzadko o zmniejszonej sprawności psychoruchowej, a także o niskich dochodach.

Dom zapewnia podczas dziennego pobytu podstawowe świadczenia opiekuńcze, dwa posiłki oraz zleconą przez lekarza rehabilitację.

Przy Dziennym Domu funkcjonował Klub Młodzieży Niepełnosprawnej „Świetlik”. Spotkania odbywały się raz w tygodniu - poniedziałek. Liczba osób uczęszczających: 8. Klub „Świetlik” zakończył działalność w październiku 2007 r.

W listopadzie 2007 r. powołano Klub Seniora

Dzienny Dom Pomocy Społecznej realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, a w szczególności zapewniają dzienny pobyt, podstawowe świadczenia opiekuńcze, rekreacyjno - kulturalne oraz udział w aktywnych formach współżycia osobom w wieku emerytalnym lub osobom o zmniejszonej sprawności psychoruchowej oraz znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

5. **Rodzinny Dom Dziecka nr 1** w Rudzie Śląskiej - Bielszowicach przy ul. Broniewskiego - placówka opiekuńczo-wychowawcza, w której opiekę znalazło w roku sprawozdawczym **14** dzieci.
6. **Rodzinny Dom Dziecka nr 2** w Rudzie Śląskiej - Halembie przy ulicy Leśnej - placówka opiekuńczo-wychowawcza, w której opiekę znalazło **11** wychowanków.
7. **Rodzinny Dom Dziecka nr 3** w Rudzie Śląskiej – Goduli przy ul. Doroszewskiego. Jest pierwszą placówką utworzoną w oparciu o przepisy samorządowe. Do końca 2007 roku przebywało w niej **9** dzieci.

W celu zmniejszenia kosztów utrzymania Rodzinnych Domów Dziecka, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej prowadził ich obsługę w zakresie spraw pracowniczych, działalności finansowo - księgowej, remontów oraz zakupów inwestycyjnych. Natomiast nad pozostałymi miejskimi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej sprawuje nadzór w zakresie określonym w Statucie oraz zgodnie z upoważnieniem Prezydenta Miasta.

VIII. Sprawozdanie z prac remontowych przeprowadzonych w roku 2007

7.1. W siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej

W roku 2007 wykonano następujące prace remontowe w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej – Nowym Bytomiu, ul. Markowej 20 oraz sąsiednim budynku przy ul. Markowej 22:

a) w budynku przy ul. Markowej 22:

- roboty remontowe – malarskie części pomieszczeń zajmowanych przez Sekcję Pracowników Socjalnych z wymianą wykładzin PCV w 3 pomieszczeniach - wartość **7.329,88 zł**,
- wykonanie wentylacji pomieszczeń zajmowanych przez Dział Interwencji i Readaptacji, wykonanie otworów, montaż nawiewników w oknach - wartość **1.500,00 zł**,

- roboty remontowe w piwnicy budynku – budowa szatni z natryskiem, przeniesienie wc, wydzielenie magazynu z pomieszczenia gospodarczo – kuchennego - wartość **29.974,87 zł**,
- a) w budynku przy ul. Markowej 20:
 - wydzielenie pomieszczenia biurowego z części korytarza II piętra ścianką z luksferów, wykucie otworów drzwiowych między pomieszczeniami biurowymi, montaż drzwi, malowanie pomieszczeń - wartość **10.908,69 zł**,
 - naprawa kabla teletechnicznego po kradzieży, wstawienie nowego odcinka, montaż muf zgrzewanych - wartość **1.028,46 zł**,
 - naprawa klimatyzatora w serwerowni, uzupełnieni czynnika chłodzącego - wartość **353,80 zł**,
 - wymiana akumulatora awaryjnego systemu alarmowego – wartość **157,38 zł**,
 - oszklenie tablicy informacyjnej - wartość **116,00 zł**,

Ponadto w budynkach przy ul. Markowej 20 i 22 wykonano przegląd i naprawy uszkodzonych gaśnic – wartość **165,92 zł** oraz naprawy wewnętrznej sieci telefonicznej, przełączenia, przeniesienia telefonów wartość – **2 440,00 zł**.

Łączna wartość robót remontowych przeprowadzonych w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej roku 2007 wyniosła: 53.975,00 zł

7.2. W siedzibach Pracowników Socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej

W roku 2007 w siedzibach Sekcji Pracowników Socjalnych wykonano następujące prace remontowe:

- a) w Sekcji Pracowników Socjalnych w Rudzie Śląskiej – Bielszowicach, ul. Bielszowicka 114 b:
 - dokończenie wewnątrz budynku prac remontowych, których zasadnicza część była wykonana w roku poprzednim oraz wykonanie tynku zewnętrznego na tylnej ścianie budynku - wartość **31.735,13 zł**,
 - opłata przyłączeniowa za uruchomienie zasilania obiektu nowym przyłączem energetycznym - wartość **1.575,36 zł**,

- roboty budowlane – ocieplenie ściany frontowej, zadaszenie wejścia, wykonanie podjazdu z barierkami, dla wózków inwalidzkich i dziecięcych - wartość **24.250,07 zł**,
 - roboty elektryczne – przygotowanie instalacji i zabezpieczeń do zwiększenia ilości grzejników elektrycznych, montaż dodatkowych grzejników - wartość **3.500,00 zł**,
 - wykonanie zabudowy pomieszczenia socjalnego, zabezpieczenie ościeży i ścian listwami drewnianymi i płytami meblowymi - wartość **3.230,00 zł**,
- b) w Sekcji Pracowników Socjalnych w Rudzie Śląskiej – Wirku, ul. Osiedlowa 1:
- roboty remontowe przed uruchomieniem Klubu Integracji Społecznej MOPS – szpachlowanie, malowanie, wymiana wykładzin PCV - wartość **10.263,57 zł**,
- c) w Sekcji Pracowników Socjalnych w Rudzie Śląskiej – Goduli, ul. Przedszkolna 6:
- przegląd instalacji gazowej - wartość **80,00 zł**,
 - naprawa i konserwacja gazowego pieca centralnego ogrzewania - wartość **561,20 zł**,
 - roboty remontowe – szpachlowanie i malowanie pomieszczeń, miejscowe naprawy tynków, naprawy i konserwacja drzwi wewnętrznych - wartość **13.373,59 zł**,
 - wymiana drzwi wejściowych – demontaż istniejących drzwi sosnowych i montaż drzwi wzmacnianych z wkładem stalowym, 2 zamkami i ryglami antywyważeniowymi - wartość **1.999,99 zł**,
 - wymiana sieci teleinformatycznej – demontaż istniejącej instalacji telefonicznej i komputerowej, montaż zintegrowanej sieci teleinformatycznej wraz z szafą sterującą - wartość **15.473,15 zł**,
- d) w Sekcji Pracowników Socjalnych w Rudzie Śląskiej - Bykownie, ul. Kowalskiego 1:
- roboty remontowe – wymiana posadzek z wykładzin na płytki ceramiczne, remont toalety dla klientów, szpachlowanie i malowanie pomieszczeń - wartość **32.232,97 zł**,
 - wymiana sieci teleinformatycznej – demontaż istniejącej instalacji telefonicznej i komputerowej, montaż zintegrowanej sieci teleinformatycznej wraz z szafą sterującą - wartość **9.694,79 zł**,
- e) w Sekcji Pracowników Socjalnych w Rudzie Śląskiej – Rudzie, ul. Wolności 14:
- oszklenie okna po wybiciu szyb - wartość **88,50 zł**,
 - oszklenie okna po wybiciu szyb - wartość **125,55 zł**,
- f) Sekcje Pracowników Socjalnych – wszystkie
- przegląd i naprawa gaśnic - wartość **285,48 zł**,
- g) Ruda Śląska – Wirek, ul. Jankowskiego 8; Ruda Śląska – Bielszowice, ul. Bielszowicka 114 b
- montaż central telefonicznych w nowych lokalach Sekcji Pracowników Socjalnych wartość **1.800,72 zł**,
- h) Ruda Śląska, różne sekcje:

- naprawa oświetlenia zewnętrznego – Przedszkolna 6; wymiana oświetlenia w korytarzu – Solidarności 6; naprawa oświetlenia zewnętrznego – Tunkla 1; częściowa wymiana opraw oświetleniowych – Wolności 14 - wartość **2.989,00 zł**,
- wymiany wodomierzy ze względu na koniec okresu legalizacji, naprawa drzwi wejściowych w sekcji – Wolności 14 - wartość **498,00 zł**.

Łącznie w roku 2007 wykonano prace remontowe i towarzyszące o wartości: 153.757,07 zł

7.3. W mieszkaniach wspólnotowych, chronionych i readaptacyjnych w Rudzie Śląskiej

W roku 2007 wykonano następujące prace remontowe w mieszkaniach wspólnotowych i readaptacyjnych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej:

a) Ruda Śląska – Bielszowice, ul. Chroboka 7/5:

- roboty remontowe przed zasiedleniem lokalu – naprawy tynków, szpachlowanie, malowanie, montaż bojlera elektrycznego - wartość **4.057,44 zł**,

b) Ruda Śląska – Bielszowice, ul. Piernikarczyka 6/307:

- roboty remontowe przed zasiedleniem lokalu – szpachlowanie, malowanie, uzupełnienie posadzek PCV, wymiana drzwi wejściowych i urządzeń sanitarnych - wartość **4.856,41 zł**,

c) Ruda Śląska – Bielszowice, ul. Piernikarczyka 6/106:

- roboty remontowe przed zasiedleniem lokalu – szpachlowanie, malowania, wymiana części wykładzin PCV, szklenie drzwi wewnętrznych, wymiana urządzeń sanitarnych - wartość **3.454,91 zł**,

d) Ruda Śląska – Bielszowice, ul. Chroboka 10/9:

- roboty remontowe przed zasiedleniem lokalu – uzupełnienie tynków, szpachlowanie, malowanie, wymiana urządzeń sanitarnych i wykonanie okładzin ceramicznych w łazience, montaż bojlera elektrycznego, wymiana instalacji elektrycznej w kuchni - wartość **9.867,91 zł**,
- kontrola przewodów kominowych - wartość **100,00 zł**,

e) Ruda Śląska – Ruda, ul. Matejki 9/1:

- naprawa i konserwacja gazowego pieca centralnego ogrzewania i uszczelnienie komina spalinowego - wartość **524,60 zł**,
- roboty remontowe – szpachlowanie i malowanie całego mieszkania, wykonanie wentylacji w jednym pomieszczeniu mieszkalnym - wartość **8.201,70 zł**,
- oszklenie okna po wybiciu szyby - wartość **90,42 zł**,

- f) Ruda Śląska – Bielszowice, ul. Chroboka 4/4:
- roboty remontowe przed zasiedleniem lokalu – uzupełnienie tynków, szpachlowanie, malowanie, wymiana wykładziny PCV, wykonanie pomieszczenia wc, montaż bojlera elektrycznego, wymiana instalacji elektrycznej - wartość **6.741,04 zł**,
 - roboty instalacyjne – montaż kabiny prysznicowej, dostosowanie instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej - wartość **1.985,00 zł**,
- g) Ruda Śląska – Nowy Bytom, ul. Niedurnego 93/1:
- naprawa gazowego pieca centralnego ogrzewania - wartość **822,20 zł**,
 - naprawa gazowego kotła c.o. - wartość **440,00 zł**,
- h) Ruda Śląska – Nowy Bytom, ul. Gwardii Ludowej 27/5:
- konserwacja gazowego pieca centralnego ogrzewania - wartość **265,80 zł**,

Łączna wartość robót przeprowadzonych w roku 2007 w mieszkaniach wspólnotowych i readaptacyjnych MOPS: 41.407,43 zł

7.4. W Rodzinnych Domach Dziecka w Rudzie Śląskiej

W roku 2007 wykonano następujące prace remontowe w siedzibach Rodzinnych Domów Dziecka w Rudzie Śląskiej:

- a) Rodzinny Dom Dziecka w Rudzie Śląskiej – Bielszowicach, ul. Broniewskiego 8
- przegląd instalacji gazowej – wartość **70,00 zł**,
 - konserwacja sprzętu gaśniczego – wartość **19,52 zł**,
 - roboty remontowe – usuwanie szkód górniczych zgodnie z ugodą zawartą z Kompanią Węglową rozszerzone o wymianę drzwi do piwnicy i przemurowanie kominów – wartość **8.997,92 zł**,
 - modernizacja instalacji c.o. – wartość **783,00 zł**

RAZEM: 9.870,44 zł

- b) Rodzinny Dom Dziecka w Rudzie Śląskiej – Halembie, ul. Leśna 18:
- konserwacja kotła c.o. – wartość **290,00 zł**,
 - przegląd instalacji gazowej – wartość **70,00 zł**,
 - roboty elektryczne – wartość **305,00 zł**,
 - naprawa i konserwacja kotła c.o. – wartość **620,00 zł**,

- renowacja parkietu – wartość **2.279,35 zł**,
- cyklinowanie parkietu – wartość **2.674,19 zł**

RAZEM 6.238,54 zł

c) Rodzinny Dom Dziecka w Rudzie Śląskiej – Goduli, ul. Doroszewskiego 4:

- udrożnienie i modernizacja przewodów wentylacyjnych – wartość **4.066,16 zł**,
- naprawa furtek i ogrodzenia – wartość **770,40 zł**,
- przegląd kotła c.o. – wartość **170,80 zł**

RAZEM 5.007,36 zł

Łączna wartość robót związanych z remontami i eksploatacją obiektów Rodzinnych Domów Dziecka w roku 2007 wyniosła: 21.116,34 zł

7.5 W miejskich jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej

W roku 2007 wykonano następujące prace remontowe w obiektach miejskich jednostek organizacyjnych pomocy społecznej:

1. **Dzienny Dom Pomocy Społecznej** – Ruda Śląska – Nowy Bytom, ul. Markowej 20a,
Oddział – Ruda Śląska – Ruda, ul. Kościelna 31:

- drobne naprawy, bieżące konserwacje **na kwotę 2444,71 zł**,
- remonty w pomieszczeniach **na kwotę 37 550,17 zł** w tym:
 - remont instalacji wodnej i gazowej w Oddziale **na kwotę 4 899 zł**,
 - remont i wykonanie stolarki drzwiowej **na kwotę 5 000 zł**,
 - roboty remontowe – wymiana opraw oświetleniowych i drobne roboty elektryczne w Siedzibie i Oddziale **na kwotę 2 700,01 zł**,
 - roboty remontowe – ogólnobudowlane **na kwotę 24 951,16 zł**.

Łącznie w roku 2007 wykonano prace remontowe na sumę: 39 994,88 zł.

2. **Dzienny Ośrodek Opiekuńczy dla Dzieci do Lat Trzech** – Ruda Śląska – Wirek,
ul. 1-go Maja 286,

- roboty budowlane mające na celu dostosowanie pomieszczeń do standardów obowiązujących w placówce całodobowej **na kwotę 38 441,21 zł,**

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Ruda Śląska – Wirek, ul. 1-go Maja 286

- remont pomieszczenia – wydzielenie wózkarni, naprawa pieca kuchennego, usunięcie awarii elektrycznej, przegląd techniczny budynku, obsługa serwisowa kotłowni **na kwotę 5 191,99 zł.**

Łącznie w roku 2007 wykonano prace remontowe na sumę: 43 633,20 zł.

3. Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej

W roku 2007 wykonano następujące prace remontowe:

- remonty wykonane w ramach ogłoszonych przetargów - remont i adaptacja pomieszczeń na potrzeby placówki interwencyjno – socjalizacyjnej w części socjalizacyjnej – Mieszkania Rodzinkowego OPDziR, przy ul. Chroboka - **147 208, 34 zł,**
- pozostałe remonty – na ogólną kwotę **116 617, 04 zł**

Łącznie w roku 2007 wykonano prace remontowe na kwotę 263 825, 38 zł.

4. Ośrodek Adaptacyjnym dla Dzieci Niepełnosprawnych w Rudzie Śląskiej – Bykowie ul. Wita Stwosza 1

W roku 2007 wykonano następujące prace remontowe:

- modernizacja kuchni na parterze Ośrodka **na kwotę 14 050 zł,**
- zabudowa części korytarza **na kwotę 4 850 zł.**

Łącznie w roku 2007 wykonano prace remontowe na kwotę 18 900 zł.

IX. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2008

Rozeznanie w zakresie potrzeb na świadczenia pomocy społecznej jest sporządzane corocznie przez pracowników socjalnych, w oparciu o posiadaną wiedzę na temat sytuacji życiowej rodzin korzystających aktualnie z pomocy oraz prognozowanych potrzeb na rok następny.

Zgodnie z rozeznaniem poczynionym przez pracowników socjalnych w roku 2008 z pomocy skorzysta około **4 500** rodzin.

Najczęstszym powodem ubiegania się rodzin o świadczenia z pomocy społecznej było w roku 2007 ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Pogarsza się również sytuacja materialna rodzin korzystających ze świadczeń w latach ubiegłych - głównie z powodu długotrwałego bezrobocia. Proporcje te w roku 2008 nie ulegną zbyt dużym zmianom w stosunku do roku ubiegłego.

POTRZEBY W ZAKRESIE FINANSÓW NA ROK 2008

ZADANIA WŁASNE

– domy pomocy społecznej	9 021 894 zł,
– ośrodki wsparcia	34 303 zł,
– zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	5 826 887 zł
– dodatki mieszkaniowe	6 869 880 zł,
– ośrodki pomocy społecznej	11 867 432 zł,
– jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	193 920 zł,
– usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	591 185 zł,
– pozostała działalność	3 562 462 zł.

ZADANIA WŁASNE POWIATU

– placówki opiekuńczo – wychowawcze	2 896 297 zł,
– rodziny zastępcze	4 905 309 zł,
– rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	230 160 zł,

ZADANIA ZLECONE

– świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	19 514 119 zł,
– składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne	183 508 zł,
– zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	1 921 500 zł,
– usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	325 099 zł,

ZADANIA ZLECONE POWIATU

– składki na ubezpieczenia zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	15 876 zł,
--	------------

– ośrodki wsparcia

1 014 600 zł.

ZADANIA WŁASNE GMINY

Lp.	Forma świadczenia	Liczba gospodarstw domowych	Liczba świadczeń	Koszt jednego świadczenia w zł	Łączny koszt w zł
1.	Schronienie	50	300	500-600	165 000
2.	Posiłek dorośli	205	41 000	3,5	143 500
3.	Rządowy Program Dożywiania - posiłek dla dzieci, w tym dzieci przedszkolne	2 250	45 000	4	1 800 000
	- posiłki dla osób starszych, niepełnosprawnych i chorych	180	1 080	3	3 240
4.	Żywność na półkoloniach do 100% kryterium	500	5 000	5 -7	30 000
5.	Żywność do 100% kryterium	710 (1988 osób)	11 900	90 zł na osobę	583 500
	od 100% do 150% kryterium	520 (1456 osób)	8 700	50 zł na osobę	435 000
6.	Odzież	850	1 600	30	48 000
	Obuwie	1 350	1 200	30	36 000
	Bielizna osobista	680	800	10	8 000
7.	Leczenie	10	10	2 000	20 000
8.	Leki	1 240	2 000	do 300 zł na kwartał	600 000
9.	Zdarzenia losowe	50	50	1000 – 3000	100 000
10.	Opał	2 060	2 060	200-400	618 000
11.	Pogrzeb	50	50	1 800	90 000
12.	Usamodzielnienie bezdomnych	18	18	1 500	27 000
13.	Bilety kredytowane	10	10	50	500
14.	Zasiłki okresowe	2 600	20 800	132,50	2 756 000
14.	Doposażenie punktów wydawania posiłków w szkołach	10	10	2 500	25 000

Łącznie 7 976 240 zł

Dotacja do zasiłków okresowych ze środków gminy – 2 756 000 zł.

Usługi Opiekuńcze

Usługi opiekuńcze przyznawane są osobom, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają pomocy innych osób. Usługi obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację zalecaną przez lekarza, a także zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

od stycznia do kwietnia 2008 r.

Forma usług	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba świadczeniobiorców	Liczba świadczeń (w godz.)	Wartość
Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacja)	50	90	50	6 000	46 680 zł
Usługi opiekuńcze	200	260	200	24 000	162 480 zł
Całodobowa pielęgnacja	1	1	1	90	5 636 zł
Razem 214 796 zł					

od maja do grudnia 2008 r.

Forma usług	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba świadczeniobiorców	Liczba świadczeń (w godz.)	Wartość
Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacja)	50	90	50	12 000	144 000 zł
Usługi opiekuńcze	146	195	146	35 040	315 360 zł
Razem 459 360 zł					

Powyższa tabela przedstawia kalkulację szczegółową do planu potrzeb w zakresie środków na usługi opiekuńcze w ramach zadań własnych gminy na 2008 rok i została sporządzona na podstawie obowiązujących w 2007 r. cen usług, które wynoszą:

cena 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych - pielęgnacja - **7,78 zł**

cena 1 godziny usług opiekuńczych - **6,77 zł**

od maja 2008 r.

cena 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych - pielęgnacja - **12,00 zł**

cena 1 godziny usług opiekuńczych - **9,00 zł**

Natomiast plan całodobowej pielęgnacji został sporządzony na podstawie zaplanowanej ceny na 2008 rok oraz jednego osobodnia usług całodobowych w wysokości **62,62 zł**.

Forma usług	Liczba rodzin	Liczba świadczeń (w godzinach)	Wartość
Usługi w formie treningów w prowadzeniu gospodarstwa domowego	80	15 125	275 600

Kalkulacja do planu została sporządzona na podstawie obowiązującej w 2007 roku ceny usług w formie treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach niewydolnych pod względem opiekuńczo – wychowawczym, która wynosi max **15 zł** (plus koszty stałe niezależne od ilości wykonanych usług).

Dodatki Mieszkaniowe

Na 2008 rok na wypłatę dodatków mieszkaniowych zaplanowano kwotę **6 869 880 zł** (w tym 2 400 zł na opłaty pocztowe).

Zadania własne gminy - nieobowiązkowe

Lp.	Forma świadczenia	Liczba gospodarstw domowych	Liczba świadczeń	Koszt jednego świadczenia w zł	Łączny koszt w zł
1.	Malowanie – rodziny objęte kontraktem	150	150	200	30 000
2.	Zasilek celowy specjalny na leki, drobny sprzęt rehab. Realizacja programu „Nie jesteś sam w chorobie”	411	850	do 200zł na kwartał	170 000
3.	Opłaty mieszkaniowe dla rodzin w kontrakcie i po kontrakcie	300	1 200	40	48 000

4.	Energia elektryczna	220 jednoosobowe gospodarstwo dla osób starszych i niepełnosprawn ych	450	40	18 000
		1 800 wielooosobowe gospodarstwa	3 600	20	72 000
5.	Kolonie dla dzieci i młodzieży	300	300	700	210 000
6.	Sprzęt gospodarstwa domowego	160	160	200	32 000
7.	Ekonomiczne Usamodzielnienie	2	2	2 000	4 000
8.	Posiłki na podstawie art. 48 ust. 4	50	200	90	18 000
9.	Pomoc dla repatriantów	1	1	10 000	10 000
10.	Bilety kom. miejskiej	177	350	50	17 500
11.	Opał powyżej kryterium nie więcej niż 150 %	400	400	200	80 000
12.	Program „Wsparcie miasta dla seniorów”	350	700	350	245 000
15.	Wodomierze	100	100	80	8 000
	Liczniki energii elektr.	99	99	80	7 920
	Gaz	500	50	30	15 000

Łącznie 985 420 zł

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na 2008 r.

Z rozeznania przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej potrzeb na 2008 rok wynika, że pomocy w formie dożywiania wymaga **7 975 osób**, w tym:

- 2 090 dzieci,
- 5 825 osób dorosłych,
- 60 osób starszych, chorych i niepełnosprawnych

z rodzin spełniających kryterium dochodowe określone w ustawie z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Ogółem potrzeby na realizację programu wynoszą **2 004 240 zł** (bez zasiłków celowych na żywność), w tym na dożywianie w szkołach 1 800 000 zł, na doposażenie punktu wydawania posiłków 25 000 zł, zasiłki na zakup posiłków i żywności 176 740 zł.

W budżecie Miasta przewidziano kwotę **481 920 zł** (w tym 10 000 zł na doposażenie) i sporządzono wnioski do Wojewody Śląskiego o dofinansowanie zadań własnych gminy w wysokości **722 880 zł** (w tym 15 000 zł na doposażenie).

Zadania własne gminy o charakterze nieobowiązkowym będą realizowane w takim zakresie, na jaki pozwolą przyznane środki finansowe.

Zasiłki okresowe

Liczba osób	Okres wypłaty	Miesięczna wysokość świadczenia	Roczny koszt świadczeń
2 600	8 miesięcy	132,50	2 756 000 zł

ZADANIA ZLECONE GMINIE

Środki finansowe zaplanowane w ramach zadań zleconych na rok 2007:

I.

1. Zasiłki stałe dla **525** osób na kwotę **1 921 500 zł**,
2. Składki na ubezpieczenia zdrowotne za **510** osób na kwotę **200 745 zł**.

II. Usługi opiekuńcze realizowane w ramach zadań zleconych

od stycznia do kwietnia 2008 r.

Forma usług	Liczba gospodarstw	Liczba świadczeniobiorców	Liczba świadczeń	Wartość

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	63	64	8 769	106 287 zł
--	----	----	-------	------------

od maja do grudnia 2008 r.

Forma usług	Liczba gospodarstw	Liczba świadczeniobiorców	Liczba świadczeń	Wartość
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	58	58	13 920	208 800 zł

Kalkulacja do planu została sporządzona na podstawie obowiązującej w 2007 r. ceny specjalistycznej usługi opiekuńczej dla osób z zaburzeniami psychicznymi, która wynosi do kwietnia 2008 r. **12,12 zł**, a od maja 2008 r. **15 zł**.

ZADANIA WŁASNE POWIATU

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania powiatu w zakresie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz dzieciom niedostosowanym społecznie. Zadanie to głównie jest realizowane poprzez kierowanie dzieci do rodzinnych form opieki zastępczej. Rodzina zastępcza otrzymuje pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

Potrzeby w zakresie świadczeń dla rodzin zastępczych wynoszą 3 965 725 zł.

Kwota stanowiąca podstawę do ustalenia pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych zamieszkałych na terenie Miasta i na usamodzielnienia wynosi 1 647 zł.

1. Pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych dla 291 osób na kwotę 2 492 026 zł.
2. Pomoc pieniężna na usamodzielnienia dla 12 osób na kwotę 59 292 zł.
3. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki dla 66 osób na kwotę 373 977 zł.

4. Pomoc pieniężna na przyjęcia dzieci do rodziny zastępczej do wysokości 150% podstawy; (zaplanowano do wysokości 80%) w wysokości 1 317,60 zł dla 30 dzieci na kwotę 39 528 zł.
5. Planowanie nowych rodzin zastępczych w 2008 roku dla 30 dzieci na kwotę 222 345 zł.

6. Pomoc pieniężna na skutek zdarzenia losowego:
 - pomoc pieniężna w wysokości do 50% podstawy, tj. 823,50 zł dla 5 osób na kwotę 4 118 zł,
 - okresowe świadczenie pieniężne do 50% podstawy tj. 823,50 zł dla 3 osób na kwotę 14 823 zł,
 - pomoc w formie rzeczowej do 50% podstawy tj. 823,50 zł dla 3 osób na kwotę 2 470,50 zł.
7. Pomoc rzeczowa dla usamodzielnianych wychowanków dla 19 osób na kwotę 85 500 zł.
8. **Rodziny zastępcze pełniące zadania pogotowia rodzinnego:**
 - a) pomoc pieniężna na przyjęcie dzieci do wysokości 150% podstawy (zaplanowano do 80%) tj. 1 317,60 zł dla 40 osób na kwotę **52 704 zł**,
 - b) pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego dla 40 osób na kwotę **415 044 zł**,
 - c) nowe rodziny zastępcze pełniące zadania pogotowia rodzinnego – pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w nowych rodzinach zastępczych pełniących zadania pogotowia rodzinnego na kwotę **59 292 zł** (10 dzieci x 988,20zł x 6 miesięcy=59 292 zł),
 - d) pomoc pieniężna na przyjęcie dzieci do rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego do 150% podstawy (zaplanowano do 80%) tj. 1 317,60 zł dla 10 osób na kwotę **13 176 zł**.

Rodziny zastępcze pełniące zadania pogotowia rodzinnego:

a) umowy już zawarte:

Wynagrodzenia rodzin zastępczych pełniących zadania pogotowia rodzinnego

2 305,80 x 12 miesięcy x 6 rodzin	166 018 zł
składki na ubezpieczenie społeczne	23 647 zł
składki na Fundusz Pracy	4 068 zł
Razem:	193 733 zł

b) wynagrodzenia nowych rodzin – zawarcie umowy od 01.07.2008 r. – 1 rodzina:

2 305,80 x 6 miesięcy x 1 rodzina	13 835 zł
składki na ubezpieczenie społeczne	1 973 zł
składki na Fundusz Pracy	339 zł
Razem:	16 147 zł

9. Niespokrewnione zawodowe wielodzietne rodziny zastępcze:

- a) pomoc pieniężna na przyjęcie dzieci do wysokości 150% podstawy (zaplanowano do 80%) tj. 1 317,60 zł dla 6 osób na kwotę **7 905 zł**,
- b) pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w niespokrewnionej zawodowej wielodzietnej rodzinie zastępczej dla 12 osób na kwotę **71 150 zł**,
- c) nowe niespokrewnione wielodzietne rodziny zastępcze – pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w nowych niespokrewnionych zawodowych wielodzietnych rodzinach zastępczych na kwotę **4 469 zł** (3 dzieci x 988,20 zł x 9 miesięcy; 3 dzieci x 658,80 zł x 9 miesięcy),
- d) pomoc pieniężna na przyjęcie dzieci do niespokrewnionej zawodowej wielodzietnej rodziny zastępczej do 150% (zaplanowano do 80%) podstawy tj. 1 317,60 zł dla 6 osób na kwotę **7 906 zł**.

Rodziny zastępcze niepokrewnione zawodowe wielodzietne:

a) umowy już zawarte:

Wynagrodzenia niespokrewnionych wielodzietnych zawodowych rodzin zastępczych

1 976,40 x 12 miesięcy x 4 rodziny	94 868 zł
składki na ubezpieczenie społeczne	13 528 zł
składki na Fundusz Pracy	2 324 zł
Razem	110 720 zł

b) wynagrodzenia nowych rodzin – zawarcie umowy od 01.04.2008 r. – 1 rodzina:

1 976,40 x 9 miesięcy x 1 rodzina	17 788 zł
składki na ubezpieczenie społeczne	2 537 zł
składki na Fundusz Pracy	436 zł
Razem:	20 761 zł

Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poza Rudą Śląską.

1. Pomoc pieniężna dla 36 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poza Rudą Śląską – dane szacunkowe:
 - pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych dla 36 osób na kwotę **503 653 zł.**
2. Pomoc pieniężna dla nowych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poza Rudą Śląską:
 - pomoc pieniężna na przyjęcie dzieci do rodziny zastępczej do wysokości 150 % podstawy – zaplanowano 80% tj. 1 317,60 zł dla **14** dzieci na kwotę **18 446 zł,**
 - pomoc pieniężna dla rodzin zastępczych dla 14 osób na kwotę **45 787 zł.**
3. Partycypowanie w kosztach wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem – 1 rodzina na kwotę **20 310 zł.**

Razem: 588 196 zł

Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej na placówki opiekuńczo – wychowawcze.

1. Pomoc pieniężna na usamodzielnienia:
 - pomoc pieniężna dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych pochodzących z Rudy Śląskiej dla **6** osób na kwotę **34 587 zł,**
2. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki:
 - pomoc pieniężna dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych dla 25 osób na kwotę **126 464 zł.**
3. Pomoc rzeczowa dla 8 usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych na kwotę **40 000 zł.**

Razem: 201 051 zł

Placówki poza powiatem 2008 r.:

20 dzieci przebywających w placówkach **624 000 zł.**

Dowóz dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych, w tym interwencyjnej 10 000 zł.

Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej – Placówka socjalizacyjna w formie mieszkania usamodzielnienia w Rudzie Śląskiej

28 dzieci przebywających w placówce **907 200 zł.**

Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej – Ośrodek Opiekuńczo – Wychowawczy dla Dzieci w Gliwicach

5 dzieci przebywających w placówce **60 750 zł.**

Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej – Ośrodek Wychowawczo – Rehabilitacyjny „Święta Rodzina” w Ustroniu Nierodzimiu

17 dzieci przebywających w placówce **375 000 zł.**

Potrzeby w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego

- Dzieci przebywających w placówkach 68 dzieci na kwotę **31 824 zł,**
- Uczniów niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu dla 3 osób na kwotę **1 404 zł**

Razem 33 228 zł

Domy Pomocy Społecznej

Kalkulacja wraz ze szczegółowym uzasadnieniem dotyczy mieszkańców, którzy są umieszczeni w domach pomocy od 01.01.2004 r. oraz osób, które będą umieszczane w 2008 r. – dane szacunkowe.

Potrzeby w roku 2008 na utrzymanie Domów Pomocy Społecznej kształtują się następująco:

1. Dom Pomocy Społecznej „Senior”,

- przewidywana liczba osób do przyjęcia – 35,
- pełny koszt 1 miejsca – 2 414 zł,
- odpłatność gminy średnio 1 600 zł

umieszczonych po 01.01.2004 r. 90 osób x 1 600 zł x 12 miesięcy = **1 728 000 zł**

planowanych do umieszczenia 35 osób x 1 600 zł x 12 miesięcy = **672 000 zł**

2. Dom Pomocy Społecznej „Święta Elżbieta”,

- przewidywana liczba osób do przyjęcia – 15,
- pełny koszt 1 miejsca – 2 016,10 zł,
- odpłatność gminy średnio 1 100 zł

umieszczonych po 01.01.2004 r. 37 osób x 1 100 zł x 12 miesięcy = **488 400 zł**

planowanych do umieszczenia 15 osób x 1 100 zł x 12 miesięcy = **198 000 zł**

3. Dom Pomocy Społecznej dla kobiet przewlekle psychicznie chorych
- przewidywana liczba osób do przyjęcia – 0,
 - pełny koszt 1 miejsca – 1 843,39 zł,
 - odpłatność gminy średnio 900 zł
- umieszczonych po 01.01.2004 r. 1 osoba x 900 zł x 12 miesięcy = **10 800 zł**
4. Dom Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie
- przewidywana liczba osób do przyjęcia – 2,
 - pełny koszt 1 miejsca – 1 893,45 zł,
 - odpłatność gminy średnio 1 700 zł
- umieszczonych po 01.01.2004 r. 1 osoba x 1 700 zł x 12 miesięcy = **20 400 zł**
planowanych do umieszczenia 2 osoby x 1 700 zł x 12 miesięcy = **40 800 zł**
5. Dom Pomocy Społecznej Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek dla Niepełnosprawnych „Najświętsze Serce Jezusa”
- przewidywana liczba osób do przyjęcia – 5,
 - pełny koszt 1 miejsca – **2 020,96 zł**,
 - odpłatność gminy średnio **1 700 zł**
- umieszczonych po 01.01.2004 r. **8** osób x **1 700 zł** x **12** miesięcy = **163 200 zł**
planowanych do umieszczenia **5** osób x **1 700 zł** x **12** miesięcy = **102 000 zł**

Inne powiaty

- przewidywana liczba osób do przyjęcia – **21**,
 - pełny koszt 1 miejsca średnio – **2 016 zł**,
 - odpłatność gminy średnio **1 400 zł**
- umieszczonych po 01.01.2004 r. **80** osób x **1 400 zł** x **12** miesięcy = **1 344 000 zł**
planowanych do umieszczenia **21** osób x **1 400 zł** x **12** miesięcy = **352 800 zł**

POZOSTAŁE ŚWIADCZENIA

Na rok 2008 na wypłatę **świadczeń rodzinnych** (tj. zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami) zaplanowano kwotę **20 900 752 zł**, koszt obsługi świadczeń **627 023 zł** razem **21 527 775 zł**.